

Proleter DEVRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Dergisi

Aylık siyasal dergi

Eylül 2011 Sayı: 3

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Bir kez daha “sınırötesi operasyon” ile savaş uçakları, birbiri ardına havalanıyor. Başta Kandil olmak üzere PKK’nın kamplarına bomba yağıyor. Bunu, kara hareketinin da izleyeceği söyleniyor.

Bugüne dek hava-kara kaç “sınırötesi operasyon” yapıldı? Sonuçları ortada! Ezilen bir halkı, baskı ve şiddetle bitirebilmek mümkün mü? Vurmakla bir halkın tüketildiği nerede görülmüş? Kürt halkı yüzyıllardır süren asimilasyona, en vahşi işkencelere, katliamlara onyıllardır direniyor. Resmi olarak da kabul edilen 29. isyanı bu.

Şu ya da bu önderlik altında onlarca isyan gerçekleşmiş. Bunlar şiddetle bastırılmış, önderleri asılmış, tutuklanmış, on binlercesi katledilmiş, sürgüne gönderilmiş, varlıkları yok sayılmış... Ama her defasında yeniden doğrulup Kürt olduklarını haykırmışlar, her ulus gibi özgürce yaşama haklarını savunmuşlar.

Ezilen bir ulusun özgürlük tutkusu, egemenlerin bombalarından daha güçlüdür! Dünya tarihi bunun örnekleriyle doludur. Öncekiler bir yana 25 yılı aşkın süredir devam eden son Kürt ulusal mücadelesi, bunun somut kanıtıdır. Kürtlere karşı savaşan generaller bile, bu gerçeği kabul etmiş durumdadırlar.

Öyleyse neden bir kez daha “sınırötesi operasyon”, hava-kara hareketi, yoğun tutuklama hazırlığı, “belini kıracağız” nutukları...

Sayfa 2’de sürüyor

VURULMAKLA HALKLAR TÜKETİLİR Mİ?

Vurulmakla Halklar Tüketilir mi?

AKP Hükümeti, iki yıl önce “Kürt açılımı” diyerek, Kürt halkının mücadelesiyle fiilen uygulamaya geçirdiği kimi hakları tanıma yönünde bir girişimde bulundu. Ne var ki, devletin geleneksel refleksleri, o güne dek kitlelerde oluşturulan şovenizm, buna imkan tanımıyordu. Kürt halkının mücadelesinin ulaştığı düzey de, AKP’nin kırıntıları ile yetinecek durumu çoktan aşmıştı.

Esasında Öcalan’ın ‘99 yılında yakalanmasından bu yana, AB sınırları çerçevesinde “bi-reysel haklar” sıkça gündeme geldi. Kürtçe türkü ve konuşma yasağını kaldırmak, TRT’nin bir kanalından Kürtçe yayın yapmak gibi... Buna karşın hala insanlar Kürtçe propaganda yaptığı için tutuklanıyor. Sözde reform adına atıkları adımlar son derece göstermelik ve kitleyi aldatmaya dönük çünkü.

Kürt halkı üzerinde baskı ve şiddet ise, hiçbir zaman eksik olmadı. Onların en iyi bildikleri şey buydu. Egemenlerin yüzyıllardır halkları yönetme politikası, “papazlık ve cellatlık” olmuştur. En demokratik göründükleri dönemde bile “cellat”ın gölgesi hep halkın üzerinde durmuş, aba altından sopa gösterilmiştir.

Şimdi bir kez daha dağı-taşı bombalayarak şoven duyguları okşuyor, “devletin gücünü” tüm halka göstermiş oluyorlar! Fakat ne “papaz” rolleri, ne “cellat”lıkları, Kürt sorununu çözebilir. Emperyalist çözüm politikaları, dünyanın hiçbir yerinde ulusal sorunu çözmemiştir, Türkiye’de de çözemeyecektir.

AKP hükümeti, “üçüncü dönemi”ni “ustalık dönemi” olarak adlandırmıştı.. Ustalığını, işçi ve emekçilerle Kürt halkı üzerinde göstereceği belliydi, öyle de oldu. Seçimlerin üzerinden iki ay geçmeden, işçilerin kıdem tazminatının gaspını, esnek çalışmanın daha yaygın ve resmi hale gelmesini önüne koydu. Ardından başta gıdaya olmak üzere zam yağmuru başladı. Ve son olarak “sınırötesi operasyon” düğmesine basıldı, savaş uçakları bomba yağdırmaya başladı.

Emperyalist-kapitalist sistemi içine alan kriz dalgasına “bu kez teğet bile geçemeyecek” denilse de “sıcak para”nın kaçıışı başladı bile ve Türk Lirası değer kaybetti. Bu, gerçekte fiilen bir devalüasyondur. Diğer yandan Suriye’deki gelişmeler, dış politikada “komşularla sıfır sorun”dan, restleşmeye, Suriye toprakları içinde “tampon bölge” oluşturma hazırlıklarına kadar gelip dayandı. Libya’da olduğu gibi Suriye’de de ABD-AB yanlısı muhalif güçlere açık destek sunuldu. “ABD’nin taşeronluğunu” yaptıkları, muhalif partiler tarafından bile söylenir oldu.

Bir yanda başta ABD olmak üzere sistemi sarsan kriz ve onun Türkiye’ye etkileri, diğer yanda Kuzey Amerika’dan Ortadoğu’ya uzanan iç kargaşalar, ayaklanmalar, isyanlar... Savaş ve kriz dönemleri, egemen sınıfların kitle desteğini en fazla arkasına almak isteyeceği dönemlerdir. Bunu da ideolojik olarak milliyetçiliği öne çıkararak başarabilirler. Bugün AKP’nin de yaptığı budur. Kürt halkına karşı şoven-milliyetçiliği

kışkırtmakta, Ergenekoncu olarak nitelediği rakip kliğin hem yöntemlerini, hem de argümanlarını kullanmaktadır.

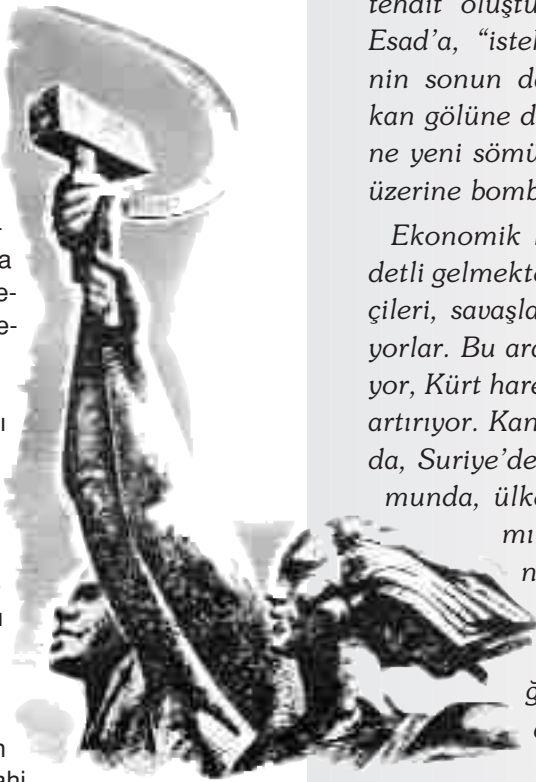
AKP, içte ve dışta elini daha güçlenmiş hissediyor. ABD’nin inişe geçmesini ve Türkiye’ye olan ihtiyacını, İsrail ve Kürt sorununda istediği şeyleri kabul ettirmek için kullanıyor ve belli bir başarı elde ediyor. Diğer yandan rakip kliğe yeni darbeler indirmeye devam ediyor ve üstünlüğünü perçinliyor. Ancak bu avantajların yanında dezavantajları da var. Hükümet partilerinin 3. dönemleri, genellikle son dönemleri olur aynı zamanda. Tüm şimşekleri üzerlerine toplama pahasına azgınca bir saldırı dönemidir bu dönem. Gideceğini bilmenin pervasızlığı ile bağlı oldukları egemenlere borçlarını ödeme zorunluluğu, adeta harakiri yaptırır onlara.

Kürt halkını, işçi ve emekçileri, yine zorlu bir dönem beklemektedir. Krizin yükünü çok daha ağır biçimde hissedeceği, elinde kalan son hak kırıntılarını dahi kaybetmekle karşı karşıya olacağı bir dönemdir bu. Burjuvazinin topyekün saldırısı söz konusudur ve buna ancak topyekün bir direnişle karşı koyulabilir. Egemenlerin halkları birbirine kışkırtan “böl-yönet” politikası, en güçlü silahlarıdır. Bu silah elinden alınmadığı sürece, iki ulusun ve diğer ulusal toplulukların işçi ve emekçilerinin, birakalım özgür ve eşit bir dünya kurmalarını, yaşam ve çalışma koşullarını düzeltmeleri bile mümkün olmaz.

“Başka bir ulusu ezen bir ulus, özgür olmaz!” Bu sözün doğruluğunu, iki halkın işçi ve emekçileri, günlük hayatın her anında yaşamaktadır. Bütün mesele, bunun bilince çıkarılması, egemenlerin karşısına birleşik bir güç olarak dikilmesidir.

Bu ay, 12 Eylül’ün 31. yılına giriyoruz. 12 Eylül, işçi-emekçi hakların en fazla budandığı, Kürt halkının en ağır işkenceler yaşadığı bir dönemdi. Fakat 12 Eylül zihniyeti, kurumlarıyla birlikte hala sürüyor. Onu ne AKP, ne de başka bir düzen partisi yargılayabilir. Yargılayacak tek güç, Türk’ü, Kürt’üyle emekçi halktır.

12 Eylül’ü birleşik mücadelenin kaldırıcı yapalım! Operasyonlara, hak gasplarına, artan işsizlik ve yoksulluğa karşı kol kola girerek yürüyelim! Halkı katledenleri unutmadığımızı, elimizin yakalarında olduğunu gösterelim!

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Dergimiz yayına hazırlandığı sırada, Libya’da muhaliflerin, daha doğru bir ifadeyle NATO işgalcilerinin, başkente girdikleri ve Kaddafi’nin evinin çevresinde çatışmaların şiddetlendiği söyleniyordu.

ABD emperyalizmi ve işbirlikçileri, Libya’daki savaşı aynı zamanda Suriye’nin üzerinde tehdit oluşturma amacıyla da kullanıyorlar. Esad’a, “isteklerimizi yerine getirmezsen, senin sonun da bu olur” diyorlar. Dünya yine kan gölüne dönüşüyor. Emperyalistler kendilerine yeni sömürü alanları açmak için, halkların üzerine bombalar yağıdırıyor.

Ekonomik krizin ikinci dalgasının daha şiddetli gelmekte olduğunu gören ABD ve işbirlikçileri, savaşlarla bu krize çare bulmaya çalışıyorlar. Bu arada, Türkiye de Kandil’i bombalıyor, Kürt hareketi üzerindeki baskı ve terörünü artırıyor. Kandil’i bombalaması, aynı zamanda, Suriye’de gündeme gelecek bir işgal durumunda, ülkedeki muhalefeti düzlemek anlamını da taşıyor. Önümüzdeki dönemde, devrimciler üzerindeki baskılar daha yoğunlaşacaktır.

Bu sayımızda gündemin yoğunluğundan dolayı sayfa sayımızı arttırarak çıkıyoruz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

“Hücreler kitabı Dava Dosyası”nı büromuzdan ve kitapçılardan temin edebilirsiniz.

3. sayıda

- 3 Kürt sorununda “yeni dönem”
- 4 Zeytinburnu’da provakasyon
- 5 Yine kontra çeteler, yine kirli savaş
- 6 Kıdem tazminatının gaspına geçit vermeyelim
- 8 Taşeronlara karşı birleşelim
- 9 “Ben de varım” diyorsanız; örgütlenin
- 10 “Sendikası ve sözleşmesiz yılları hedefliyorlar”
- 11 Sendika yöneticisi memura sürgün
- 12 Toplu mezarlar açılmaya başlandı
- 13 HES’lere geçit yok
- 14 YAŞ’ta istifalar ve sonuçları
- 15 Demokratik özerklik ilanı
- 16 Afrika’nın kara gerçeği
- 18 Oslo’da ırkçı faşist saldırı
- 19 ABD’de kriz
- 20 İngiltere’de isyan
- 22 Şike şutu direkt patladı
- 23 “Hepimiz tatil için çalışıyoruz”
- 24 Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
- 25 12 Eylül hapishaneleri
- 26 Türkiye’de egemen sınıfların klik çatışmaları-3

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdür: Çağdaş Büyükbaş Adres: Kemalpaşa mah. Atatürk Bulvarı Bedrettin İnönü İş Merkezi No: 114-41 Eminönü/ İstanbul (Aksaray Pertevniyal Lisesi karşısı),
Tel: 0538 777 99 01, e-mail: devrimcidurus@hotmail.com Baskı: Berdan Matbaacılık,
Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211,
YEDİVEREN YAYINCILIK Yerel Süreli Yayın Sayı:3, Eylül 2011, 2 TL(KDV Dahil)

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 13 askerin ölümünün ardından Başbakan Erdoğan, “*terörle mücadelede yeni bir dönemin başla-yacağı*” duyurdu ilk olarak. Ardından gelen açıklamalarla “*yeni dönem*”, “*ye-ni strateji*” denilen şeyin, neleri içerdi-ği anlaşıldı. Ve son MGK toplantısı ile de resmileşti. “Sınırötesi” ve sınır-ıçi operasyonlar başlatıldı. Özel Harekat Birlikleri, orduda profes-yonel birimler, “süper vali”ler, sınır-ıçi ve sınırötesi operasyonlar vb. ile “**ola-ğanüstü hal**”in bildik yöntemleri bir kez daha ortaya sürülüyor ve savaş tırmanıyordu.

“Yeni dönem” olarak ifade edilen savaşı tırmandırma kararı, İran’ın Kan-dil’e operasyon düzenlediği ve PJAK gerillalarını katlettiği bir dönemde ortaya

zaten. Keza ordunun profesyonelleşme-si için de adımlar atılmıştı.

Başta Taraf olmak üzere AKP yanlı-sı basın-yayın organları, geçtiğimiz yıl-larda Dağlıca ve Aktütün saldırılarında olduğu gibi, Silvan’daki kayıplar için de komutanları suçladılar. 13 askerin öldüğü, 7’sinin yaralandığı askeri birli-ğin, önceki günlerde PKK tarafından kaçırılan 3 kişiyi aramak için araziye çıktıkları söyleniyordu, fakat buna uy-gun tedbir alınmamış, helikopterler za-manında ulaşmamıştı vb... Köylüler ise, helikopterden atılan bombalarla yangın çıktığını ve ölümlerin böyle gerçekleş-tiğini söylüyorlardı. Olayda 7 PKK ge-rillası da yanarak can vermişti.

Bunun üzerine Genelkurmay ve İçişleri Bakanlığı iki ayrı soruşturma başlattılar. Sorumlu komutanlar görev-

dil’i bombalamasıyla birlikte, sağlı-sol-lu tüm medya organları, savaş çığırt-kanlığı yapmakta birbirleriyle yarıştılar. Hepsi de aslına rücu ederek şovenizm zehrini kustular.

Savaş tamtamlarının böylesine yükseldiği bir dönemde, 31 yıl ara-dan sonra reformist Kürt siyasetçi Kemal Burkay, Avrupa’dan Türki-ye’ye dönüyor ve AKP’li bakanlar tarafından kabul ediliyordu. Ayrıca *Demokratik Gelişim Enstitüsü*, İngilte-re’ye bir gezi düzenlemiş ve buna mil-letvekilleri, akademisyenler, gazeteciler katılmıştı. Oluşan heyet, Güney Afrika, İrlanda ve İskoçya’da, çatışan tarafların nasıl biraraya geldiklerini bizzat bu gö-rüşmeleri yapanlardan dinliyor, yerinde inceleyiyorlardı. Özellikle IRA ve onun siyasal kolu Sinn-Fein ilişkisi, PKK-BDP’ye örnek olarak sıkça konu edi-liyordu.

Bir kez daha papazlık ve cellathlık rolleriyle egemenlerin sözcüleri görev başındaydı. Seçimlerde oylarını arttı-ran ve ardından demokratik özerklik ilan eden Kürt hareketini geriletmek için savaş yöntemleri tüm şiddetiyle yeniden devreye giriyordu. Amaç, masaya muzaffer bir komutan eda-sıyla oturarak, en az tavizle sorunu çözmüş görünmektir. Bu arada şoven kesimlerden yükselecek sesler de kesil-miş olacaktı.

Kürt sorununda “yeni dönem”

**AKP hükümeti
“açılım”dan, “yeni
strateji” dediği kirli savaş
yöntemlerine dönüş
yaptı. Sözde açılım
yaptığı dönemlerde de
askeri ve siyasi saldırılar
hiç eksik olmamıştı.
Fakat şimdi bunu daha
açık bir şekilde savaşı
tırmandırarak yapıyor.
Bir yanda Kuzey
Afrika’dan Suriye’ye
kadar uzanan iç ayaklan-
malar, bir yanda kendini
dünya ölçeğinde açık
biçimde gösteren kriz ve
artan kitle eylemleri,
bütün bunların ülkemize
yansiyacak olması,
egemenleri yine savaş
yöntemlerine yöneltti.**

atıldı. Aynı günlerde Başbakan Erdo-ğan, Suriye konusunda sabırlarının taş-tığını söylüyor, Esad’a dönük tehditle-rin dozunu arttırıyordu. ABD Dışişleri Bakanı Hilary Clinton ile “çuvalcı pa-şa” olarak bilinen yeni CIA başkanı Petraus da Türkiye’ye geliyor ve birçok görüşme yapıyordu.

Yani Kürt sorununda “yeni dönem”, Kürtlerin yaşadığı komşu ülke egemen-lerinin saldırıya geçtiği, ABD’nin üst düzey yöneticilerinin Türkiye’ye geldi-ği bir döneme denk düşüyordu.

Silvan “bir dönüm noktası” mı?

14 Temmuz’da gerçekleşen Silvan olayı, birçok gazeteci tarafından “dö-nüm noktası” ilan edilmişti. Öcalan’ın “devletle anlaştık, barış konseyi kuru-lacak” sözlerinin ardından böyle bir olayın yaşanması, 1993’te yine bir ateş-kes sürecinde iken, Bingöl’de 33 erin öldürülmesini hatırlatıyor ve ona atıf yapılarak yeni bir kanlı sürecin başla-yacağı söyleniyordu.

Ardından Başbakan Erdoğan, Sil-van’ı “bir kırılma noktası” ilan etti ve “yeni bir strateji”yi devreye sokacakla-rını duyurdu. Bir yandan da bunu ordu-nun başarısızlığı olarak gösterip, polisi öne çıkarmanın ve Özel Harekat Birlik-leri’ni yeniden piyasaya sürmenin vesi-lesi yaptı. Polis teşkilatının ağır silah-larla donatılmasına önceden başlanmıştı

den alındı. Tam da YAŞ öncesi, TSK bir kez daha zor durumda bırakıldı.

Sonuçta **AKP, hem TSK içindeki rakip kılığı etkisizleştirmek, hem de hazırlıkları çok önceden başlamış olan “yeni strateji”yi duyurmak için, Silvan’ı kendine meşru bir zemin yaptı.**

“Yeni dönem”in kalemşorları

Silvan sonrası AKP yanlısı basın, Ergenekoncu diye suçladıkları kesim-den geri kalmayacak şekilde kalemle-rinden kan damlatarak döşendiler. On-binlerce sivil ve gerillanın vahşi bir şe-kilde katledildiği **Sri Lanka’yı örnek gösterip, “belini kıracağız” edebiyatı-nı yeniden başlattılar.**

Zaman gazetesi yazarı ve Fettullah Gülen’in sözcüsü Hüseyin Gülerce, 27 Temmuz tarihli köşesinde şunları yaz-dı: “*Terörle mücadelede artık yeni bir dönem var. Yeni Türkiye, terörün belini bu defa kıracak. Bu defa yetki, sorum-luluk, inisiyatif sivil hükümette olacak... Sivil iradenin kontrolündeki polisin, jandarmanın, özel askeri birliklerin ahenkli çalışmalarıyla neler yapılaca-ğını dost düşman herkes görecek.*”

Benzer yazılar, Fehmi Kuru, Yasin Akdağ gibi hükümete yakınlığı ile bili-nen gazeteciler tarafından da kaleme alındı. Ardından Başbakan’ın “yeni dö-nem” açılımı ve savaş uçaklarının Kan-

“Yeni dönem” zamanlaması

Temmuz ortasında Türkiye’ye gelen ABD Dışişleri Bakanı Clinton, Cum-hurbaşkanı, Başbakan ve Dışişleri Ba-kanı ile görüştü. CNN Türk’te katıldığı programda, PKK ile mücadelede, Tür-kiye’ye her türlü desteğin verildiğini yineledi. Kürtlere de şu mesajları verdi: “*Türkiye’deki Kürtler, kendilerinin Türkiye’nin tam bir parçası olduklarını hissedebilirler ve diğer taraftan da kendileri için önemli olan Kürt kimliği-ni de muhafaza etmek isteyebilirler. Bu-radaki çizginin şiddet ve terörizm nok-tasında çizilmesi lazım.*”

Clinton sadece bu mesajla yetinme-di, BDP eş başkanları Selahattin De-mirtaş ve Gülten Kışanak’la bizzat gö-rüştü. Bu görüşmede BDP’ye İRA ör-neğini veriyor ve PKK ile aralarına me-safe koymalarını istiyordu.

Elbette tek konu PKK değildi. Başta Suriye ve İran olmak üzere Ortado-ğu’daki gelişmeler üzerinde duruluyor-du. O günlerde Türkiye, -CHP’nin bile dile getirdiği gibi- “ABD’nin taşeronu” olarak Suriye yönetimine esip gürlüyor-du. Başbakan Erdoğan “*Suriye bizim iç sorunumuz*” diyerek, Suriye’ye müda-halenin zeminini hazırlıyordu. ABD ise her fırsatta Türkiye’yi övüyor, “bölge lideri” diyerek kışkırtıyor, onun arka-sında olduğunu ilan ediyordu.

Clinton ve Petraus da bizzat Türkiye'ye gelerek bu desteği açıkça ortaya koydular.

Bu sırada **İran, Kandil'i bombalıyor ve birçok PJAK gerillasını öldürüyordu**. PKK kaynakları, 500 kadar Türk askerinin sınırdan İran'a geçtiğini ve İran'la birlikte saldırdıklarını söylüyordu. Ayrıca Amerikan keşif uçaklarının Kandil üzerinde dolaştığı, bu bilgilerin Türkiye'ye, oradan da İran'a aktarıldığı ileri sürülüyordu.

Geçtiğimiz günlerde Türkiye, İran'ın Suriye'ye ve Lübnan Hizbullah'ına gönderdiği silahlara el koymuştu. İran, bu silahların yerlerine ulaşması koşuluyla PKK konusunda işbirliği yapabiliyordu. Daha önceden de bu konuda birlikte hareket etmişlerdi. İran'lı yetkililerin "*Murat Karayılan'ı yakaladık*" demeci ve sonrasında bunu yalanlamaları da, İran'ın Türkiye'yi PKK ile sıkıştırması, onu bir koz haline getirmesi idi.

Bu olayın hemen arkasından Türkiye'nin sınırötesi hareketi başlatması, İran'ın bu hamlesine karşılık verme amacını da taşıyordu.

PKK içinde çatlak yaratma gayreti

Son aylarda üzerinde en fazla tartışılan konulardan biri de Öcalan'ın PKK üzerinde etkinliğini yitirip yitirmediği oldu. Öcalan, son olarak 15 Temmuz'a kadar uzatılan ateşkes'in "hüküm-süz" olduğunu söylemiş, devletle "barış konseyi" konusunda anlaşmalarını belirtmişti. Buna rağmen PKK'nin askeri eylemlerini arttırması, PKK içinde Öcalan karşıtlarının varlığına kanıt gösterildi ve bu eylemlerin Öcalan'ı etkisiz kılmak için yapıldığı iddia edildi. Öcalan ve diğer PKK liderlerinin isimleri sıralanarak "*İyi PKK-Kötü PKK*" ayrımı yapılmaya başladı.

Bu iddialar, Öcalan'ın devlet tarafından yeterince değerlendirilmediği savı ile tamamlandı. Bugüne kadar "bebek katili" diye lanse ettikleri Öcalan'ı "çözümü isteyen lider" olarak gösteriyor ve onu yeterince kullanamadıklarını söyleyerek hayıflanıyorlardı.

Ancak gerek Öcalan, gerekse Kandil, yaptıkları açıklamalarla, bu yorumları durdurdular. Öcalan, Silvan sonrası avukatlarıyla yaptığı görüşmede, "*yarın bunun on katı gelişebilir, eskisi gibi sadece kırsalda da değil, şehirlerde de olabilir*" dedi. Ve bir kez daha kendisinin isterse bir haftada silahları bırakacağını yineledi. Bu sözlerin ardından Öcalan'ın avukat görüşmeleri kesildi, avukatlarına görüşme yasakları getirildi.

PKK, Ağustos ayı başında yaptığı bir açıklama ile ateşkes sürecini bitirdiğini resmen duyurdu. Gerekçe olarak da Öcalan'ın yetkililere sunduğu 3 aşamalı protokollün yanıtı bırakılmasını gösterdi. Öcalan "*sağlık, güvenlik ve özgür hareket etme imkanı olmadan*" arabulucu olarak devreye girmeyeceğini söylemişti. PKK de bu koşullardan sağlanmadan ateşkesin sürmeyeceğini bildirdi.

Sonuç yerine

AKP hükümeti "açılım"dan, "yeni strateji" dediği kirli savaş yöntemlerine dönüş yaptı. Sözde açılım yaptığı dönemlerde de askeri ve siyasi saldırılar hiç eksik olmamıştı. Fakat şimdi bunu daha açık bir şekilde savaşı tırmandırarak yapıyor.

Belli ki içine girilen iç ve dış konjonktürü değerlendirerek bu saldırıyı başlattılar. Bir yanda Kuzey Afrika'dan Suriye'ye kadar uzanan iç ayaklanmalar, bir yanda kendini dünya ölçeğinde açık biçimde gösteren kriz ve artan kitle eylemleri, bütün bunların ülkemize yansiyacak olması, egemenleri yine savaş yöntemlerine yöneltti.

Hiç kuşkusuz bu kez de başarılı olamayacaklar, bunu en iyi onlar biliyor. 30 yıldır süren savaşın sonuçları ortada. Fakat son kozlarını oynamak istiyorlar. O çok lafını ettikleri **IRA örneği bile gösteriyor ki, bir örgütü güçten düşürmek, hatta yok etmek mümkündür, fakat bu sistem sürdüğü müddetçe ulusal-sınıfsal sorunları çözmek mümkün değildir**. IRA bitmiştir ama İrlanda sorunu durmaktadır. Şiddetle veya reform kırıntılarıyla **PKK'yi de bitirebilirler ama Kürt sorunu devam edecek ve yeni isyanlar yaşanacaktır. Ta ki, ulusal sorunu da çözecek bir proleter devrim gerçekleşene kadar...**

Aynur Doğan'a şoven saldırı

İstanbul Caz Festivali kapsamında, Cemil Topuzlu Açık hava Tiyatrosu'nda "Suyun Kadınları" konserinde Kürtçe türkü söyleyen Aynur Doğan, seyircilerin bir kısmı tarafından yuhalandı, sahneye minder ve pet şişe fırlatıldı. "*Şehitlerin kanı daha kurumadı, Türkçe şarkı söyle*" diyerek sanatçıyı protesto eden bir grup, İstiklal Marşı söylemeye başladı, sonra da konseri terk ettiler. Yer yer kavgaların çıktığı olayda, Aynur Doğan sahneyi terketmek zorunda kaldı.

14 Temmuz'da Silvan'da askerlerin ölmesinden sonra gerçekleşen konser, ülke geneline yayılan şoven saldırıların bir parçası oldu. Ve 1999 yılında Magazin Gazetecileri Derneği'nin ödül töreninde Kürtçe klip çekeceğini söylediği için çatal-bıçakla saldırıya uğrayan Ahmet Kaya olayını hatırlattı. Şoven zihniyetin aradan geçen yıllara rağmen değişmediğini, artarak sürdüğünü gösteren örneklerden biriydi bu. Son yıllarda Kürtlere her tür hak verildiğini, rahatça Kürtçe konuşup şarkı söylediklerini vaazedenlere de iyi bir cevaptı.

Aynur Doğan, konser sonrası yaptığı açıklamada; "*konserde bana minder atan anlayış, benim gözümde bu ülkenin birliğine, kardeşliğine, barışına ve demokratik olabilme çabalarına vurulmaya çalışılan acı bir darbedir*" dedi. Gerçek şuydu ki, "demokratikleşme" ABD-AB emperyalistleriyle AKP'nin şişirdiği bir balondur. Bu bazen bir konserde, bazen bir mahkeme salonunda patlıyordu. KCK tutukluların Kürtçe savunma yapmaları, mahkeme heyeti tarafından "anlaşılmayan bir dil" olarak kayıtlara geçiriliyordu bir kez daha.

Hiç bir hak, egemenler tarafından bahşedilmemiştir. Kürt halkı, Kürtçe konuşma ve şarkı söyleme hakkını da uzun yılların mücadelesi ile aldı. Faşist şoven kesimler buna ne kadar tahammül edemeseler de, Kürt halkı yılmak bilmez mücadelesiyle yeni haklar kazana kazana ilerlemesini sürdürecektir.

Zeytinburnu'nda provakasyon

Silvan'da 14 askerinin ölmesinin ardından asker cenazeleri yine devlet yetkililerinin katılımı ile mitingler şeklinde gerçekleşti. Bir kez daha hamasi nutuklar atıldı, vatan-millet edebiyatı yapıldı. Başbakan Erdoğan "*artık kimse bizden iyi niyet beklemesin*" diyerek, adeta saldırı fitilini ateşledi. Sanki bugüne kadar "iyi niyet" gösterilmiş gibi...

Ardından ülke çapında aynı gün içinde mitingler organize edildi. Bu mitinglerde ve sonrasında yapılan gösteriler sırasında Kürtlere dönük linç girişimleri oldu. Köyünden gelip büyük şehirlerde çalışmak zorunda kalan Kürt işçilerinin kaldığı barakalar ateşe verildi. Birçok yerde BDP il binalarına saldırılar düzenlendi.

Bunların içinde **İstanbul-Zeytinburnu**, günler süren bir provokasyona sahne oldu. Bir haftayı aşkın süren gösterilerde, BDP ilçe binasına saldırıldı, bir çok dükkana baskınlar yapıldı, kahvehaneler yerle bir edildi.

Zeytinburnu, Kürtler, Karadenizliler ve Balkan ülkelerinden gelen göçmenlerin birarada yaşadığı bir ilçe. Kürtlere dönük saldırıların başını göçmenlerin, özellikle Arnavut göçmenlerinin çektiği söyleniyor. Göçmenlerin polisler tarafından kışkırtılıp Kürtlere saldırtıldığı görülüyor.

Zeytinburnu BDP ilçe başkanı, bölgede daha önce de sivil faşistlerin yoğun olduğunu, fakat Kürtlerin göçüyle birlikte Zeytinburnu'nun siyasi yapısının da değiştiğini belirtiyor. 12 Haziran seçimleri öncesinde iki seçim bürosu açtıklarını, açılışlara 4-5 bin kişinin geldiğini, seçim sonrası kutlamalar yaptıklarını ve bu dönemde hiçbir saldırı yaşanmadığını söylüyor. Karadenizlisi, göçmeniyle birlikte kardeşçe yaşadıklarını, fakat Silvan olayından sonra polisin bu kesimleri kışkırttığını, hatta saldırıları bizzat yönettiğini ekliyor.

Polis, Kürtlerin bulunduğu kahveleri basıp GBT kontrolü yaparken, faşistlere dokunmuyor. Olayların ardından gözaltına alınan faşistlerin çoğu serbest bırakıldı. İçlerinden sadece 3 kişi tutuklandı. Buna karşın BDP'den 7 kişiyi tutukladılar.

Olayların ardından Zeytinburnu'na gelen BDP milletvekilleri, bir provokasyonla karşı karşıya kaldığını ve bunun polis tarafından kışkırtıldığını söylediler, halkların kardeşliğine vurgu yaptılar. Sebahat Tuncel, "*90'lı yıllara dönmek demek, savaşı çatışmayı derinleştirmektir*" diyerek, AKP hükümetinin Silvan sonrası gündeme getirdiği Özel Harekat Timlerinin yaratacağı sorunlara dikkat çekti.

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 14 askerin ölmesinin ardından, "terörle mücadele" adı altında yine "Özel Harekat Birimi" denilen kontra çeteleri piyasaya sürüldü.

Önce "Silvan bir kırılma noktası" olarak değerlendirildi ve kamuoyu oluşturulmaya çalışıldı. Başbakan Erdoğan "artık kimse bizden iyi niyet beklemesin" diyerek savaşı tırmandırmanın ilk işaretini verdi. 40'ı aşkın ilde sivil faşist gösteriler düzenlendi, BDP binaları taşlandı, linç ve provokasyonlar yapıldı.

Ardından "terörle mücadelede yeni bir dönemin başlayacağı" söylendi. Erdoğan "yeni mücadele yöntemleri"nden, "yeni taktikler"den bahsediyordu. "Yeni" diye ortaya çıkan ise, en yoğun haliyle '90'lı yıllarda kullanılan "özel harekat birimleri" oldu.

Kirli savaş tırmandırılıyor

Geçtiğimiz yıllarda polisin de ağır silahlar edindiği ve "terörle mücadele"de daha etkin hale getirileceği söylenmişti. AKP hükümetinin ordu ile olan sürtüşmesi ve polisi öne çıkaran tutumu biliniyordu. **Polisin tıpkı asker gibi ağır silahlarla donatılması, "paralel ordu kurmak", "AKP'nin kendi ordusunu yaratmak" şeklinde değerlendirildi. Oysa asıl hedefin, halklar olduğu belliydi.** Amaç, halka karşı mücadelede polisi daha fazla tahkim etmek, baskı ve terörü arttırmaktı. Silvan olayı, bunu açıkça ilan etmenin vesilesi oldu. Olayın hemen ardından Özel Harekat Birlikleri'nin bölgeye gönderilmesi, bu konuda hazırlıkların çok önceden tamamlanmış olduğunu gösteriyordu zaten.

Polise ayrılan bütçe, AKP döneminde daha da arttı. 2006 yılında polis için "güvenlik hizmetleri"ne merkezi bütçeden ayrılan pay, yüzde 4.4'ten, yüzde 5.1'e yükseldi. Emniyet ve jandarmadaki personel sayısı 250 bine ulaştı. Özel güvenlik elemanı olarak çalışanlar ise 175 bini geçti. Sözde "askeri vesayet" kaldırılıyordu. **O "vesayet" hiçbir zaman kalkmayacağı gibi, artan polis ve güvenlikçi sayısı halkın üzerindeki baskı ve terör daha da şiddetlen-di.**

İçişleri Bakanı, Özel Harekatçı'ların mezuniyet töreninde, özel eğitimden geçirilmiş 6618 özel timcinin olduğunu söyledi. 2015 yılında bu rakamın 11 bine ulaşacağını, bunların 17 farklı bölgede görev yapacaklarını ortaya koydu.

İlk olarak 1985 yılında kurulan "Özel Harekat Birlikleri" 5 bin civarındaydı. En yoğun olarak kullanıldıkları 90'lı yıllarda bile, Özel Harekatçıların sayıları 7 bini geçmedi. Tansu Çiller döneminde 15 bin olması hedeflendi, fakat bu hedefe ulaşamadan, Özel Harekatçıları geri çekmek zorunda kaldılar. **Şimdi ise zaten yaklaşık 7 bin kişi ile başlıyorlar ve bunun üç-dört yıl içinde 11 bine ulaşacağını söylüyorlar.**

Ayrıca şu anda da Kara Kuvvetlerine bağlı 5 komando tugayı ile Jandarma Genel Komutanlığı'na bağlı 1 komando tugayının tamamen profesyonelleştiği belirtiliyor. Bu birlikler dağlık alanlarda görev yapıyor. Yanı sıra hudut birliklerinin profesyonelleşmesi kapsamında 5 bin kişinin yetiştirildiği, 50 bin kişiden oluşan "sınır polisi" teşkilatı kurulacağı bildiriliyor.

Kıscası askeri-polisiyle sayıları yüz bini bulan profesyonel vurucu timleri ile bugüne dek yaptıklarından daha boyutlu ve daha kirli bir savaşa hazırlanıyorlar.

Özel Harekat Birlikleri'nin kanlı tarihi

Özel Harekat Birlikleri, halkımızın hiç de ya-

Yine kontra çeteler, yine kirli savaş...

bancısı olmadığı **kontrgerilla örgütlenmesidir.** '90'lı yıllarda sadece Kürt bölgesinde değil, İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlerde de kullanılmış ve bir çok katliam gerçekleştirmişlerdir. **Onlarca devrimci önderin, yüzlerce kadro ve sempatzanın kanlarını dökmüşler, ağır işkencelerden geçirip bir çoğunu "kaybetmiş"lerdir.**

Başlarında şimdi Ergenekon'dan yargılanan İbrahim Şahin'in bulunduğu bu birlikler, sonrasında kendi içinde "ölüm mangaları" denilen birimler oluşturmuşlar, en vahşi cinayetleri işlemişlerdir. Korkut Eken, Ayhan Çarkın, Oğuz Yorulmaz, Ercan Ersoy gibi isimler, sonrasında açığa çıkacak ve bazıları yaptıklarının çok az bir kısmını itiraf edeceklerdir.

"Faili meçhul"ler, "gözaltında kayıp"ların en fazla yaşandığı dönem, onların dönemidir. Gerillaların cesetlerine bile işkence yapıldığı, uzuvlarının kesildiği, o halde pozların verildiği yıllardır. Ancak polis ve askerin de en fazla kayıp verdiği, sakat kaldığı, hepsinden önemlisi "Vietnam sendromu"na yakalandıkları bir dönemdir de. **Gerillaya ve halka yapılan vahşi saldırılar, devlete olan kin ve öfkeyi büyütmüş, Kürt halkını daha fazla bilemiş, özgürlük tutkusunu ve mücadelesini kamçılamıştır.**

Şimdi, burjuva-liberal kalemşorlar, bu katiller ordu-suna sahip çıkıyor, hepsinin aynı olmadığını, iyilerin de bulunduğunu ve önemli işler başardıklarını söyle-

yerek aklamaya, kitlelere benimsetmeye çalışıyorlar.

90'lı yıllardaki özel tim mensupları, genellikle MHP kökenli faşistlerdi. Siyah kar maskeleri ve ellerinde tuttıkları ağır silahlarıyla, insanlıktan çıkmış görünüşleriyle ürtüntü uyandıran bir güruhlardı. Şimdi imaj yenileyerek görüntüyü kurtarmaya girişiyorlar. Tim'e girenlerin en az lise mezunu-okumuş gençlerden oluştuğu, temiz yüzlü olduğunu söylüyorlar.

Oysa bu timlerin "sarkık bıyıklı" ya da "badem bıyıklı", yani MHP ya da AKP kökenli olması, ilkökul ya da üniversite mezunu olmaları, onların katiller sürüsü olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Ne kadar allayıp-pullasalar da, halkın hafızasında yer eden bu gerçeği söylemeyecekler ve kitlelere benimsetemeyecekler.

Başaramayacaklar!

Susurluk sonrası, ortaya dökülen pislikleriyle birlikte iyice teşhir olan Özel Harekatçıları, devlet için bir yük halini aldı ve arka plana itildi. Şimdi imaj yenileyerek bir "kurtarıcı" gibi sunulması nafiledir. **'90'lı yıllarda başaramayanların, bugün başarma şansları hiç yoktur.**

O yıllarda emniyet müdürlüğü yapan ve Özel Harekat Birimleri'nin başını çeken Mehmet Ağar, sonrasında "ben devlet adına bin operasyon yaptım" demişti. Fakat ne hakkında bir soruşturma açıldı, ne de bir cezaya çarptırıldı. Keza Özel Harekatçı polislerden Ayhan Çarkın, gerçekleştirdikleri operasyonları, "devletin ve MGK'nın bilgisi dahilinde" yaptıklarını söyledi. Fakat bir-kaç polis dışında sorguya alınıp tutuklanan olmadı.

AKP, sözde Ergenekon dosyası ile "faili meçhul"leri ortaya çıkaracak ve yargılayacaktı. Bunun kitleleri aldatmaya dönük bir demagoji olduğu, asıl meselenin klikler arası savaşta üstünlüğü ele geçirmek olduğu, bugün artık çok net biçimde görülmektedir. AKP, yargılayacağını iddia ettiği kurumları ve kişileri yeniden göreve çağırmaktadır.

Daha önceki hükümetler, baskı ve şiddeti ne kadar artırsalar da, Kürt halkının mücadelesini bastırmaya başaramadılar. Son 25 yıllık süre içinde kaç hükümet geldi geçti, kaç "terörle mücadele yöntemi" denendi, fakat ezilen bir halkın direnişini kıramadılar. AKP'nin de akıbeti onlardan farklı olmayacaktır.

Hangi hükümet gelirse gelsin, Kürt halkına, işçi ve emekçilere saldırıda birleşmekte, bu konuda birbirleriyle yarışmaktadır. Çünkü bu bir hükümet sorunu değil, devlet sorunudur. Hükümet değişikliği ile, faşizm ve faşist zihniyet değişmez. Değişmeyen bir başka şey ise, faşizmin ancak halk hareketi ile geriletilip yenileceği; ona karşı birleşmekten, örgütlenmekten ve mücadeleyi yükseltmekten başka bir çare olmadığıdır.

İtirafçının itirafı: "Ergenekon, devlettir"

Ergenekon soruşturması kapsamında tutuklu bulunan itirafçı sanıklardan Ulaş Özel, bugüne dek reddedilen JİTEM'in ordunun bir parçası; Ergenekon denilen şeyin de, devletin ta kendisi olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

İtirafçı sanık, mahkemede verdiği ifadesinde şunları söyledi: "Ben terör örgütü mensubuydum. Daha sonra devlete teslim oldum. Ben Ergenekon terör örgütüne değil, devlete teslim oldum. Teslim olduktan sonra devlet beni JİTEM Elazığ Bölge Komutanlığı'nda görevlendirdi. Burada komutanların verdiği emirler doğrultusunda operasyonlar yapıyordum. Operasyonlarda her öldürdüğümüz kişi başına zarflar içinde bize para ödülü verilirdi... Yaptığım bütün işleri devlet adına yaptım." (Milliyet, 26 Temmuz 2011)

Para için adam öldürecek ve yalan-dolanla insanları yıllarca hapsilere attıracak kadar alçalan bu itirafçı, bugüne dek bilinen kimi gerçekleri de şöyle anlatıyor:

"İstanbul'da kaçırdığımız adamı, Tunceli'ye götürüp operasyonda yakaladık diyorduk... Devlet görevi çerçevesinde terör örgütlerinin içine girip bilgiler topluyordum... Ben cezaevinde yatıyor gözükürken, dışarıda operasyonlara katılıyordum."

"İtirafçının itirafları" diyeceğimiz bu sözler, sadece devletin yapısını ortaya koymakla kalmıyor, itirafçıların rezilliklerini de ortaya seriyor. Bugüne dek bir çok itirafçı gibi o da, "şu anda pişman olduğuma pişmanım" diyor. "Keşke teslim olmayıp çatışmada ölseydim, can güvenliğim kalmadı!"

Devlet tarafından her tür pis işte kullanılıp, sonra bir pачavra gibi kenara atılınca, böyle figan ederek, salya-sümük ağlayarak, suçlarınızı affediremezsiniz! Korkunun ecele faydası yok! Yaptığınız alçaklığın cezasını er ya da geç mutlaka çekeceksiniz! İnançlarını koruyarak şehit düşenler, halkın içinde yaşamayı sürdürürken, yaşayan bir ölü olan sizler alçaklığınızla hep lanetleneceksiniz!

Kıdem tazminatının gaspına GEÇİT VERMEYELİM!

AKP Hükümeti, 3. döneminin “ustalık dönemi” olacağını seçimlerden önce ilan etmişti. Ve bu “ustalığı” ilk olarak işçi ve emekçiler üzerinde gösterdi. “Hükümet Programı”nda, kıdem tazminatının gaspı ve esnek çalışmanın genişleyerek yasallaşması yer alıyor. Hem de “İşsizlikle mücadele” adı altında...

Programda aynen şöyle söyleniyor: “İşçilerin büyük çoğunluğunun alamadığı, işletmelerin üzerinde ödeme baskısı oluşturan, çalışma hayatının en önemli sorun alanlarının başında gelen kıdem tazminatı sorunu, kazanılmış hakları koruyan ve bütün işçilerin kıdem tazminatı garanti altına alan bir fon oluşturularak çözülecektir.”

Her zamanki gibi yine büyük bir kurnazlıkla, sanki işçilerin çıkarları için bir değişiklik yapıyorlarmış gibi sunuyorlar. “İşçilerin büyük çoğunluğu” kıdem” alamıyorsa, devletin buna göz yummasından dolayıdır. Patronlar, sınıfın aleyhinde olan yasaları bile yetersiz bularak, çeşitli yöntemlerle bunları deliyor ve sınırlı hakları dahi gaspedebiliyorsa, sırtını bu devlete dayadığı içindir. Bir başka ifadeyle bu devlet, burjuvazinin devleti olduğu içindir.

Gerçek şudur ki, **kıdem tazminatının kaldırılması, burjuvazinin talebidir.** Ve bu talep, yıllardır IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası sermaye kuruluşlarından, TÜSİAD gibi büyük patronlar kulübüne kadar, burjuva sınıfı tarafından defalarca dillendirilmiştir. Fakat **böyle bir hak gaspına işçi ve emekçilerin tepkisinin büyük olacağından, bugüne dek gelen hükümetler kaldırmaya cesaret edememiştir.** Ama kayıtdışı, esnek çalışma yöntemleriyle patronlar, milyonlarca işçinin kıdemini zaten fiilen gaspetmiş durumdadır.

Şimdi doğrudan ve yasal biçimde ortadan kaldırmak istiyorlar. AKP hükümeti de “ustalık dönemi”nde, burjuvazinin bu talebini karşılamayı, ilk hedef olarak önüne koyuyor.

Herşey burjuvazinin azami karı için...

AKP Hükümeti geçtiğimiz yıl “torba yasası” adı altında bir saldırı paketi ortaya koymuştu. Yükselen tepkiler üzerine, kıdem tazminatının gaspını ertelemek zorunda kalmıştı. Şimdi bu ertelediği gaspı gerçekleştirmek, esnek çalışmayı da genişletmek istiyor.

Yıllardır emperyalist finans kuruluşlarının “işçiyi kolay al-kolay çıkar” diye dikte ettikleri, esnek çalışma yöntemleri ile burjuvazinin azami karını korumaya çalışıyor. Zaten açıkça da, esnek çalışma ile “Türkiye’de işverenin rekabet gücünü arttıracığı”nı söylüyor.

“Esnek Çalışma Şartları” düzenlemesi, üç farklı alanda değişikliği hedef alıyor.

1) Kıdem tazminatında işverenin yükümlülükleri kaldırılacak ve adım adım gaspedilecek.

2) Bölgesel asgari ücret uygulamasına geçilecek.

3) İşverenin ücrete bağlı sigorta ve vergi mükellefiyetleri azaltılacak.

Hatırlanacaktır, **krizin ilk patlak verdiği 2008 yılından itibaren, hükümet, krizin faturasını burjuvazinin üzerinden alıp, işçi ve emekçilere yıkmak için bir çok yasa çıkardı. Öyle ki, “İşsizlik fonu” bile burjuvaziye kaynak olarak aktarıldı. Ve kriz döneminde bile, burjuvazi rekor düzeyde kar elde etti.**

Fakat burjuvazi, yapısı gereği doymak bilmiyor. Daha fazla kar dürtüsüyle, daha fazla sömürü ve baskı istiyor. Hükümetler de burjuvazinin bu isteğini karşılamak için par-tutuş oluyorlar. AKP hükümeti, bu konuda öncakilere rahmet okutacak bir performans sergiledi. Kıdem tazminatına el uzatacak kadar pervasız bir saldırı başlattı.

Önce kuşa çevir, sonra yok et!

AKP hükümeti, alıştırma alıştırma, adım adım,

hakları gaspetme yöntemini, şimdi kıdem tazminatında uyguluyor. Bir kez daha ölümü gösterip sıtmaya razı etmeye çalışıyor.

Yeni formül de şöyle: Kıdem tazminatı için bir fon oluşturulacak. Bu fon devlet güvencesi altında olacak. Patronlar, fona her ay personel başına belli bir yüzde oranında prim ödeyecekler. İşten çıkarılan, tazminatını patronu yerine bu fondan alacak! 10 yıl prim ödenen kişiler ise, işten çıkarılmasa bile istediği an fondaki parayı alabilecekler...

Bu formül, kıdem yükünü patronlardan alıp devlete yükleme, sonrasında devletin de bunları iç etme formülüdür. Bugüne dek oluşan fonların nasıl buharlaştığı bilinmektedir. “İşsizlik sigortası” fonunun hali ortadadır. Devlet, fonlar aracılığı ile patronlardan yükü almakta, sonra da “kara delik”, “hazine kaldıramıyor” vb bahanelerle, işçi ve emekçilerin parasının üzerine yatmaktadır.

Kıdem, işçilerin yıllarca çalışarak elde ettiği birikimidir. Bir işyerinde ömür tüketen, kas ve beyin gücünü, bilgisini, birikimini harcayan işçinin, yıpranma bedelidir. Bir yerde “yaşlılık sigortası” denilebilir. Ödenmesi sonraya bırakılmış bir ücret, ya da işçinin ürettiği değer el koyulan bir bölümünün ona geri ödenmesidir. Yani patronun işçilere borcudur.

Buna karşın patronlar, bu borcu ödememek için ya kayıt dışı (sigortasız) çalıştırmakta, ya da sigortalı çalıştırma bile, 1 yıldan az süre için işe almaktadır. Veya iflas göstererek, ödemedi kaçmaktadır. Çünkü işyerinin hesabında olmasına rağmen, kasa-sında kıdem tazminatı için para bulunmaz.

Şimdi burjuvazi, zaten son derece sınırlı hale getirdiği bu tazminattan, tamamen kurtulmak istiyor. Kendi borcunu, devletin üstüne yıkıyor. Mevcut halde her yıl için, işçinin bir aylık ücretini kıdem tazminatı olarak yatırırken, şimdi aylık ücretin yüzde 3 ile 5 gibi küçük bir bölümünü, en fazla yıllık 15 gününü yatırmayı planlıyor. Böyle olunca **işçinin alacağı kıdem, otomatikman yarı yarıya düşüyor. Keza, 1 yıllık sigortalı olmak, kıdemden yararlanma koşulu iken, şimdi 10 yıla çıkartılıyor.** Bu durum, patronlara işten atmada daha büyük bir kolaylık sağlıyor. Çünkü kaç yıl çalışırsa çalışsın, bir işçiyi işten attığında, tazminatını ödeme yükümlülüğü bulunmuyor.

Durum bu kadar açıkken, Hükümet bu değişikliği, “işsizliği önleme” demagojisiyle sunuyor. “İşçilerin büyük çoğunluğu zaten kıdemlerini alamıyorlar” diyerek, bunda kendi payını gizlediği gibi, tüm işçilerin haklarını tam olarak almasını sağlamak yerine, varolanı da daha aşağı çekiyor ve fiilen gaspedilmesini sağlıyor.

Kıdem tazminatına ilk darbe, 12 Eylül cuntası ile vurulmuştu. Fakat darbe koşullarında bile, burjuvazi, bu hakkı tümünden gaspetmeyi göze alamadı. AKP, şimdi bu misyona soyunmuş durumda.

Elbette bunu yaşama geçirip geçiremeyeceği, tamamen işçi ve emekçilerin mücadelesine, bu saldırıyı püskürtebilecek bir gücü ortaya koyabilmesine bağlı.

Hak gasplarının yeni adı: FON

Hükümet, kıdem tazminatını da “fon” oluşturarak gaspetme peşinde. Tıpkı “konut edindirme fonu”, “işsizlik sigortası fonu” vb. olduğu gibi...

DİSK-AR’ın “İşsizlik Sigortası” raporuna göre, İşsizlik sigortasının uygulanmaya başladığı 2002’den Haziran 2011 tarihine kadar, 49 milyar TL’lik devasa bir kaynak oluşturduğu belirtildi. Fondaki parayla, fonun gelirine dokunulmaksızın, 2 milyon 812 bin işsize, 46 ay (yaklaşık 4 yıl) maaş ödenebileceği saptandı. Ancak 5 milyon işsizden sadece 165 bini bu haktan faydalanabildi. Ayrıca bu miktardan 12 milyon TL’nin işsizlik ödemeleri haricinde kullanıldığı da ortaya çıktı.

Sarı sendikalar, yine burjuvazinin can simidi

Hükümetin programını açıklamasının ardından, Çalışma Bakanı, Türk-İş ve Hak-İş başkanları biraraya geldiler. Ancak her iki sendika konfederasyonundan da kıdem tazminatının gaspına karşı tek bir açıklama yapılmadı.

Oysa Türk-İş'in "kıdem tazminatının kaldırılması genel grev nedenidir" şeklinde, önceden alınmış bir kararı bulunuyor. Fakat "hükümet programı"nda kıdem tazminatının gaspı açık belirtilmediği halde, bu kararlarını hatırlamıyor, hatırlatmıyor. Hak-İş ise, bir kez daha AKP'nin sendikası olduğunu kanıtlayarak, kıdem tazminatı ve esnek çalışma ile ilgili gelişmelere olumlu yaklaşıtlarını söylüyor.

DİSK, hükümetin bu adımlarına karşı çıktığını açıkladı. Fakat sadece açıklama ile yetindi. **Bu doğrultuda ilk tepki, "Herkes Sağlık, Güvenli Gelecek Platformu"nun Taksim'de gerçekleştirdiği yürüyüşle ortaya kondu.** Ancak bunun son derece yetersiz olduğu açıktır.

Bu platformda yer alan devrimci-demokrat sendika şubeleri, Türk-İş ve Hak-İş'in tutumunu eleştirdiler. Ancak gelinen noktada, bu konfederasyonları kınamanın ve protesto ile yetinmenin, bu büyük saldırıyı engelleyemeyeceği ortadadır. Madem ki, konfederasyonlar "kıdem tazminatının gaspı, genel grev nedenidir" şeklinde bir karar alınmıştır, o halde bu kararı yaşama geçirilmelidir!

Kendilerine devrimci-demokrat diyen sendika şubeleri, merkezleri üzerinde baskı kurmalı, alınan kararın arkasında durmalarını sağlamalıdır. Sadece kınamakla, açıklama ile görevlerini yapmış sayılamazlar. Bu pervasız saldırı karşısında, ciddi bir karşı koyuş örgütlenmez ve püskürtülemez ise, bunda onların da sorumluluğu olacaktır. Ve işçilerin elleri, onların da yakasına yapışacaktır!

İşçiler, emekçiler!

Kıdem tazminatı, yıllar önce yine büyük mücadelelerle elde edilmiş bir haktır. Bu hak, hem patronların keyfi biçimde işten çıkarmalarını zorlaştırmış, hem de emeklilikte bir miktar birikmiş paranın elimize geçmesini sağlamıştır.

O yüzden patronlar, yıllardır bu hakkı bir biçimde gaspetmenin yollarını arıyor. İlk tırpanı 12 Eylül döneminde vurdular. Ardından taşeron sistemi ile kayıt-dışı çalıştırma, 1 yıl dolmadan çıkarma, iflas vb. yöntemlerle kıdemi fiilen işletmez hale getirdiler. Şimdi son darbeyi AKP hükümeti vurmaya kalkıyor. Sarı sendikaları da yedeğine alarak, işçilerin elinde kalan son hak kırınmasına da saldırıyor.

Kıdem tazminatının tarihçesi

Kıdem tazminatı hakkı, ülkemizde **ilk kez 1936 yılında** yasallaştı. İlk düzenlemede, 5 yılı tamamlayan işçilere, her 1 yıl için 15 günlük ücreti tutarında tazminat ödeniyordu. Kendi isteği ile işten ayrılan işçiler de bu haktan yararlanabiliyordu.

1950'de yapılan değişiklikle işçi lehine bir adım daha atılarak, 5 yıllık süre 3 yıla indirildi.

1967 yılında çıkarılan 931 sayılı yasa ile, işçinin ölümü halinde kıdem tazminatının mirasçılara ödenmesi yasa hükmü haline geldi.

1971 yılında çıkarılan 1475 sayılı yasa ile kıdem tazminatına ilişkin sürenin toplu iş sözleşmeleri yoluyla arttırılabileceği benimsendi.

1975 yılında yapılan bir başka değişiklikle, 3 yıllık süre bir yıla indirildi, 15 günlük ücret karşılığı olan kıdem tazminatı miktarı ise 30 güne çıkarıldı.

Kıdem tazminatı hakkı, hep ileriye doğru genişlerken, ilk daraltıcı müdahale, 12 Eylül askeri darbesi ile geldi. Darbenin üzerinden henüz bir ay geçmişti ki, kıdem tazminatına tavan getirildi, kıdem tazminatı asgari ücretin yedi buçuk katı ile sınırlandırıldı. 12 Eylülcüler kıdem tazminatından yararlanan işçilerin ekonomik kayba uğramasına yol açtılar; ama bu hakkı tamamen ortadan kaldırmaya yeltenemediler.

Burjuvazi, darbe koşullarında bile işçilerin tepkisinden çekinerek yapmadığını, şimdi AKP eliyle yapmaya çalışıyor.

Buna izin vermeyelim!

Gerçekten de kıdem tazminatının gaspı, "genel grev nedenidir". Sendikaları, bu sözlerinin arkasında durmaya çağırılmalı, bu yönde tabandan bir basınç oluşturalım! Fabrikalarda, işyerlerinde yeni değişiklik ile neleri yitireceğimizi anlatalım, bu doğrultuda taban örgütleri kuralım! Tepkimizi her yerde eylemli bir şekilde gösterelim! Genel greve hazırlanalım!

**Kıdem tazminatımızı gaspettirmeyeceğiz!
Genel Grev, Genel Direniş!
Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!**

İşçi-emekçi eylemlerinden...

Genel-İş'ten protesto

İstanbul'da belediyeler eliyle yürütülen Hizmet-İş'e üye yapma operasyonlarının bir yenisi de Beyoğlu'nda yaşanıyor. Genel-İş'in 20 yıldır örgütlü olduğu Beyoğlu'nda belediye başkanı yardımcısı Kemal Genç'in başını çektiği bir ekip tarafından yürütülen bu saldırı, 18 Ağustos'ta Genel-İş 3 Nolu şube tarafından protesto edildi. Beyoğlu Belediye Başkanlığı binası önünde toplanan ve "AKP operasyonlarına son, örgütlenmemiz engellenemez" pankartının açıldığı eylemde "Hizmet-İş'e geçmeyen üyelerinin sürgünlere gönderildiği" vurgulandı. Açıklamayı Mevsim Gürlevik yaparken, Birleşik Metal-İş ve Sine-Sen de eyleme destek verdi.

Direnış kazandı

Taksim İlk Yardım Hastanesinde taşeron firmada çalışırken, imzalatılmak istenen "haklarımdan vazgeçiyorum" içerikli sözleşmeyi imzalamadığı için işten atılan Dev Sağlık-İş üyesi **Güllü Hanoğlu**, 34 günlük direnişin ardından işe geri döndü. Direniş boyunca devrimci ve ilerici kurumların yanı sıra direnişteki işçiler de Hanoğlu'nu yalnız bırakmadılar. Taşeron saldırıların karşısında kazanılan tekil zaferlerin, birleşik mücadeleye çevrilerek tümünden ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Balcalı'da oturma eylemi

Adana Balcalı Hastanesi yönetiminin 22 Ağustos'ta yapacağı yeni ihaleyi protesto eden Dev Sağlık-İş üyesi işçiler 19 Ağustos'ta 3 günlük oturma eylemine başladılar. Uzun bir süre taşeron işçilerin örgütlenmesi için mücadele eden ve sonunda taşeron işçilerin hastanenin kadrolu işçileri olmasını kabul ettiren Dev Sağlık-İş, bu ihalenin yapılmaması gerektiğini belirtiyor. "Bakanlık kararı uygulansın, biz haklıyız, biz kazanacağız" pankartının açıldığı eylemde "Baskılar bizi yıldıramaz", "İnsanca yaşamak istiyoruz" sloganları atıldı. Eyleme devrimci ve ilerici kurumlar da destek verdi.

İş cinayetleri sürüyor

Adana'nın Karaisalı İlçesi Etekli Köyü'nde Hidro Elektrik Santrali tünel kazımı sırasında işçilerin üzerine 23 Temmuz'da kaya yuvarlandı. Kayanın yuvarlanması sonucu Şahin Akgün ölürken, Mehmet Bozoğlu ağır yaralandı.

21 Temmuz'da Hakkari'nin Kavaklı ve Kaval arasındaki çinko madenlerinde bir makinenin devrilmesi sonucu Mehmet Balıkcı işçi ölürken, Mehmet Adıgüzel ise ağır yaralandı.

Kıdem tazminatı ile ilgili çıkartılan özel sayı, yaygın biçimde dağıtıldı.

TAŞERONA KARŞI BİRLEŞELİM, ÖRGÜTLENELİM, MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!

İşçiler, emekçiler!

Kapitalizmin “ücretli kölelik düzeni”, uzun bir süredir “taşeron”lar aracılığıyla çok daha ağır çalışma koşulları ve daha yoğun sömürü şeklinde sürüyor. Fakat artık bununla da sınırlı kalmıyor, işçiler ve ailesi üzerinde terör estiren bir çete niteliğine bürünüyor.

Hepinizin bildiği gibi TAŞERON, ucuz işgücü sömürsü demektir! Uzun çalışma saatleri, zorlu mesai demektir!

Taşeron çetelerinin tehditlerine ve terörüne pabuç bırakmayalım! Karşılarına birleşik bir güç olarak çıkalım!

Aksi halde bugün bir arkadaşımızın başına gelen, yarın bizim başımıza da gelecek ve arkamızda kimse olmayacaktır! “Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için” diyerek birbirimize sahip çıkmadıkça, bu sistem daha da cesaretlenip azgınlaşacak, hepimizi vuracaktır. “Karın tokluğuna çalışmak” bile hayal olacak, can güvenliğimiz kalmayacaktır!

İşçi kardeşler!

Bizim birbirimizden başka dayanacağımız kimse yoktur!

Daha fazla zaman kaybetmeden omuz omuza verelim, taşerona karşı örgütlenelim! Kol kola girerek taşeron çetelerinin üzerine yürüyelim! Bu şirketleri bulundukları yerlerden söküp atalım!

Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!

Kurtuluş Yok Tek Başına! YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ!

Devrimci Sendikal Birlik - DSB

Gebze'de, taşeron saldırı protesto edildi

12 Temmuz'da çalıştığı Rota İnsan Kaynakları adlı şirketten parasını tam almayan bir işçi, parasını isteyince patronun baskı, küfür ve saldırılarına maruz kaldı. Aynı akşam evi patronun çeteleri tarafından basılan işçi ve komşuları bu saldırıya cevap verip, gelenleri kaçmak zorunda bıraktılar.

Taşeron sistemin işçileri köle gibi çalıştırdığı, hak gasplarının her geçen gün daha da pervasızlaştığı bir süreçte yaşanan bu saldırıyı protesto etmek için Gebze'de bulunan Rota İnsan Kaynakları Şirketi'nin önünde bir basın açıklaması gerçekleştirildi ve taşeronlaştırma sistemi protesto edildi.

6 Ağustos'ta saat 13'te Gebze Çarşısı'nda toplanan Devrimci Sendikal Birlik, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Emekli-Sen ve ÖDP Gebze ilçesi üyeleri, Rota şirketine kadar yürüyüş gerçekleştirdi. "Taşerona karşı birleşelim, örgütlenelim" pankartını açan kitle, "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni", "Taşeron terörüne son", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Yaşasın sınıf dayanışması" sloganlarını atarak çarşı boyunca yürüdü.

Basın açıklamasında, şunlar söylendi: “Bu aynı zamanda bir suç duyurusudur. Buradan Gebze Cumhuriyet Başsavcılığı'na sesleniyoruz. Yapılan bu tehdit ve terör olayının saldırganları bir an önce bulunmalı ve tutuklanmalıdır. Bu işi azmettiren ROTA İnsan Kaynakları adlı taşeron firma sahibi ve yetkililerine soruşturma açılmalı, suçlular cezalandırılmalıdır. Esas olarak da biz işçi ve emekçiler, taşeron şirketlerin elinde “ucuz işgücü” veya “bedava işgücü” olmamak için örgütlü mücadele edelim. Daha fazla zaman kaybetmeden omuz omuza verelim ve birlikteliğin gücüyle taşeronların dizlerini titretelim. Taşeron çetelerinin üzerine yürüyelim. Bu şirketleri bulundukları yerlerden söküp atalım. Kendi haklarımız için birleşmeli, örgütlü mücadelenin gücünü görmeli ve çalışma hakkımıza sahip çıkmalıyız.”

Taşeron firmanın bulunduğu binanın önünde basın açıklaması yapılırken, polis ablukası da "Baskılar bizi yıldıramaz" sloganıyla protesto edildi.

Taşeron saldırısına karşı çıkartılan DSB özel sayısı, başta Gebze olmak üzere işçi havzalarında dağıtıldı.

runlu mesai demektir!

TAŞERON, kuralsız ve keyfi bir şekilde, iş güvencesinden yoksun olarak çalışmadır. Bu dizginsiz-yoğun sömürünün yanı sıra, her türlü hakaret, küfür, baskı ve tehdit altında yaşamaktır!

Daha da önemlisi TAŞERON, örgütsüzleştirme, sendikasızlaştırma, yalnızlaştırma demektir! Bu kadar yoğun sömürü ve baskıyı, başka türlü gerçekleştirmeleri mümkün değildir çünkü...

Kısacası TAŞERON, büyük patronların karlarını arttırmak için “küçük patronlar” aracılığıyla işçi ve emekçiler üzerinde daha fazla sömürü ve baskı kurma, güvencesiz-kuralsız çalıştırma sisteminin adıdır. Ve artık bu sistem, “taşeronun taşeronu” şeklinde bir zincir halini almıştır.

Taşeron terörüne dur diyelim!

Taşeron sistemi oturmaya başladıkça, “ucuz işgücü” sağlamanın da ötesinde, “bedava işgücü” yaratma peşine düşmüşlerdir. En ağır koşullarda, aşağılama ve hakaret altında çalışan işçilere, o çok düşük ücretleri bile ödemedikleri oluyor. Ya parça parça vererek, “dilenci parası” haline getiriyorlar, ya da hiç vermiyor veya bir kısmını iç ediyorlar ve bu giderek yaygınlaşıyor.

Buna karşı çıkanları ise, tehditle korkutmakta, o da yetmezse, “çeteleri”ni devreye sokarak evlerine baskın yapmakta, ailesine zarar vererek sindirmeye çalışmaktadırlar.

TAŞERON artık, vahşi kapitalizmin sadece üretim alanındaki bir araç olmaktan çıkmış, onun tetikçisi, gangsteri halini almıştır. Semt lümpenlerinden, işsizlerden kurdukları çeteleri işçilerin üzerine salmakta, üç-beş kuruşa satın aldıkları bu mafya bozuntularıyla işçilerin ve ailelerinin üzerinde terör estirmektedirler.

Taşeron sisteminin bu gaspçı ve gangsterci yüzü, giderek artan bir şekilde ve hemen her yerde karşımıza çıkmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Gebze'de bulunan ROTA adlı bir taşeron şirketi, genç bir işçi arkadaşımızın ücretinin bir kısmını vermemiş, hakaret ve tehditlerde bulunmuştur. İşçi arkadaşımızın ve ailesinin hakkını aramaları üzerine, gecenin bir yarısı “çete”leriyle eve baskın düzenlemişler, üzerlerine saldırmışlardır.

Ailenin ve mahalle halkının direnmesi karşısında çareyi kaçmakta bulan bu “çete”nin arkasında TAŞERON şirketi ve bir bütün olarak TAŞERON SİSTEMİ bulunmaktadır.

Olay polise intikal ettiği halde, polis de bu çeteleri yakalayıp mahkemeye çıkarmamıştır. Mahkemeye çıkarıldıkları durumda bile serbest kalamaktadırlar. Sistem böyle işlemektedir çünkü.

Taşerona karşı birleşelim, örgütlenelim!

Onları böylesine pervasız kılan, bizim örgütsüzlüğümüzdür! Tepeden tırnağa örgütlü ve silahlı olan bu sisteme karşı, tek tek bireyler ve aileler olarak direnebilmemiz mümkün değildir.

Tek çaremiz, güçlerimizi birleştirmek, örgütlenmektir! Sendikaları bu doğrultuda zorlamaktır!

Ücretlerimizin kesilmesine, parça parça verilmesine izin vermeyelim!

“Ben de varım diyorsanız, ÖRGÜTLENİN!”

Tez Koop-İş'te 1,5 yıldır örgütlenme çalışmaları yapan ve 24 Mayıs'ta 4 işçinin işten atılmasıyla başlayan Burger King Çağrı Merkezi direnişi bitirildi. 24 Mayıs'tan itibaren basın açıklamaları, eylemler ve imza kampanyaları yapan işçilere, son olarak 20 Temmuz'da atılan bir işçi daha eklendi. Sendikaya üye olan işçiler, Burger King yetkilileri tarafından yoğun bir şekilde baskıya alındı. İş Mahkemesi'ne işe dönüş mahkemesi açan işçilerin, davası da Eylül ayına ertelendi.

Direnişçi işçiler, sendika yönetiminden yeterli desteği alamadığını söylüyorlar. İşçilerin, sticker, bildiri, ozalit gibi en basit ihtiyaçları bile karşılanmadı. İşyerinin önünde beklemeleri, çadır kurmaları örgütlenmedi. İş yoğunluğu, TİS süreci gibi bahanelerle, bu talepler yerine getirilmedi.

Tez Koop-İş yönetiminin bugüne kadar yeterince ilgilenmediği ilk direniş ya da eylem de değil bu. Daha önceleri plazalarda süren eylemlere de temsili bir katılım göstermişlerdi. Migros'ta patronun baskısına karşı sendikal mücadeleyi yürüten işçilerin sürgünlerine sessiz kalmışlardı.

Elbette direnişçi işçilerin de çıkartacağı dersler var. En başta kendilerine güvenmeli, yapabileceklerini azamisini yapmalı. Bu doğrultuda iç örgütlülüklerini sağlamlaştırıp küçükten büyüğe doğru eylemlerini yükseltmeliler. Sendika yöneticilerinin üzerinde büyük bir baskı oluşturmalı, direnişe sahip çıkma ya zorlamalı. Sendikal bürokrasisinin yüzünü daha geniş işçi kitlesine teşhir etmek ve devrimci işçileri sendika yönetimine getirmek de buradan geçmektedir. Sorunun asıl sahipleri mücadeleyi büyüttükçe, destek güçler de çoğalacak, direnişin kazanımla bitmesi sağlanacaktır.

Burger King Çağrı Merkezi'nden sendikaya üye olduğu için 5 arkadaşıyla birlikte atılan ve direnen Gülbahar Bad ile süreç üzerine 15 Ağustos'ta yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

DSB: Örgütlenme sürecini ve sonrasında yaşanan gelişmeleri anlatabilir misiniz?

Gülbahar Bad: Sendikal örgütlülüğe iten neden, çalışma koşullarının ilkel ve insanlık dışı uygulamalardan ibaret olmasıydı. Çalışma koşulları çok ağırdı. Bunları bertaraf etmenin tek yolunun sendikal örgütlülük ve mücadeleden geçtiğini biliyorduk. Örgütlenme çalışmasına bu düşünceyle başladık.

İşten atıldıktan sonra neler oldu?

1.5 yıllık örgütlenme çalışması patron tarafından duyuldu. Biz de böyle bir durumun ortaya çıkacağını bekliyorduk. Her sendikal mücadele, genellikle en üst noktaya yaklaştığında patlıyor. Biz de patrona kadar çalışmayı gizlilikle yürüttük. Mesai saatleri uzun olduğu için işyerinde çok sıklıkla görüşemiyorduk. Güvendiğimiz kişilerden başlayarak diğer unsurlara açıldık. Bizim en büyük avantajımız, koşulların herkesçe çok ağır ve kötü olduğunun düşünülmesiydi. "Ancak birlikte bir şeyler yapabiliriz" düşüncesi hakimdi. İmza almamız için, çalışma koşullarının değişmesinin sendikal örgütlenmeden geçtiğini, bunun yasal hakkımız olduğunu belirtmemiz yetti. Fakat imza almak, sendikal bilincinin olduğu anlamına gelmiyor. Bunun handikapını sonradan yaşadık. Sendikal ve politik bilinç başka bir şey. Sistem öyle bir korku yaymış ki, hak arama örgütlerini yasadışıymış gibi gösteriyor, hakkını arayanlar sokaklarda coplanıyorlar. İmzaları alınca "bu iş oluyor" yanılgısına düştük. Daha fazla zaman ve enerji harcayıp insanlarla örgütlenme üzerine konuşmamız gerekirken bunu yapamadık. Başlangıçtaki ince detaylara dikkat etmemek, bizim için bir anlamıyla da sonumuz gibi bir şeydi.

İşçilerin bilinç düzeyini daha somut açabilir miyiz?

Bizzat kendim, bir bayan arkadaşla sendikayı açtığımda, "ben ölüm orucuna girmek istemiyorum" cevabını verdi. Başka arkadaşımız, "ben sendikanın ne olduğunu bilmiyorum" demişti. Bunu doğal da

karşıyorum, Liseyi bitirir bitirmez işe başlayan kişilerden bahsediyoruz. Okuyanlar da üniversitelerdeki cenderenin içinde kimliksizleştiriliyor. Kendi sınıfından ziyade egemen sınıfın ideolojisiyle beyinleri doldurulmuş, onlara boyun eğecek bireyler olarak yetiştiriliyorlar. Sınıf gibi kavramlardan ziyade, ev almak, araba almak, lüks yaşamak hayallerini kurarak kariyer sahibi olmak hevesindeler. Zeka ve güçlülük de parayla ölçülüyor. Paran kadar zekisin, parasızlığın kadar aptalsın! Bu düşünüş tarzını değiştirmek için çok ciddi emek sarf etmek gerekiyor.

Siz işten atılmadan önce yetki için sadece beş işçiye ihtiyaç vardı, patronların da baskısıyla istifalar oldu. Bunu engelleyebilmek adına sendikanız ne yaptı?

Bizim öngörüsüzlüğümüz, acemiliklerimiz hatalarımız bir yana, sendikanın da olaya çok müdahale eden, olayı yönlendiren, etkileyen bir potansiyeli yoktu. Onlar da ellerindeki var olan olanaklarla "kendilerince" bir şeyler yapmaya çalıştılar ama yapılanlar da bizim sıkıştırmalarımız üzerine oldu. Genel anlamıyla böyle bir sendikal çalışma varsa, bunu kesinlikle bilinçli işçilerin mahkum etmesi gerektiğini düşünüyorum. İşyerinde örgütlenen işçilerin örgütlenme çalışması temel olarak işyerinde gerçekleşir. İşten atıldıktan sonraki süreçte, işin rengi değişir, işveren üzerinde dışarıdan baskı unsuru olabilecek eylemlilikler gerekir, bu da sendikaların işidir. Çünkü onlar profesyonel. İşleri sadece bunu örgütlemekten ibarettir. Ben bir profesyonel sendikacı gibi düşünüp hareket etmeyebilirim.

Diğer direnişlerle, sendikalarla ve yapılarla ilişkileriniz nasıldı, ortaklık sağlayabildiniz mi?

Basın açıklamalarını ortak örgütlemenin ötesine geçemedi. Bizler direnişe başladığımız süreçte diğer fabrikalardaki direnişler, 100'lü günleri aşmıştı. Gözlemleyebildiğim kadarıyla, uzun süren direnişlerde yorgunluk belirtileri gösteren bir kitle vardı. Belki bir nebze olsun yeni bir hava ve kan getirdik. Ancak

çok

da verimli bir süreç olmadı. Mücadele eden işçilerin bir arada olması, var olan direnişlerin ortaklaşması geçici bir atılım ve atmosfer yarattı. Fakat bunun ötesine geçilemedi. Oysa ihtiyaç duyulan şey, ortak eylemlilikler üzerinden yeni bir mücadele hattı yaratmaktı. Bu yaratılamadı. Çünkü sürekli kendini tekrar eden eylem biçimleri işçiler arasında bıkkınlık yarattı. Sendikalardan bazıları yeterli olmasa da basın açıklamalarına katıldılar. Taksim eylemliliklerinde sendika yöneticilerini görme fırsatımız oldu, ama bizim ihtiyacımız, sendika üyesi işçileri de orada görmektir. Diğer kurumlardan da çok az destek görebildik. Gerçeğe Çağrı Merkezi Çalışanları bu süreçte hep yanımızda oldular. Tabibler Birliği ve İHD de süreç içinde hazırladıkları raporlar ve yaptıkları basın açıklamalarıyla yanımızda oldular. TKP, BDSP, DiK, PDD de basın açıklamalarımıza ve Taksim eylemlerine katılım gösterdiler. PTT, Onteks, Lengrad işçileriyle Taksim'deki yürüyüşlerde beraberdik. Bank-Sen üyesi arkadaşlar da yanımızdaydı. Ancak genel anlamıyla baktığımızda bu destekler yeterli değildi.

Bu süreçte keşke şunu da yapsaydık dediginiz nelerdi?

İşten atıldığımız gün, öncü işçiler olarak daha soğukkanlı davranıp en azından birimiz içeride kalabilecek şekilde davranabilirdik. Keşke ertesi gün yaptığımız basın açıklamasına imzasını aldığımız arkadaşlarımızı deşifre etmeseydik ve işverenin baskısı altına bırakmasaydık. Keşke o kapıyı terk etmeseydik. Hergün oranın önünde bekleseydik. Keşke öncü işçiler olarak biraz daha birbirimizi anlayabilecek diyalog içinde olabilseydik. Keşke imzasını aldığımız arkadaşlardan dökülme riski olabileceğini düşünebilseydik. Sosyal paylaşım ağlarında yirmi binlere varan desteği ve medya desteğini, sokağın gücüne dönüştürecek alternatifler yaratabilseydik. Keşke sendikaların bu süreçte nasıl bir çalışma anlayışına sahip olduklarını öğrenebilseydik. Keşke eylem kararlarımızı ve tarzımızı belirlerken işçilerin geri bilinçlerinden kaynaklı bizi engelleyen eylem biçimlerini değil de, ileriye taşıyacak eylemliliklere girişseydik.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Sınıf bilinci aslında işçi sınıfının tek silahı. Bu bilincin açığa çıkardığı enerji ve güçle, sömürüye, zulme, baskıya karşı kinimizi ve sahiplenmeyi arttırabiliriz. Bu, insan olarak kalmanızı sağlar. İşte bu yüzden ki, sınıf bilinci olmadan hiçbir mücadeleyi örgütleyemezsiniz. Sesinizin duyulmasını istiyorsanız, ben de varım diyorsanız örgütlenin! Sadece örgütlü olduğunuz zaman, istediğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Hizmet-İş'in Belediyelerdeki saldırıları sürüyor "Sendikasız ve sözleşmesiz yılları hedefliyorlar"

AKP hükümetinin sözcülüğünü yapan Hak-İş'e bağlı Hizmet-İş'in Belediye işçilerine dönük saldırıları sürüyor. Buna son olarak Genel-İş'e bağlı Beyoğlu Belediyesi de eklendi. Daha önce de Belediye İş üyeleri de tehdit ve şantajla sendika değiştirmeye zorlanmıştı. Bu saldırılarla ilgili Belediye İş İstanbul 1 Nolu şube yöneticisi Hüseyin Yıldız'la yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

DSB: Hizmet-İş'in saldırılarına karşı mücadeleniz ne durumda?

Hüseyin Yıldız: Hizmet-İş sendikası, patronların giderek artan baskı, tehdit, sindirme ile beraber yaygın sürgün uygulamasıyla örgütlenmesini yapmak istiyor. Öyle bir noktaya gelindi ki, belediye yetkilileri, epey fazla sayıda temsilci ve baştemsilciyi de yıllarca çalıştıkları işyerlerinden alıp, evlerine uzak yerlerdeki birimlere gönderebiliyorlar. Yaptığımız TİS'lerin hiçe sayılması yanında, iş yasalarını da emellerine ulaşmak için çiğnemiş durumdalar. Büyükşehir belediye müdürü, yardımcısı, daire başkanı, her biri, Hak-İş sendikasının temsilcisi gibi davranıyorlar. Hizmet-İş adına örgütlenme yapmayı iş edinmişler. Bu baskılara karşı yaklaşık sekiz aydır işçiler ve Belediye-İş sendikası yöneticileri olarak direniyoruz. Söz konusu olan, güvenceli yaşam ve sosyal haklarımızı kaybetmemek. Geleceğimizi de yandaş ve kanemici sistemin işbirlikçisi Hizmet-İş'e, dolayısıyla taşeron sendikalara terk etmemek. Giderek tırmanan bir mücadele hattı kaçınılmaz olarak bizi bekliyor. Karşımızda sendika değil, Ankara bağlantılı olduğunu düşündüğümüz AKP'nin Büyükşehir Belediyesi başkan ve yöneticileri var. Hal böyle olunca dünya metropolü İstanbul çığırkanlığını yapan belediye yöneticilerinin birinci derecede işi "taşeron sendikacılık" oldu. İşçilere pervasızca saldırıyı, baskı ve zulmü, çalışma yaşamının bir parçası haline dönüştürdüler.

Bu saldırıların arkasında asıl amacın ne olduğunu düşünüyorsunuz?

İşçiler arasında bölünme-parçalanma ve düşmanlık tohumları atılıyor. O çok övülen anayasanın 51. maddesindeki "sendika tercih etme hakkı sadece işçiye aittir" hükmünü bizzat kendileri çiğniyor. Bu maddeye göre, belediye başkanı, yardımcısı, daire başkanı vb. hiçbir yetkili, yönlendirme, baskı yapamaz. Bu konuda yorum dahi yapamaz. Açık hükümler ortadayken, zulme varan uygulamalarda ısrar, işçilerin birliğini, örgütlülüğünü dağıtmak içindir. Doğurmak istedikleri sendikal rekabetle, tüm hakları gasp etmek, işçileri yıllarca TİS yapamaz hale getirmek, esnek çalışma başta olmak

üzere, tüm düşman yasaları hayata geçirmek, kısacası sendikasız ve sözleşmesiz yılları hedefliyorlar. "Biz müslümanız, Hizmet-İş de müslüman, onun için Müslüman sendikaya üye olalım. Biz sizi mağdur etmeyiz. Bu sendika daha iyidir. Ya dediğimizi yapıp bizden olursunuz, ya da solcu bir sendikada kalırsınız, başınıza geleceklerden sorumlu olmayız, gözünüzün yaşına bakmayız" diyorlar. En son İtfaiye müdürlüğümüzde arkadaşlarımıza sorgu anlamına gelebilecek şeyler yapan yöneticileri duyduk. Gün geçmiyor ki işçilerimiz buna benzer tacizlerle karşılaşmasın.

Bunlara karşı nasıl bir mücadele yürütüyorsunuz?

Söz konusu işçiler olunca, ne kadar zalimce uygulama varsa, hepsini devreye sokuyorlar. Bu tuzaklı oyunları açığa çıkarmak, bu tezgahı işçilerin fark etmesine yardımcı olmak, taşeron sendikayı teşhir etmek en başta öncü işçilerin görevidir. Sendikacı olmak, tam da bu noktada varolma nedenidir. Görevi budur. Sınıfın davasına inanmak, sistemin ve patronun karşısına dikilmek, bu kuşatmayı yarma bilinci, yeteneği, cesareti ile hareket etmek gerekiyor. Bunu da sınıfın tarihinde bulmak mümkün. Düşük olan ücretlerin yükseltilmesi, 18-20 saatlerin 8 saatlere düşürülmesi ve bugün de kullandığımız sosyal hakların tamamı, meydanlara dökülen, fabrikaları işgal eden, kadın ve erkek işçilerin eseridir. 19. yüzyılın bu başkaldırı ruhunu, Türkiye'de 15-16 Haziran ruhunu kuşanmak gerekmektedir. Tüm eksik ve geriliğimize rağmen, işçilerle birlikte çetin bir mücadele yürütüyoruz. Ülke genelinde çok yönlü hak ihlalleri, imha politikaları, işsizliğin ve yoksulluğun artışı düşünülmüşse, işçi düşmanlarına karşı bugünü-müzü ve geleceğimizi savunmak için daha kararlı bir mücadele yürütmek zorundayız. 8 aydır devam ettiğimiz örgütlenme süreci, işçilerin mücadele temelinde birliğini, taşeron başta olmak üzere tüm güvencesizlerin örgütlenmesini de sağlıyor. Dönemsel olarak patronların kazanımları olabilir, ama bugün vermiş olduğumuz mücadele, gelecekteki işçi sınıfının durumuna yön verecektir. Ve kazanan mutlaka işçi sınıfı olacaktır.

Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar...

✓ Dergimizin ve kitaplarımızın da basım işlerinin gerçekleştirdiği **Berdan Matbaası'nın sahibi Sadık Daşdöğen** bastığı bir kitaptan dolayı hapis cezasına çarptırıldı. Hukuki ihlallerin yeni örneklerinden olan yargılama sürecinde Çetin Yayınları sahibi ve Güneşin Sofrasında-Abdullah Öcalan'la Anılar adlı iki ciltlik kitabın yazarı Güllü Gülseren Aksu beraat ederken, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi Berdan Matbaası'nın sahibi Daşdöğen'i 1 yıllık hapis cezasına çarptırdı. Sadık Daşdöğen'e yargılama sürecinde 489 liralık para cezasını ödemesi halinde cezanın düşeceği söylenmiş ve bu para da ödenmişti. Makbuzları mahkemeye ibraz eden Daşdöğen, yargılamanın kendisinden habersiz bir şekilde sürdürüldüğü ve bütün iç hukuk aşamalarının bitirildiğini öğrendi. İtirazları sonucu cezanın 6 ay ertelendiğini ve eğer karar bozulmazsa, 2 Kasım'da hapse gireceğini belirtti. Konuyla ilgili avukatlar yaptıkları açıklamalarda, ilk kez böyle bir uygulamayla karşılaştıklarını, basılmadan kitap toplatılmasının ardından, böyle vahim bir durumu yaşadıklarını belirttiler. Türkiye Yayıncılar Birliği'nden Ragıp Zarakolu, yazar ve aydınlar yaptıkları açıklamalarla Daşdöğen hakkında verilen hükmün bozulmasını istediler. "İleri demokrasi", "insan hakları", "ifade özgürlüğü" gibi kavramların da pratiğinin baskılar, toplatmalar ve hapis cezaları olduğunu belirttiler.

✓ Temmuz ayı içinde **Halk Cephesi üyeleri** sokak ortasında kaçırılarak gözaltına alındı. Nurtepe, Gülsuyu. Okmeydanı ve Gazi Mahallesi'nde ev baskınları ve sokak ortası kaçırmalarda gözaltına alınan 8 kişi İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltına alınanlar, yapılan sorgulamaların ardından, Savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldı. Saldırıları protesto etmek için Nurtepe'de 26 Temmuz'da Halk Cephesi tarafından yürüyüş düzenlendi.

✓ Temmuz ayı içinde **Halkın Günlüğü ve Yeni Demokrat Gençlik dergilerine** birer ay kapatma verildi. Kapatmalara gerekçe olarak "örgüt propagandası", "bölücülük" vb. nedenler gösterildi. Kapatmalar, yapılan eylemlerle protesto edilirken, İzmir'de 8 DHF'li gözaltına alındı, tutuklandı. Bu baskınlar ve dergi kapatmalar; İzmir, İstanbul ve Dersim'de protesto edildi.

Avcılar'da polis terörü

Avcılarda 2 PDD okuru, HES'lere karşı sticker yaptıkları sırada, yanlarına gelen sivil polisler tarafından kimlik kontrolü yapılmak istendi. Bunun keyfi ve devrimcilere karşı yapılan bir baskı olduğunu belirten PDD okurları, kimlik göstermeyi reddettiler.

Bunun üzerine polisler, gözaltına almak için arabaya binmeye zorladılar. Binmeyince de saldırmaya başladılar. Okurlarımızın "insanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganı atması üzerine, çevreden gelen tepkilerle birlikte, "biz sadece kimlik kontrolü yapmak istiyoruz" diyerek kitleyi sakinleştirmeye çalıştılar.

Toplanan kitlenin "kimliklerine baktıktan sonra, gençleri bırakın" baskısı üzerine, sadece kimliğe bakan polisler, "ortalığı niye velveleye veriyorsunuz" diyerek çekip gittiler.

Kitleye polislerin tutumunu teşhir eden konuşmalar yapıldı ve afişlemeye devam edildi.

Sendika yöneticisi memura sürgün!

Memur sendikalarında yönetici olan kamu emekçilerinin, kendi istekleri dışında tayinlerinin yasak olmasına rağmen, BES (Büro Emekçileri Sendikası) Kocaeli Yönetim Kurulu üyesi Gülüzar Ateş, sürgüne gönderildi.

Gülüzar Ateş, üç dönemdir BES Kocaeli şubesinde yönetimde yer alıyor. Kendi çalıştığı kurum olan Kocaeli SGK İl Müdürlüğü başta olmak üzere, büro emekçilerinin çalışma koşullarını iyileştirme mücadelesinde ve genel olarak İzmit'teki demokrasi mücadelesinde aktif görev üstleniyor. Bu mücadele nedeniyle, SGK İl Müdürü, onu yaklaşık 270 kamu emekçisinin çalıştığı kurumundan uzaklaştırmak, sadece 5 kişinin çalıştığı Çayırova SGK merkezine sürgün ederek etkisizleştirmek ve mücadeleden koparmak istiyor.

Gülüzar Ateş, kamu emekçileri sendikalarında zaman zaman bu türden gözdağı ve tehdit operasyonları yapıldığını, üzerindeki baskının kendisini yıldıramayacağını ve mücadelesini engelleyemeyeceğini söylüyor. Konu ile ilgili olarak, KESK Kocaeli Şubeler Platformu geniş katılımlı bir basın açıklaması gerçekleştirdi ve bölge idare mahkemesine dava açıldı. Sürgün kararı geri alınıncaya kadar eylemler değişik biçimlerde sürdürülecek.

Yapılan basın açıklamasını kısaltarak yayınlıyoruz:

BASINA VE KAMUOYUNA

BES Şube Sekreteri Gülüzar ATEŞ'in, Çayırova SGK Merkezi'ne atanması sendikamıza ve mücadelemize saldırdır, sürgündür. Bu atama derhal iptal edilmelidir.

Değerli basın emekçileri;

SGK İl Müdürlüğü'nde yaşanan sorunlar, Muharrem AKBAŞ'ın göreve başlamasından bugüne giderek büyümektedir. En son 28.07.2011 tarihinde, biri şubemizin Yönetim Kurulu üyesi olmak üzere iki üyemiz Sağlık İşleri Müdürlüğü'ne, Şube Sekreterimiz Gülüzar ATEŞ de dahil olmak üzere 18 Sosyal Güvenlik Emekçisi, kendi istekleri dışında Karamürsel, Çayırova ve Gebze SGK merkezlerine atanmışlardır.

İstek dışı yapılan bütün atamalar, gerek atanması yapılan Sosyal Güvenlik Emekçileri, gerekse geride kalan Sosyal Güvenlik Emekçileri için ciddi sorunlar yaratmaktadır. En başta, gidenlerin yaşam düzenleri bozulmaktadır. Geride kalanlar ise, bir taraftan gidenlerden kalan daha ağır iş yükü ile boğuşmakta, diğer taraftan atama baskısını üzerlerinde demoklesin kılıcı gibi hissetmektedirler.

Çalışanların kendi isteği dışında yapılan her atama, sadece gidenlere değil, asıl olarak geride kalanlara dönük büyük bir tehdittir.

Çalışanların isteği dışında yapılan her atama, insani ve siyasi bir saldırı olduğu gibi, hukuksal olarak da yasadışıdır.

(...)İzmit SGK aylardır tahammül edilemez koşullarda çalıştırılmaktadır. Merkez Bina'nın tadilatı gideceği bahanesiyle Vinsan prefabriklerinde, zor koşullar altında çalışmaya zorlanmışlardır. Sosyal Güvenlik Emekçileri, Vinsan prefabriklerinde, iki ay boyunca yemek yerine peynir ekmeğe mahkum edilmiş, iki ayın sonunda tuvaletten bozma yemekhanesinde yemek çıkarılmış, koridorlara taşan tuvalet sularının içinde, yağmur yağdığı zaman akan çatının altında şemsiye kullanılarak çalıştırılmış, servislerde cirat atan farelerin ve kertenkelelerin arasında çalıştırılmış, servisler 1 saat geç kaldırılarak zorla fazla mesai yaptırılmaya zorlanmıştır.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi, angarya baskı ve sürgün tehditleri ve başbakanlık genelgesi ile yasaklanan mobbing (bezdirme) yöntemlere başvurulmuştur.

Çalışanlara dönük her türden baskı ve iş ortamını zorlaştırma uygulaması, Muharrem AKBAŞ'ın İl Müdürü olduğu günden bu güne

giderek artmaktadır.

Sendikamızın, Vinsan prefabriklerinde çalışan Sosyal Güvenlik Emekçilerinin olumsuz çalışma koşullarına, zorunlu fazla mesai dayatmalarına, performans ücretine, ağır iş yükü altında ezilmesine, kreş hakkının gaspedilmesine, kadrolaşmaya karşı attığı adımlar, SGK İl Müdürü Muharrem AKBAŞ'ı fazlasıyla rahatsız etmektedir.

Şube Sekreterimiz Gülüzar ATEŞ, kendi çalıştığı birim olan SGK İzmit Merkezi'nde bütün bu baskılara karşı yürütülen mücadeleye önderlik eden bir konumda bulunduğu için, SGK İl Müdürü Muharrem AKBAŞ'ın özel hedefi olmuştur.

Çalışanların isteği dışında yapılan atamalar, aynı zamanda, kurumlarımızdaki kadrolaşmanın da önünü açmayı hedeflemektedir. Birçok kamu kurumunda yaşanan kadrolaşma ve iş güvencesinden yoksun sözleşmeli personel uygulaması bizim kurumumuzda da hayata geçirilmek istenmektedir.

Ne kadrolaşma, ne işyerindeki baskılar, ne de 'sürgün tayin'ler, sendikamızın mücadelesinin önünde bir engel değildir. Sendikamız, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da üyelerimizin, Sosyal Güvenlik emekçilerinin ve genel olarak kamu çalışanlarının haklarını savunmaya ve bu doğrultuda mücadeleyi yükseltmeye devam edecektir.

Yapılan Sürgün –Atamalar yasalara aykırıdır. 4688 sayılı kamu görevlileri sendikaları yasasına göre sendika yöneticilerinin kendi isteği dışında görev yeri değiştirilemez. SGK İl Müdürü Muharrem Akbaş bu açık yasa hükmüne aykırı davranmaktadır. Muharrem Akbaş suç işlemektedir. Bir an önce BES Şube Sekreteri Gülüzar Ateş'in atamasının iptal edilmesini eski görev yerine iade edilmesini istiyoruz.

Bütün bu yasa karşıtı uygulamaları yapan SGK İl Müdürü Muharrem Akbaş'ın istifasını istiyoruz.

KESK KOCAELİ ŞUBELER PLATFORMU

PTT işçileri direnişlerini bitirdi

PTT işçileri taşeronlaştırmaya karşı yürüttükleri 215 günlük çadır eylemine son verdi. Yaptıkları açıklamada, çadır eyleminin amacına ulaştığını belirten işçiler, taşeronlaştırmayla ilgili mücadelelerin devam edeceğini söylediler.

Temmuz ve Ağustos ayları içinde eylemler gerçekleştiren PTT işçileri, Sirkeci Büyük Postane, Ankara PTT ve TBMM önündeydiler. Ankara'ya gideceklerini kamuoyuna duyuran işçileri, polis arayarak "Ankara'ya gelmeyin, Meclis'in 1 km. yakınında eylem yapmak yasaktır" tehditlerinde bulundu. İşçiler, buna rağmen Meclis önüne gitti ve yerlerde sürüklenerek gözaltına alındılar.

Çadır eylemlerini bitirdiklerini açıkladıkları deklarasyonunda, sendikal bürokrasinin tutumuna dikkat çekerek "başlangıçta 300 kişiyle üye olmaya hazırдық ama üye yapmak istemediler" dediler. Polisin yoğun baskılarının yanı sıra zabıta ve PTT özel güvenliklerinin de saldırılarına maruz kalan işçiler, 215 günlük direnişlerinin sınıf açısından iyi bir deneyim olduğunu belirttiler ve taşeronlaşma konusunda sempozyum hazırladıklarını söylediler.

Munzur festivali yapıldı

11. Munzur Doğa ve Kültür Festivali 28-31 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirildi. Kürt halkına ve gerillalara yönelik yoğun operasyonların yaşandığı bir dönemde coşkuyla gerçekleştirilen festival katılım, bu yıl geçen yıllara göre daha yüksekti.

Panellerde Kürt sorunu, HES'ler, doğa tahribatı, demokrasi, hapishaneler vb. konular gündemleştirildi. Panellere devrimci kurum temsilcilerinin yanı sıra milletvekilleri, belediye başkanları, aydın ve sanatçılar katıldılar.

28 Temmuz'da Dersim girişinde şehir dışından gelen otobüslerin karşılanmasıyla başlayan etkinlikler, 31 Temmuz'da barajlar ve HES'lere karşı yapılan büyük yürüyüşle son buldu. Dersim, Pertek, Hozat, Ovacık, Pülümür'de gerçekleştirilen etkinliklerde tiyatro, sinema, belgesel gösterimleri olurken, stad ve meydan konserlerine on binlerce kişi katıldı. Grup Yorum, Grup Munzur ve devrimci gruplar başta olmak üzere birçok sanatçı, türkülerle, marşlarıyla kitleyle buluştu.

Devrimci kurumlar da açtıkları stantlar ve yaptıkları eylemlerle festivalde yerlerini aldılar. Açlık grevini ölüm orucuna çeviren Hüsnü Yıldız'a devrimci kurumların yanı sıra, aydın ve sanatçılar da destek eylemleri gerçekleştirdi. Ayrıca 1996 Ölüm Orucu şehitlerini anma eylemleri ve devrimcilerin mezarlarında anmalar yapıldı.

Son gün yapılan yürüyüşe ise on bini aşkın kişi katıldı. "Munzur'da baraj istemiyoruz" ve "Munzur özgür olacak" söylemleriyle gerçekleştirilen yürüyüş boyunca kitleye öfke ve kararlılık hakimdi.

Toplu mezarlar açılmaya başlandı

Dersim Çemişgezek'te 1990-1997 yılları arasında katledilen DHKP-C ve PKK gerillalarının toplu olarak gömüldüğü mezar, 15 Ağustos'ta açılmaya başlandı. Yıllardır ailelerin yaptıkları talepleri dikkate almayan devlet, DHKP-C gerillası Ali Yıldız'ın ağabeyi Hüsnü Yıldız'ın yaptığı 65 günlük Ölüm Orucu'nun ardından, mezarı açmak zorunda kaldı. Avukat Taylan Tanay, devletin resmi olarak kazıya başlamaması durumunda, 20 Ağustos günü, kitle örgütlerinden ve toplu mezarlar konusunda uzman olan kişilerden oluşan bir ekiple birlikte kendilerinin açacaklarını bildirmişti. Bunun üzerine devlet, mezarları açma kararı aldı.

Yolçatı Köyü, Çemişgezek Jandarma Karakolu ve Gözlüçayır bölgelerinde Malatya Savcılığı'nın

kararıyla yürütülen kazı çalışmalarında gerillaların kemiklerine ulaşıldı.

11 Nisan 1997'de yapılan yoğun top atışı sonucu ölen 24 gerilla toplu halde gömülürken, ailelerine konuyla ilgili hiçbir bilgi verilmemişti.

Jandarma Karakolu bahçesinde bulunan mezarlar kazıldığında, gerillaların nasıl vahşi biçimde katledildiği de ortaya çıktı. Hemen hepsinin kolu, bacağı kesilmiş, gözleri oyulmuş, başları parçalanmıştı. Faşizm, ölümlere bile işkence yapmıştı. Sonrasında otopsi bile yapılmadan, cenazelerin kimliği tespit edilmeden, bütün ceset parçaları birlikte toprağa gömülmüştü.

65 gün boyunca yapılan Ölüm Orucu'na TAYAD, Halk Cephesi ve ilerici güçler destek verirken, kazıların başladığı yerde de kurum temsilcileri ve aileler toplandı. Hüsnü Yıldız ise, eyleminin 65. gününde, mezarların açılması ile birlikte eylemine son verdi.

Yıllarca ailelerine bir mezar taşını bile çok gören devlet, ancak büyük bir ısrar ve direniş karşısında bu geri adımı attı. Bir kez daha direniş kazandı.

Hapishanelerde baskılar, cinayetler...

✗ Bakırköy Kadın Hapishanesi'nde gardiyanlar 16 Ağustos'ta tutsaklara saldırdı. **Hediye Aksoy**'un tahliye edilmesi talebiyle başlayan eylemlerin ardından, tutsaklar "talebin neden dikkate alınmadığı"nı sormak için hapishane müdürüyle görüşmek istemiş, ancak bu talep reddedilmişti. Bunun üzerine koğu kapılarını döverek protesto yapan tutsaklara gardiyanlar saldırdı. Saldırılarda kadın tutsaklar darp edildiler. Saldırı, hapishane önünde yapılan bir eylemle protesto edildi. Saldırıdan önce ise, Müdür'ün gardiyanlara talimat verdiği ve (ziyaret gününü kastederek) "*Yarın Cuma, sorun çıkabilir. Eğer bir şey olursa kadın-çocuk demeden saldırın, biz devlet tarafıyız*" dediği öğrenildi.

✗ Sincan F Tipi'nde **Seyfettin Bal** isimli tutsak 21 Temmuz'da katledildi. 9 Aralık 2010'da Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nde sivil faşistlerle kavga ettiği için gözaltına alınıp tutuklanan Bal'ın daha önce de ölümlle tehdit edildiğini akrabalarına söylediği öğrenildi. "İntihar ettiği" ileri sürülen Bal'ın yapılacak mahkemesinde tahliye olması bekleniyordu.

✗ Mardin Midyat'taki M Tipi Hapishanesi'nde 7 Ağustos'ta tutsaklara saldıran gardiyanlar, **Şeyhmus Yalçın** adlı PKK'li tutsağı katletti. Akşam saatlerinde tutsaklarla gardiyanlar arasında yaşanan tartışmanın ardından, saldırının gerçekleştiği öğrenildi. Şeyhmus Yalçın müebbet hapis hükmü almıştı. Cenaze Nusaybin'de yapılan törenle gömüldü.

✗ **Metris'ten Munzur'a Bir Firar'ın Öyküsü** adlı kitabını 2005'te yayınlatan tutsak Halil Gündoğan'ın hazırladığı ikinci cildi, hapishane idaresince sakıncalı bulunarak imha edilmesine karar verildi. Kitapları, dergileri matbaa aşamasında toplayan devlet, yeni bir uygulamaya daha imza attı. Kitabı toplama yetkisi basıldıktan sonra mahkemelere ait olmasına rağmen, artık her devlet memuru, bu yetkiyi sınırsızca kullanma hakkını kendinde buluyor. 4 Ağustos'ta Gündoğan'a tebliğ edilen karara göre kitap taslağı imha edilecek. Gündoğan kitabı ancak 2017'de tahliye olacağı zaman çıkartabilecek.

Bu kaçınıcı katledilen çocuk?

Samsun'un Havza ilçesinde 16 yaşındaki Gökhan Çetintaş, askerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. 20 Temmuz günü abisi ile birlikte kına gecesinden dönerken üzerlerine kurşun yağdı. Samsun Valisi, jandarmanın "dur" ihtarı yaptığını, fakat buna uymadıklarını, jandarmaya ateş açtıklarını iddia etti. Jandarmanın dikkatli davrandığına kanıt olarak da, Gökhan'ın yanında buluna ağabeyi Habib Çetintaş'ın yaşıyor olmasını gösterdi.

Kardeşini yitiren Habib Çetintaş, jandarma timinin kendilerine dur ihtarında bulunmadığını, dakikalarca üzerlerine ateş edildiğini söyledi. Kendisinin üzerinde kurusıkı bulunduğunu ve korkudan sadece bir el ateş ettiğini belirtti.

24 Temmuz'da bu kez Silopi'de, bir protesto eyleminde polisin attığı gaz bombası, 13 yaşındaki Doğan Teyboğa'nın başına isabet etti ve Doğan, kaldırıldığı hastanede öldü. Öyle ki daha yaralı haldeyken polisler

yerde tekmelemeye devam etti. Teyboğa'nın hastaneye götürülmesi de geciktirildi. Bu, hukuk dilinde "taammüden adam öldürmek" suçuna giriyordu.

Gökhan ve Doğan, asker ve polis kurşunuyla öldürülen onlarca çocuktan biri oldu. 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'ın 13 kurşunla can vermesi gibi, Gökhan'ın vücuduna da yaşından fazla kurşun sıkıldı.

Gölgelerinden korkar hale gelen jandarma timleri, bugüne dek "yanlışlıkla" kaç insanı öldürdüler. "Dur ihtarına uymadı" diyerek kaç devrimciyi, yurtseveri katlettiler. Ve ardından tıpkı Samsun Valisi'nin yaptığı gibi özürü kabahatinden büyük açıklamalar yaptılar.

"Terörle mücadelede yeni strateji"lerin tartışıldığı bir dönemde, polis ya da asker, devlet terörünün tüm hızıyla sürdüğünü ve doğrudan halkı hedef aldığını bir kez daha gösterdi Gökhan ve Doğan'ın ölümü. Ne yazık ki, son da olmayacak!...

Sularımızı kapitalist sömürüye terketmeyeceğiz! HES'LERE GEÇİT YOK!

Bugün emperyalizmin ve işbirlikçilerinin yeni gözü, enerji ve sudur. Enerji kaynaklarını ele geçirmek, en büyük amaçları haline almıştır. Yeni emperyalist savaşın tam da bu kaynakların bulunduğu Ortadoğu-Kafkaslar bölgesinde yoğunlaşması boşuna değildir.

Sadece petrol ve doğalgaz gibi enerji üreten hammaddeleri değil, canlıların yaşamındaki temel madde olan suyu da ele geçirme savaşındır bu. "Su savaşları" esasında uzun bir süredir başlamış bulunmaktadır. Önümüzdeki yıllarda bunun daha da artacağı beklenmektedir.

Her şey azami kar için...

Elbette mesele, sadece enerji elde etme meselesi değildir. Öyle olsa, Türkiye gibi bol güneşli ve rüzgarlı bir ülkede, bu kaynaklar neden kullanılmaz? Rüzgar, doğayla barışıklığı, yenilenebilirliği açısından hiç bitmeyecek muazzam bir enerji kaynağıdır. Güneş de öyle. Bu gün çöllerde kurulu kilometrelerce uzanan güneş enerji panelleri aracılığıyla, güneşten elektrik enerjisi üretilmektedir. Yine "deniz yılanı" diye ad-

landırılan bir sistemle, deniz ve okyanuslarda dalgalardan elektrik üreten sistemler kullanılmaktadır.

Bütün bunlar, doğayı tahrip etmeden enerji elde edileceğini ortaya koymuşken, Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde, tekellerin çıkarları her şeyin üzerinde tutulduğu içindir ki, Hidro Elektrik Santralleri (HES) veya Nükleer Enerji Santralleri gibi doğayı tahrip eden enerji santrallerine yönelmektedirler.

Asıl amaç, yamaçlarıyla birlikte 49 yıllığına dereleleri kaynağından itibaren HES şirketlerinin kamusal alanına vermektir. Bu şirketlerin hissedarları da büyük oranda yabancıdır.

Akarsularımız, emperyalizme peşkeş çekiliyor

Türkiye genelinde 2000'li rakamlara ulaşmış olan HES projesinin, yaklaşık 700'ü Karadeniz bölgesinde bulunuyor.

2500 bitki çeşitliliğini barındıran yaylalarıyla, dağlarından süzülen dereleriyle, dişleri sızlatan buz gibi sularıyla, "küresel ısınma"dan en az etkilenen ve dünya üzerinde sadece 25 bölge için tanımlanabilen "yaşanabilir"lik özelliği taşıyan Doğu Karadeniz'in dereleri, büyük bir tehdit altındadır.

Herşeye satılabilirliği üzerinden değer biçen kapitalizm için, bu derelerin kıyısında yaşayan insanların, bu suların mera, çayır ve tarlalara kattığı hayatın, yabanıl ve evcil hayvanlar için vazgeçilmezliğinin bir önemi yoktur!

HES'ler konusunda tekellere danışmanlık yapan kimi kurumların raporları incelendiğinde, HES'lerde üretilen elektriğin ulusal hatlara bağlantısının hangi yöntemle yapılacağı, güzergahtaki ormanlık alanların ve yerleşim yerlerinin ne olacağı yönünde kapsamlı bir çalışmanın olmadığı görülüyor. Ayrıca inşaat esnasında oluşacak molozların dere yatağına dökülmesi, ormanın traşlanması, deredeki debinin hangi mevsim normalleri üzerinden değerlendirileceği vb. pek çok konu, uygulamada yönetmeliklere aykırılıklar taşımaktadır ve bunlar üzerinde hiç bir denetim yoktur.

Diğer yandan, tüm Karadeniz bölgesinde yapılmı planlanan 700 civarındaki HES ve onlarca baraj ile üretilmesi beklenen elektrik, ihtiyacın ancak % 5'ini karşılayabilecek düzeydedir. Ortaya çıkan tüm bu gerçekler, niyetin elektrik üretimi olmadığını görmeye yeter.

HES'lere karşı mücadele, emperyalizme karşı mücadeledir

85-87 yıllarından başlayarak sessiz sedasız satışı yapılan derelerin çığlığını, bir kaç yıl önce Rize'de, Fırtına Vadisi'nde duyduk ilk olarak. Ve giderek çok daha gür bir şekilde yükselmeye başladı çığlıklar.

HES'lerin tümü, kurulduğu yerlerde doğayı kurutuyor, çölleştiriyor, doğal güzellikleri ve canlıları öldürüyor, derelerin suyundan faydalanarak yapılan tarımı yokediyor. Ve sadece birkaç on yıl içinde, geride bir çöl ve bataklık bırakarak kendisi de yok oluyor.

İlk tepki ve duyarlılıklar, acımasız doğa talanı üzerine açığa çıksa da, kısa bir sürede asıl meselenin "suyun ticarileştirilmesi" olduğu anlaşıldı. Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin azami karı elde etmek için, tüm doğayı tahrip etme pahasına her şeyi tekellerinde toplamasıydı mesele. Dolayısıyla HES'lere karşı mücadele, özelleştirmeye ve emperyalizme karşı olmalıydı.

HES'lere karşı çıkmak, sadece içinde yaşadığımız doğal güzellikleri, endemik bitki ve canlıları değil, kendi geleceğimizi de korumak anlamına geliyor. Ve HES'lere karşı yürütülen mücadele, emperyalizme ve işbirlikçilerine yöneldiği sürece kazanım elde edebiliyor. Yürütülen mücadelenin, burjuvazinin kar hırsından daha güçlü olması gerekiyor.

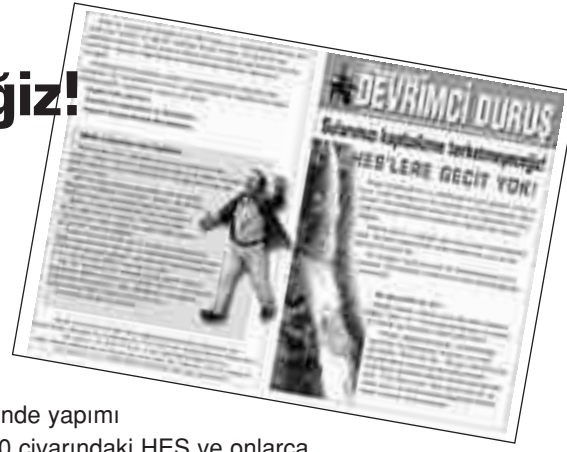
HES'ler kitlelerin mücadelesiyle yıkılacaktır

Bu mücadele, kendi örgütlülüklerini yaratmakta gecikmedi. "Derelerin Kardeşliği", "Suyun Ticarileşmesine Hayır", "Munzur'u Yaşatma", "Sarı Yazma" vb... Bu örgütlülükler, daha geniş kesimlerin dikkatlerini HES'lere çekmeyi başardı ve önemli eylemler de gerçekleştirdi. Buna karşın "hukuksal mücadeleye" gereğinden fazla önem atfedildi.

Bugüne kadar ülke genelinde HES'lere karşı 70 civarında "Yürütmeyi Durdurma Davası" açılmış ve hemen tamamında durdurma kararı çıkartılmıştır. Fakat meclisten geçirilen yeni yasalarla, korumaya alınan yerlerin statüsü değiştirilmiş ve yağmaya açık hale getirilmiştir. Bu gelişmeler, İdari Mahkemelerden çıkan "durdurma kararlarını" boşa düşürmekte, "hukuk mücadelesi"nin sınırlarını da ortaya koymaktadır.

Zaten bu süreçte görülmüştür ki, bir HES Projesi için mahkemeden alınmış olan "durdurma kararları"na rağmen, faaliyetler devam etmiştir. Ne zaman ki halk, şantiyeleri basmıştır, karar ancak o zaman ilgili kurumlarda uygulanmak zorunda kalmıştır. Şavşat'a bağlı Meydancık Nahiyesi'ndeki Diyoan HES bunun örneğidir.

Burada görülmesi gereken, yasaları çıkaranlarla dereleri satanların aynı olduğudur. Ve mücadelenin sınırlarını, yasaların değil, her koşulda meşruluğun belirleyeceğidir. Kazanmanın yegane yolu budur.

Artvin'de Festivaller

Festivaller genellikle bir bölgenin kültürünü yansıtır. Kimi bölgelerde "karpuz festivali" kimi bölgelerde "çay", "fındık", "tütün", "kiraz" vb... Ya o bölgeyle anılan bir ürün, yahut tarihi bir olay o festivale içerik kazandırır. Karadeniz'de Artvin'e bağlı ilçelerde yapılan festivallerde ise, son dönemde ciddi bir dejenerasyon yaşanmaktadır. Yörenin kültürel dokusuna uymayan "sanatçılar", içeriksiz bir program, bol alkol ve oyun havası...

Oysa HES'ler tüm yakıcılığıyla tepemizdedir. Geçtiğimiz yıl tamamlanan kadastro çalışmaları neticesinde yayla ve meralarımız gasp edilmiştir, hayvancılık her geçen gün dibe vurmaktadır... Bunlardan yalıtılmış bir festival neye hizmet etmektedir?

12-13-14 Ağustos tarihlerinde Hopa-Kemalpaşa'da yapılan festival bu açıdan olumlu bir örnektir. Leman Sam, İlkey Akaya, Karmate gibi müzisyen ve toplulukların katılımıyla müzikal bir zenginlik sergilenmiştir. İçeriğini de devrimci bir ruh ve Mayıs'ın sonunda başlayan Hopa olayları beslemiştir.

Ancak festivale Halkevleri'nin siyaset yasakçısı mantığı gölge düşürmüştür. Önceden HES'lerle ilgili Hopa, Kemalpaşa ve festival alanında yapılmış olan Proleter Devrimci Duruş ve DSB imzalı çıkartmalara tepki gösteren Halkevçiler, festivalin son günü de Proleter Devrimci Duruş'un HES'lerle ilgili özel sayısını dağıtmamıza engel olmaya kalkarak siyaset yasakçılığı yaptılar.

Diğer yandan geçtiğimiz günlerde 23.sü yapılan Sahara Pancarcı Şenliği de CHP'li Belediye Başkanı M.Naci Köroğlu'nun HES'ler konusunda ipliğini pazara çıkardı. Öteden beri HES'ler konusundaki ikircikli tavrı bilinen belediye başkanı, geçen yıl ilçenin Hayvan Pazarı için tahsisli araziye, HES şirketine beton santrali yapılması için kiraya vermişti. Platformun ve kimi CHP'lilerin karşı çıkması üzerine bu kiralamayı iptal etmek zorunda kaldı. Ayrıca önceden festival programında yer alacağı kesinleşen Şavşat Derelerin Kardeşliği Platformu Yöneticilerinden Murat Tokdemir'in festival programına çıkması, bizzat başkan tarafından engellendi. Protokol önünde gerçekleşen tartışmada kendisinin bu tavrının bilinçli olduğu vurgulanarak protesto edildi.

Bizler hem bir hafta önceki Satave Festivali'nde, hem de Sahara Pancarcı Festivalinde, Derelerin Kardeşliği Platformu olarak çadır kurduk. Gelenlerle sohbet ettik. Akşam ise, sinevizyon gösteriminde bulunduk. Yine aynı tarihte yapılan Çavdarlı Festivali'ne kısa bir müzik programıyla katkı sunarak, HES'lerle ilgili verilen mücadeleye sahip çıkılması doğrultusunda bir konuşma yaptık.

Artvin'den PDD okurları

Bu yılki YAŞ (Yüksek Askeri Şura) toplantısı, son yıllarda olduğu gibi, yine gerilimli başladı.

YAŞ öncesi Genelkurmay Başkanı ile Cumhurbaşkanı ve Başbakan arasında zirveler yapıldı. Fakat sorunlu konularda anlaşamamış oldukları, Genelkurmay Başkanı ve üç kuvvet komutanının topluca istifalarıyla gün yüzüne çıktı. Bu, Cumhuriyet tarihinde ilk kez yaşanıyordu.

YAŞ, her yıl Ağustos ayında toplanıyor ve TSK içinde yeralan subayların geleceğini tayin ediyor. Terfiler, emekli edilecekler, ihraçlar, bu toplantılarda belirleniyor. Elbette her terfi ya da ihraç, yeni TSK'nın şeklini ortaya çıkarıyor. Hatta gelecek 10 yılların hesabı yapılıyor. O yüzden YAŞ'ta alınan kararlar, büyük bir önem arz ediyor.

AKP'nin hükümet olduğu dönemden bu yana, YAŞ toplantılarının ayrı bir yeri oldu. Abdullah Gül'ün 2007 yılında cumhurbaşkanı seçilmesinden sonra ise, daha kritik bir hale geldi. Çünkü YAŞ'ta alınan kararların geçerli olması için, Başbakan'ın imzası ve Cumhurbaşkanının onayı gerekiyordu. Başlangıçta alınan kararlara (özellikle "şeriatçı" olarak gösterilen subayların ihracına) "muhalafet şerhi" koymakla yetinen Erdoğan ve Gül, elleri güçlendikçe, açıktan karşı çıkmaya ve onay vermemeye başladılar.

TSK içindeki bazı subayların hükümeti devirme, darbe girişiminde bulunma gibi suçlarla tutuklanmaya başlanmasının ardından, her YAŞ toplantısı, ayrı bir gerginlik ve krize neden oldu. **Burjuva klikler arasında son yıllarda giderek şiddetlenen çelişki ve çatlaklar, en açık ve somut haliyle YAŞ'ta görüldü.**

Bu yıl da farklı değildi. Hükümet ile Genelkurmay arasındaki sorun, asıl olarak Balyoz davasından yargılanan komutanların terfisinde düğümlenmişti. Başbakan Erdoğan ve Cumhurbaşkanı Gül, Balyoz davasından tutuklu olan 14 generalin emekli edilmelerini istiyordu. Genelkurmay ise, henüz yargı aşamasında iken, bu kişilerin suçlu adledilerek cezalandırılmalarına karşı çıkıyor, görev sürelerinin uzatılmasını dayatıyordu.

Krizin aşılması için yapılan zirveler de sorunu çözmedikçe, Genelkurmay Başkanı Işık Koşener ile Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri komutanları, toplu halde istifalarını verdiler.

Koşener, "veda mesajı"nda, istifaların gerekçesini, *"emekli ve muvazzaf çok sayıda TSK mensubunun somut delillere dayanmayan iddialar nede niyle tutuklanması"*, *"TSK'nın bir suç teşkilatı gibi gösterilmesi"* olarak sıraladı. *"Genelkurmay Başkanı olarak personelimin hak ve hukukunu koruma sorumluluğumu yerine getirmeme engel olunduğundan, görevde kalma imkanını ortadan kaldırmıştır"* dedi.

İstifalara yol açan gelişmeler

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, tam YAŞ arifesinde, bazı subaylar hakkında yeni davalar açıldı. Yargı, bir kez daha TSK'dan bazı subayların tasfi-

YAŞ'ta istifalar ve sonuçları

yesi için devreye girdi. İçlerinde eski Genelkurmay İkinci Başkanı Hasan Işsız'ın da bulunduğu birçok üst düzey subay hakkında yakalama emri çıkarıldı. Böylece 173'ü muvazzaf 77'si emekli olmak üzere tutuklu bulunan 250 subaya, yenileri eklendi.

Diğer yandan Silvan'da 14 askerin ölmesi üzerine, TSK'nın yanlışları bir kez daha gündeme oturdu. Hükümetin "terörle mücadele" de polis teşkilatını öne çıkarması, "profesyonel ordu" hazırlığı, TSK'nın geri plana itilmesi ve esasında başarısız ilan edilmesi, YAŞ süreci öncesinde varolan gerilimi iyice tırmandırdı.

Bütün bunlar, kuvvet komutanlarındaki rahatsızlığı arttırdı ve istifaya giden yolu düzledi. Komutanlar, istifa ederek, bu gelişmelere tepkisiz kalmadıklarını göstermek ve AKP'yi zor durumda bırakmak istediler. Ancak bunda ne kadar başarılı oldukları tartışma konusudur.

İstifalardan sonra mahkemeye çıkan albay Durmuş Çiçek'in de söylediği gibi, komutanların tutuklu subayları sahiplenmesi, onların moralini yükseltti. Son yıllarda sürekli geri adım atmak zorunda kalan "ulusalci" kesimleri mutlu etti. **Birçoğu istifaları, "onurlu duruş" olarak taltif edip alkışladılar. Fakat kitle desteği yaratması bakımından bir etkisi olduğu söylenemez. Aksine AKP'nin ordu üzerinde de gücünü arttırdığını gösterdi, onun "durdurulamaz yükselişi"ne katkı sağladı.**

İstifaların gösterdiği bir diğer gerçek ise, başta ABD olmak üzere **emperyalizme dayanmadan, ordunun bırakılmı darbe yapmayı, en küçük bir adım dahi atamayacağı idi.** Tüm darbelerin arkasında, emperyalizmin olduğu, ordunun işçi ve emekçilere, Kürt halkına saldırıda kullanıldığı, halkın karşısında aslan kesildiği idi.

Komutanların istifası, AB ve ABD tarafından "Türkiye'nin demokratikleşmesi", "sivil otoritenin hakim kılınması" şeklinde karşılandı, bu konuda AKP'ye açıktan destek verildi. Çünkü mesele, ordunun kendisi değil, ordu içindeki "Avrasyacı" olarak bilinen ABD karşıtı subayların tasfiyesiydi.

AKP'den TSK'ya yeni ayar

İstifaların ardından, istifa etmeyen tek komutan olan Jandarma Genel Komutanı Necdet Özel, alelacele köşke çağırılıp jet hızıyla terfi ettirildi. (O Özel ki, daha önce görev yaptığı Kürt bölgesinde gerillaları kimyasal silahlarla katletmişti. Bu durum genelkurmay tarafından yalanlansa da Roj Tv'de sesi ve görüntüleriyle birlikte yayınlandı.)

Geçen yıl, tutuklu generallerin terfisi engellene-

rek önü açılan Özel'in, istifalar sonrasında genelkurmay başkanlığına uzanan yolu, böylece kısaltmış oldu. Askeri pro-

sedüre uygun olmayan bir şekilde, hükümetin kanun hükmünde kararnamesiyle, önce Kara Kuvvetleri Komutanlığına, ardından Genelkurmay Başkanlığı'na atandı.

Ve normalde 16 kişiyle toplanan YAŞ, istifaların ardından 11 kişi ile toplanabildi. Daha önce başbakanla aynı hizada oturarak toplantıya başkanlık eden genelkurmay başkanı bu kez yoktu. Başbakan sıfatıyla

Erdoğan YAŞ'ı tek başına yönetiyordu. Bundan sonra böyle olacaktı. Artık askeri "sivil"ler yönetecekti(!)

AKP yanlıları, bu durumu "askeri vesayetin kalkması", "demokrasinin gelişmesi" olarak lanse ettiler ve AKP hükümetini bir kez daha allayıp pulladılar.

Bunun bir "demokrasi" meselesi değil, uzunca bir süredir devam eden klikler arası savaşın bir devamı, en fazla yeni bir aşaması olduğu gerçeğini, yine gözlerden saklamaya çalıştılar. Oysa bu artık, kör gözüm parmağına cinsinden geniş kitlelerin gördüğü yalın bir gerçektir. AKP, polisi, MİT'i, YÖK'ü ele geçirdiği gibi, son hamleleri ile yüksek yargı ve ordu içinde de önemli mevziler kazanmıştır. **Fakat hala tüm iplerin elinde olduğu söylenemez. Son YAŞ kararları da bunu göstermektedir.**

Cumhurbaşkanı Gül'ü karşılamaya gelmemek veya türbanlı eşinin elini sıkmamak gibi gerekçelerle bazı subayların terfisini engellemeyi, kızağa çekmeyi başardılar. Buna karşın emekli edilmelerini istedikleri 14 general ve amiralin görev süresi, 1 yıl daha uzatıldı. Bir yıl içinde duruşmalar sona erer de beraat ederlerse, terfi hakları saklı kalmış oldu. Diğer yandan Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na Hayri Kıvrıkoğlu'nun getirilmesini engelleyemediler.

Aslolan sınıf savaşıdır

AKP hükümeti döneminde ilk toplu istifa, geçen yıl Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu HSYK'dan gelmişti. HSYK Başkanvekili ve 6 üyesi, *"fiilen çalıştırılmaz"* hale geldiklerini söyleyerek istifa etmişlerdi. AKP tarafından yüksek yargının ele geçirilmesi girişimlerine gösterilen bir tepkiydi bu. Benzer bir tepki, şimdi Genelkurmay'dan geldi.

Ancak HSYK istifaları, AKP'nin hızını durduramadı. Komutanların istifaları da AKP'nin gücünü azaltan değil, arttıran bir rol oynadı. Hatta ordunun yeniden dizayn edilmesini kolaylaştırdı. Fakat **ne klikler arası kavga, burada son buldu; ne de "askeri vesayet" ortadan kalktı.**

Emperyalistler ve işbirlikçileri ihtiyaç duyduklarında, ordu yine siyasete müdahale edecek, hatta darbe yapacaktır. Bununla birlikte AKP hükümeti de 9 yıldır "demokrasi" adına ne yaptıysa, önümüzdeki yıllarda aynısını, hatta fazlasını yapacaktır. Bunları durdurabilecek tek güç, işçi ve emekçilerin mücadelesidir. Aslolan klikler savaşı değil, sınıflar savaşıdır.

“Demokratik Özerklik” ilanı

Demokratik Toplum Kongresi, (DTK) 14 Temmuz'da “demokratik özerkliği” ilan ettiğini açıkladı. Zaten 12 Haziran seçimleri öncesinde, bu seçimlerde “demokratik özerklik” talebinin de onaylanacağını söylemişlerdi. Ve 12 Haziran'da BDP'nin artan oylarını, halkın demokratik özerkliğe verdiği onay olarak yorumladılar, seçimlerden bir ay kadar sonra da bunu ilan ettiler.

850 delegeden oluşan DTK'nın yüzde 60'ının seçilmiş halk delegelerinden meydana geldiği belirtiliyor. Ve DTK, bir nevi “kurucu meclis” gibi çalışıyor. Seçimlerden sonra tutuklu vekillerin serbest bırakılmaması üzerine TBMM'yi boykot eden BDP'li milletvekilleri, Diyarbakır'da grup toplantılarını yapmışlar ve DTK toplantılarına katılmışlardı. Özerklik ilanından sonra DTK'nın “Özerk Kürdistan Parlamento-su”na dönüşmesi yönünde girişimler oldu, fakat sonra vazgeçildi.

Bunda en büyük faktör, “demokratik özerklik” ilanından sonra, egemen kesimlerden yükselen tepkilerdi. İlanın yapıldığı 14 Temmuz günü Silvan'da 13 askerin ölmesi, şoven tepkileri daha da arttıran bir rol oynadı. Faşist ve gerici kesimlerden büyük bir tepki gelirken, Kürt çevrelerinden de eleştirel açıklamalar yapıldı. Demokratik Özerklik ilanının zamanlamasının yanlış olduğu dile getirildi. DTK adına “demokratik özerklik” ilan duyurusunu okuyan Aysel Tuğluk da benzer bir açıklama yaptı. Ayrıca Şerafettin Elçi, Altan Tan gibi BDP dışından milletvekili seçilenler de demokratik özerkliği eleştirdiler.

Demokratik özerklik konusundaki çatlaklar ve tartışmalar üzerine Van'da kamp yapan BDP milletvekilleri, bu karardan dönüş olmayacağını, farklı seslerin çıkmaması gerektiğini söyleyerek görüş birliğine vardılar. Ayrıca Ekim ayında meclisin açılması ile birlikte yemin törenine katılacaklarını, Hatip Dicle dahil tutuklu 6 milletvekili için AKP ile diyalog arayacaklarını bildirdiler. Van toplantısının ardından, “demokratik özerklik talebinin anayasal güvenceye alınması ve anayasa çalışmalarında daha çok rol alınması” için meclisi boykottan vazgeçtiklerini duyurdular.

Demokratik Özerklik ilanına, egemenlerin en büyük tepkisi, vergi meselesinde oldu. BDP milletvekili Bengi Yıldız'ın bir gazetede çıkan röportajında “vergiyi yerel yönetim toplamalı, Ankara'ya vergi vermeme” sözü, tüm şoven kesimleri çıldırttı. Başbakan Erdoğan başta olmak üzere, birçok yetkili kişi ve kurum, bunun bir savaş nedeni olacağını bildirdiler. Erdoğan “vergisini ödemediği zaman bedelini ödemek durumunda kalır” diyerek tehditler savurdu. Bu tepkiler üzerine BDP Grup Başkanı Selahattin Demirtaş, “özerklikte vergi vermemek gibi bir durum yoktur” diyerek geri adım attı.

Sadece vergi konusunda değil, “savunma gücü” konusunda da benzer çelişkili açıklamalar ve geri adımlar oldu. Demokratik özerklik kapsamında ayrı bir “savunma gücü” oluşturulmasını, “Kürtlerin ayrı bir ordu kurması” olarak değerlendirip saldırıya geçilmesi üzerine, bunun askeri bir birim olmayacağı konusunda birçok açıklama ve düzeltme yapıldı.

Bir yanda demokratik özerkliğin beş-altı yıldır zaten uygulandığı söylenirken, bir yanda bunun bir temenni olduğu, yeni anayasa çalışmalarında gündeme alınması için böyle bir yönetime başvu-

rulduğu belirtildi.

Bilindiği gibi “demokratik özerklik” uzun bir süredir Kürt hareketinin dile getirdiği bir çözüm önerisiydi. Egemen kesimlerden gelecek tepkileri yumuşatmak için, bunu sadece Kürt bölgesi için değil, tüm Türkiye için önerdiklerini söylemişlerdi. AB'ye uyum çerçevesinde hazırlanan “yerel yönetimler” taslağına dayandırmışlar, Türkiye'nin 20 ayrı özerk yönetimle yönetilmesini istemişlerdi.

Ulusal sorunun çözümünde, tüm dünyada bugüne dek bağımsız devlet kurmaktan federasyon ve özerkliğe kadar bir çok yöntem uygulandı. Fakat kapitalist sistem içerisinde bu tür yöntemlerin sorunu tam olarak çözemediği de ortaya çıktı.

Kürt hareketi de, “bağımsız birleşik Kürdistan” hedefinden, özerkliğe kadar geriledi. Hatta özerkliği bile AB'nin “yerel yönetimler” çerçevesine çekerek iyice darlaştırdı. Böyle olmasına rağmen gelen tepkileri göğüslemekte zorlanıyor, “bir adım ileri, iki adım geri” atıyor. Ve sonuçta ne olduğu belli olmayan bir “demokratik özerklik” ortaya çıkıyor.

Gerçek şu ki, PKK ve BDP, Kürt halkının taleplerini ve bu uğurda verdiği mücadeleyi, “demokratik özerklik” ile bastırmaya çalışıyorlar. Avrupa'da bulunan yöneticilerden Zübeyir Aydar'ın bir gazeteci ile yaptığı röportajdaki sözleri, bu durumu çarpıcı biçimde ortaya koyuyor. Gazetecinin “silahları hemen bıraksanız, size destek verenler de mutlu olmaz mı” sorusuna Aydar şöyle yanıt veriyor: “Hepimiz yönetim olarak ‘biz bu işten vazgeçtik, silahı bıraktık’ desek, karşılığında bir şey yoksa, kimse dinlemez. İnsanlara kabul ettiremeyiz. Dağdaki adam der ki, ben o zaman dağa niye çıktım? Cezaevindeki der ki, ben o zaman neden bu kadar yıl yattım? Halk der ki, ben neden bu kadar acı çektim? Biz ancak temel meselelerde taviz vermemek koşuluyla barışı kitlemize anlatabiliriz.” (Milliyet-Aslı Aydıntaş-baş, 21.7.11)

BDP'liler de bir çok kez halkın “barış yorgunu” olduğunu ve gidecek bu politikalara daha fazla tepki gösterdiğini açıkladılar. Demokratik özerklik ilanı da Kürt halkının artan tepkisini yatıştırmaya yönelik bir girişimdi. Halka, özerklik ilanı ile “özgür Kürdistan'ı kuruyoruz, artık kendi kendimizi yöneteceğiz” diyerek umut vermeye devam ederken; egemenlere, “özerklik, halkı devletle daha fazla bütnleştirecek, barıştıracak” diyorlar, bunun bölünmeye yol açmayacağı konusunda yemin billah ediyorlar.

İki tarafı birden idare etmek zorunda kalmak elbette kolay değil!

Devrimci-demokrat kesimlerin, bu ilandan sonra “Kürt halkının iradesi demokratik özerkliktir, herkes buna saygı duymalı” açıklamaları da son

derece sığ ve kuyrukçudur. Demokratik özerkliğin ne olduğunu ilan edenlerin bile açıklayamadığı, Kürt halkını yatıştırmak amacıyla yapıldığı bu kadar belliyken, Kürt halkının iradesini bu yönde kullandığını söylemek, ne kadar gerçekçidir? Ayrıca bu sistem içerisinde özerklikten ayrılmaya kadar hangi yöntem

belirlenirse belirlensin, ezilen bir halkın sorunlarını çözemediği pratik olarak da ıspatlanmış değil midir? Komünist ve devrimcilere düşen görev, bu gerçekleri sürekli anlatmak, halkı “düzen-içi çözüm”ler konusunda uyarmak, devrim ve sosyalizm mücadelesini yükseltmek, gerçek kurtuluşun yolu-

nu göstermek değil midir?

Kraldan çok kralcı kesilenler, bugüne dek birçok kez hüsrana uğradılar. Ama buna rağmen iflah olmuyorlar. İdeolojik-siyasi olarak yaşadıkları erozyon bunda belirleyicidir kuşkusuz. Diğer yandan Kürt hareketinin kuyruğuna yapışarak siyaset yapmayı, bir varoluş biçimi haline getirmiş durumdadır. Ancak bir kez daha şapa oturacaklar. Fakat dün olduğu gibi bundan sonra da tek bir özeleştirme vermeden, sanki bunları hiç savunmamış gibi çok daha farklı şeyler yazıp çizecekler. Ne yazık ki, son yıllarda belkemiksizlik yayıldı ve kanıksandı.

Komünistler, her tür şoven saldırıya karşı Kürt halkının yanındadır. Ayrı devlet kurma dahil, ulusların kendi kaderini tayin hakkını koşulsuz biçimde savunur. Demokratik Özerklik gibi en iyi haliyle bile düzen-içi bir çözümü, Kürt sorununun çözümü olarak görmez ve savunmaz. Kaldı ki Kürt hareketi bu konuda da birçok zızzak çizmekte, dün söylediğini bugün yalanlamaktadır.

Yıllardır mücadele birikimi ile Kürt halkı, “demokratik özerklik” denen ve gerçek yaşamında bir şey değiştirmeyen bu sözde çözümlerin çözüm olmadığını kısa sürede görebilecek durumdadır. Birgün bütün düzen-içi çözümleri aşarak, devrimci bir yönelişe gireceği de muhakkaktır.

Kemal Burkay neden döndü?

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi PSK'nın kurucusu Kemal Burkay, 12 Eylül öncesi gittiği İsveç'ten 31 yıl sonra döndü. Burkay'ın ülkeye dönüşü için, AKP hükümeti tarafından geçtiğimiz yıllarda çağrı yapılmıştı.

Tam da AKP'nin “teröre karşı yeni bir süreç başlattığını” ilan ettiği günlerde yurda dönen Burkay'ı, geldikten sonra da AKP'li bakanlar ziyaret etti, televizyon kanalları uzun uzun yer verdi, “barışın simgesi” olarak gösterildi.

AKP, bir yandan savaşı tırmandırırken, bir yandan da Kemal Burkay'ı getirterek, klasik “havuç-sopa” politikasıyla Kürt sorununu çözeceğini sanıyor. Kürt halkı, on yıllardır kanı canı pahasına savaşıırken, Burkay gibileri yurtdışında rahat ortamlarında demeciler verip, barış çağrıları yaptılar. Halk da bu tür uzlaşmacıların değil, mücadeleyi sürdürenlerin yanında yer aldı. PKK'nin çizgisi birçok zızzak çizip bugünkü haline gelse de, Kürt halkı, geçmişte Kemal Burkay'ın PSK'sına rağbet etmediği gibi, bugün onun devamcısı olan HAKPAR'a da rağbet etmiyor.

Kemal Burkay'ın 31 yıl sonra ülkeye gelmesi, kuşkusuz boşuna değil. Belli bir planın parçası olduğu aşık. Fakat halkların kaderini, egemenlerin planları değil, halkların duruşu ve mücadelesi belirliyor. Öcalan'a karşı Burkay, BDP'ye karşı HAKPAR'ın tutup tutmayacağını da Kürt halkı gösterecektir.

Afrika'nın Kara Gerçeği

Somali'de, Kara Kıta'nın bu en yoksul ülkelerinden birinde, yine bir insanlık dramı yaşanıyor. Kuraklık, 11 milyon insanı tehdit ediyor. Kuraklık nedeniyle açlık çeken onbinlerce insan, yaşadığı bölgeden uzaklaşıyor, gıda bulabileceğini düşündüğü bölgelere gidiyor.

Somalililer için sığınma yeri Kenya sınırında bulunan Dadaab Kampı. Dünyanın en kalabalık mülteci kampı olan bu alanda 95 bin kişilik yer olmasına rağmen, 480 bin kişi sığınmış durumda. Ve dünyanın pekçok ülkesinde Somali'deki açlık konuşuluyor, yardım toplanıyor.

Yardımlar nereye gidiyor

Ülkemizde Somali'ye yardım kampanyası doğrudan AKP ve Başbakan tarafından yürütülüyor. Ve bu yardım kampanyasının bir parçası olarak 18 Ağustos günü, Erdoğan ve beraberinde kalabalık bir heyet Somali'ye bir ziyaret gerçekleştirdi.

Düzenlenen yardım kampanyası öylesine medyatik bir tarza büründürüldü ki, bir televizyon programında birkaç saat içinde 25 milyon lira toplandı. Heyetle birlikte Somali'ye giden yardımın toplamı ise 32 milyon lira. Heyetle birlikte “süperstar” Ajda da gitti Somali'ye; Somalili kadınlarla birlikte göbek atma “misyonu” ona düştü. Kim olduğu ve ne iş yaptığı belirsiz Nihat Doğan, heyette en fazla haberlere çıkan kişi oldu. Tek derdi kar olan burjuvazi de Ümit Boyner, Arzuhan Doğan Yalçındağ gibi temsilcileriyle Somali'ye gittiler, açlıkla boğuşan bu ülkede nasıl bir vurgun vuracağını tespit etmeye çalıştılar. Üstelik bütün bu gösteriş, bir taraftan da “solcular felaketlerde yardım etmiyor” yargısı eşliğinde gerçekleştirildi.

Devrimciler, belli bir güç ve kitle tabanına sahip oldukları dönemlerde, kendi ülkelerindeki felaketlerde, kendi topladıkları yardımlarla birlikte, doğrudan felaket bölgesine gitmişler, bu bölgede felaketin izlerinin silinmesi için halkla beraber çalışmışlardır. Başka ülkeler sözkonusu olduğunda ise, kendi uluslararası bağlantılarını kullanarak, yardımları sözkonusu ülkenin devrimci partilerine ulaştırmış, kitlelerle dayanışmanın, acılarını paylaşmanın en güzel örneklerini sergilemişlerdir bu güne kadar.

İslamcı kesimin “yardım” anlayışı ise, son

olarak Deniz Feneri davasında çarpıcı bir biçimde kendisini

göstermiştir. Yurtdışından toplanan yardımlar çantalarla ülkeye taşınmış ve buharlaştırılmıştır. Deniz Feneri kampanyasıyla toplanan paralar içinde, gerçekten “ihtiyaç sahipleri”ne ulaşan miktar, yüzde 1'den daha düşüktür. Hem Almanya'da hem de Türkiye'de Deniz Feneri ile ilgili yolsuzluk dosyalarının haddi hesabı yoktur.

Dünyanın herhangi bir yerinde, Müslüman bir ülkede bir felaket sözkonusu olduğunda, ülkemizdeki “yardım” kuruluşları hemen harekete geçmektedir. “Bir SMS gönder, senin de katkın olsun”!! **Duygu sömürüsü en üst noktadan yapılmakta, felaketin en acındırıcı fotoğraflarının kullanıldığı gösterişli reklam kampanyaları düzenlenmektedir. Kitlelerin bütün iyi niyetleriyle ve kendi boğazlarından kısarak yaptıkları bu yardımların gerçek yerine ulaşmadıkları, yardımı toplayan kurumlar tarafından bir biçimde farklı amaçları için kullanıldıkları da artık yeterince teşhir olmuştur.** Bugün Somali için toplanan yardımın akıbeti de farklı olacaktır.

Burjuvazinin timsah gözyaşları

Görünüşte Somali'deki kuraklık ve kıtlık bütün dünyanın dikkatini çekmiş, bütün ülkeler Somali'ye yardım için seferber olmuşlardır. Ancak emperyalistlerin döktükleri gözyaşları timsah gözyaşlarıdır; gerçekte ne açlık ne de açlıktan ölümler onların umurunda değildir.

En başta yardımların düzeyine ve niteliğine bakarak bunu net olarak görebiliriz. **Zenginlerin yaptıkları yardımlar, vergiden düşmektedir. Yani bu yardımlar onların cebinden değil, kamuya aktarılması gereken miktardan yapılmaktadır. Yardımların asıl “finansörü”, küçük miktarlarla (mesela ülkemizde ‘bir SMS’ ile) yardım yapmakta olan kitlelerdir.** Burjuvazinin asıl harcama alanları, bu ikiyezlülüğü en çarpıcı haliyle ortaya koyar.

Mesela, dünya üzerindeki bütün golf sahalarını sulamak için

harcanan su, tek başına dünya nüfusunun toplam su ihtiyacını karşılamaya yetecek düzeydedir. Ya da aynı su miktarı ile bütün Afrika'yı yeşillendirmek, kuraklığı sona erdirmek mümkündür. Daha az golf sahası, daha çok içme suyu demektir.

Mesela, biyoyakıtlı çalışan bir arabanın deposunu bir defa doldurmak için gerekli yakıtın üretiminde kullanılan mısır miktarı, bir kişinin bir yıllık gıda ihtiyacına eşittir. Tarım ürünlerini burjuvazinin lüks özel araçların yakıtına çevirmek yerine, gıda olarak kullanıma sundukların da açlık sorunu da ortadan kalkacaktır.

Mesela, dünyada yoksulluk alt sınırı olarak kabul edilen günlük 1.25 dolar gelirin altında yaşayan insan sayısı 1.4 milyar, açlık sınırının altında yaşayan insan sayısı ise 925 milyondur. Diğer taraftan, dünyadaki obez sayısı 1.87 milyardır ve bu rakam, dünya nüfusunun yüzde 28'ine denk düşmektedir. Dünyada aşırı şişmanlık, açlıktan daha yaygın bir sorundur.

Bir başka sorun ise gıda israfıdır. Dünyada toplam gıda israfı 48.3 milyar dolar, su israfı 40 trilyon litredir. İngiltere'de ailelerin gıdalarının yüzde 15'i, ABD'de yüzde 30'u, İsveç'te ise yüzde 25'i israf edilmektedir. Sadece İngiltere'de yılda 1.77 milyar dolarlık gıda çöpe gitmektedir.

Bu su israfı ile ilgili rakamlara, büyük tekelin faaliyetleri, mesela altın madenlerinde altını yıkamak için kullanılan ve gerçekte içme ve sulama için ayrılması gereken devasa baraj suları dahil değildir.

Tüm dünyada temel beslenme ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için gereken para 17 milyar dolar civarındadır. Somali'nin açlık sorunu yenmesi için ise sadece 1.5 milyar dolar yeterlidir.

Oysa, **Dünya Sağlık Örgütü'nün rakamlarına göre, dünyada obeziteyle mücadele, 1.4 trilyon dolarlık bir sektör haline gelmiştir.** 2012 yılında ise bu sektörün 2 trilyon doları aşacağı belirtilmektedir.

Dünyada kozmetik ürünlerine harcanan para ise yıllık 200 milyar dolara ulaşmıştır.

Sadece ABD'de kozmetiğe ayrılan para yıllık 40 milyar dolardır. Zengin ülkelerde, estetik için yapılan harcama, 66 milyar doları bulmaktadır.

Dünya çapında silahlanmaya her yıl yaklaşık 1.5 trilyon dolar harcanmaktadır. Sadece ABD'nin silahlanma harcamaları, 500 milyar doların üzerindedir. Ve ülkelerin silahlanmaya ayırdıkları para her geçen yıl artmaktadır.

Silahlanmaya harcanan paranın sadece yüzde 1'i bile, açlık sorununu kalıcı olarak ortadan kaldıracaktır.

En çarpıcı rakam ise, tekelin kazançlarıdır. **Fortune dergisinin Temmuz 2011 tarihinde açıkladığı rakamlara göre, dünyanın en büyük ilk on şirketinin toplam geliri 3 trilyon dolara yakındır.** En büyük on tekel,

tüm dünya halklarının ceplerinden çaldığı trilyon dolarları, sahiplerinin kişisel servetine katmakta, onlar en büyük lüks içinde sefa sürerken, milyonlarca insan açlık ve kıtlıktan kavrulmakta, hergün binlercesi ölmektedir. En zengin yüzde 1'lik kesim, dünya zenginliklerinin yüzde 80'ini elinde tutmaktadır.

Açlığın tek sebebi, sömürücü sistemdir. Egemen sınıflar, dünya zenginliklerini ve ekonomisini kendi ihtiyaçlarına göre kullanmaktadırlar. Afrika onlar için sadece petrol ve değerli taş madeni, ayrıca köle pazarıdır; Ortadoğu petrol ve doğalgaz yatağıdır; dünyanın bütün ezilenleri, bedava ya yakın işgücüdür. Ve bu sömürü sistemi ortadan kalkma-

dıkça, açlığın yoksulluğun bitmesi mümkün değildir.

‘Yardım’ değil sömürünün kalkması

Afrika'daki açlığın da, kuraklığın da sorunu emperyalist ülkelerin kar hesaplarıdır. Yüzlerce yıldır Afrika'nın bütün zenginliklerini yağmalamış, kıtayı bağımlı hale getirmek için her şeyi yapmışlardır. Mesela, emperyalist tarım tekelinin isteği doğrultusunda, Afrika'daki hükümetler, ülkelerinde tarımı destekleme politikalarını bir kenara ittiler, üstelik ithalatı serbest bıraktılar.

‘90'lı yıllarda emperyalist yardım kuruluşları, Afrika ülkelerine gıda yardımını buğday olarak yaptıktan vazgeçti; nedeni yardımı alan Afrikalıların, buğdayın bir kısmını üretim için ayırmasıydı. Üretim yapılmasını istemeyen tekel, öğütülmüş un yardımı yaptılar.

Sonrasında bu durum kısmen değişti, bu defa da emperyalistlerin tohum, gübre, üretim kurallarının baskısı altında yerel tarım yıkıma uğratıldı. Son yıllarda, tam hasat döneminde, emperyalist yardım kuruluşları Afrikada hububat yardımı yapmaktadır; böylece yerli tarımcının ürettiği hububat elinde kalmakta; ürünü satmadığı için borçlarını ödeyemeyen tarımcı iflas ederek toprağını kaybetmektedir.

Afrika sistemli bir biçimde açlığa ve bağımlılığa terk edilmiş bir kıtadır. Bu kıta ile ilgilenen her emperyalistin tek amacı, ilgilendiği bölgeyi kendi hegemonya alanı haline getirmektir. Bugün Somali'ye dönük yardım kampanyalarının arkasında yatan da budur.

Somali, ABD açısından stratejik önemde bir ülkedir. Birincisi, Somalinin zengin uranyum yatakları ve zengin doğalgaz rezervleri bulunmaktadır ve ABD tekelinin gözü bu rezervle-

re dikilmiş durumdadır. İkincisi Akdeniz'i Hint Okyanusu'na bağlayan güzergah üzerindeki en önemli geçiş noktasıdır Somali. Dünya mal ticaretinin yüzde 90'ından fazlası, petrol taşımacılığının ise yarıdan fazlası bu hat üzerinden yapılmaktadır. Sadece kendi ticaretini kolaylaştırmak için değil, Çin'in Afrika'da giderek artmakta olan hakimiyetini kontrol altına almak için de ABD'nin bu stratejik kavşağa ihtiyacı vardır. Sudan ve Nijerya başta olmak üzere, Zambiya, Kongo, Angola gibi pekçok ülke, Çin ile petrol ve ticaret anlaşmalarını imzalamakta, Çin bu ülkelerde demiryolu, havalanı vb altyapı yatırımları gerçekleştirmektedir. Özellikle 2008 ekonomik krizinden bu yana Afrika ülkelerine uygun koşullarda

kredi sağlayarak bu kıta üzerindeki hegemonya alanlarını genişletmektedir. Kuraklıkla boğuşan Afrika'da, tarım arazileri satın alarak tarım üretimi yapması da, Çin'in kıtaya kök salmasının çarpıcı yönlerinden biridir.

ABD'nin Somali'ye ilgisi yeni değildir. '91 yılında iç savaşla bahane ederek müdahalede bulunmuş, '92 yılında işgal etmiştir. '93 yılında ise, geride isyancılar tarafından düşürülmüş bir ABD helikopteri, öldürülerek yerlerde sürüklenmiş ABD askerleri ve ciddi bir prestij kaybı bırakarak, arkasına bakmadan kaçmak zorunda kalmıştı. Sonrasında, Somali'de doğru düzgün bir hükümet kurulamadı, dağınık aşiretleri birleştiren bir yönetim oluşturulamadı. ABD işbirlikçisi ve etkisiz Geçici Hükümet'in karşısında, muhaliflerin kurduğu Şeriat Mahkemeleri Birliği her geçen gün güçlendi, büyüdü. 2006 yılında ABD'nin itmesiyle bu defa Etiyopya işgal etti Somali'yi. Bu işgal de yenilgiyle sonuçlandı.

ABD, her dönem Somali'ye girebilmek için bir bahane bulmaya çalıştı. Bu kimi zaman korsan saldırıları oldu, kimi zaman iç savaş, kimi zaman ise radikal dinci örgütlenmelerin hakimiyetini kırmak. Şimdi ABD'nin bahanesi Somali'deki kuraklık.

“Kara Kıta”da bir açlık ve kuraklık sorunu olduğu, tarım üretiminin yetersiz, bunun kitlelere ulaşımının da son derece kısıtlı olduğu bir gerçektir. Ancak ABD'nin amacı, bu halka yardım etmek değil, halk üzerinde hegemonya kurarak sömürüsünü büyütebilmektir. Somali için dünya genelinde birden oluşuveren bu ilginin altında yatan tek gerçek budur.

Türkiye'nin bu yardım kampanyasının en aktif unsuru haline gelivermesinde ise, bu çıkar hesaplarında ABD'ye yedeklenmek dışında bir rolü yoktur.

22 Temmuz günü, Norveç'in başkenti Oslo, peşpeşe yaşanan iki katliamla sarsıldı. Önce başkentte meydana gelen patlamada 7 kişi ölmüş, birkaç saat sonra ise, başkente bağlı Utoya Adası'nda İşçi Partisi'nin düzenlediği gençlik kampına ölüm yağdırılmıştı. Toplam ölü sayısı 76'ydı.

Polis üniforması giyen Anders Behring Breivik, katliamın tek faili olarak hemen tutuklandı. Breivik'in, ABD'de gerçekleşen saldırılarda görmeye alışkın olduğumuz türden "sebezsiz şiddet uygulayan" ve "kendini kaybetmiş" katillerden farklı olarak, son derece bilinçli ve soğukkanlı bir faşist olduğu, daha ilk sorgusunda görüldü. Amacının "Batı Avrupa'yı Müslüman istilasından korumak" ve "Müslümanların ülkeye kitlesel göçünü sağlamış olan İşçi Partisi'nin ihanetini cezalandırmak" olduğunu açıkladı. 9 yıldır bu katliamı planladığı, 2009 yılında kendisini 'çiftçi' olarak kaydettirerek bombalamalar için gerekli olan suni gübreyi satın aldığı, katliamdan sadece birkaç saat önce 1500 sayfalık bir manifestoyu internette yayınladığı ortaya çıktı.

"Münferit olay" değil, Avrupa faşizmi

Norveç, "günümüz Avrupa'sının en sakin ve en barışsever ülkelerinden biri" olarak tanımlanıyor. Hatta ülkemizde, kabaca '60'lı ve '70'li yıllarda Almanya, '80'lerde İngiltere, İtalya ve Fransa, '90'lar da İsviçre ve Kanada, 2000'lerde Avustralya ve Yeni Zelanda olarak çizilen göç yollarının, 2000'lerin sonundan itibaren yeni rotası da Norveç başta olmak üzere İskandinav ülkeleri'ne dönmüştü. Bu rotayı belirleyen unsurlar, ülkedeki yabancı düşmanlığının ve iş bulma olanaklarının düzeyleri idi.

Son yıllarda Norveç özellikle öne çıkıyor, gerek Kürt hareketinin önderlerinin "sürgün" yeri olarak, gerekse "demokrasi sembolü" tanımlamasıyla, özellikle mülteciler için "yaşanabilir-örnek ülke" olarak pazarlanıyordu. Tam da bu nedenle, bu ırkçı saldırının Norveç'te gerçekleştirilmiş olması, "Avrupa demokrasisi" demagojisine inanmış kesimlerde büyük bir şaşkınlık yarattı. Ve dört bir ağızdan, bunun "münferit bir olay" olduğu, "Norveç'te aşırı sağın olamayacağı" üzerine nutuklar atılmaya başlandı.

Oysa Norveç, gösterilmeye çalışıldığı kadar "sakin" bir ülke değildir. II. Emperyalist Savaş sırasında Nazi işgalini yaşayan bu ülkede, burjuvazi ihtiyaç duyduğu her dönemde sivil faşizmin yükselmeye önayak olmuştur. Mesela Avrupa genelinde Nazilerin örgütlenmek için kullandığı Nordisk isimli Nazi forumunun, Norveç'teki resmi üye sayısı 22 bindir; Norveç'in nüfusu ise sadece 4,5 milyon civarındadır. Bu oldukça büyük bir orandır. Breivik de bu sitenin üyesidir. Yine Norveç'te, göçmen karşıtı ırkçı politikaları savunan İlerleme Partisi, geçtiğimiz yıllarda yüzde 23 oy almıştı ve Breivik bu partiye de üyedir.

Sadece Norveç değil,

Oslo'da IRKÇI-FAŞİST SALDIRI

11 Eylül saldırılarından bu yana, Avrupa ülkelerinde genel olarak yabancı düşmanlığı ve ırkçı saldırılar yükselmekte, Avrupa hükümetleri de göçmenliği zorlaştırıcı yasalar çıkarmaktadır. Avrupa'da özellikle Müslümanlara dönük olarak "her Müslüman terörist değildir, ama her terörist Müslüman'dır" söylemi yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak yabancı düşmanlığı Müslümanlarla sınırlı değildir.

Mesela Avrupa'nın yine en "demokratik" olduğu iddia edilen ülkelerinden biri olan ve nüfusun beşte birini yabancıların oluşturduğu İsviçre'de, camilerin minareleri yasaklanmış, göçmen sayısına sınır getirilmesi için çeşitli girişimler başlamıştır.

Almanya'da NeoNaziler, her geçen gün güç kazanmaktadır. 11 Eylül sonrasında Müslümanlara, 2008 ekonomik krizinden sonra ise eski Doğu Bloku ülkelerinden gelenlere karşı yabancı düşmanlığı hızla artmaktadır.

İngiltere, 2008'de patlayan ekonomik krizde, onbinlerce işçinin "yabancıları ülkemizde istemiyoruz, işimizi alıyorlar" diye miting yaptıkları tek ülkedir. Hemen her ulustan yerleşik göçmenlerin yaşadığı İngiltere'de, İngiliz Ulusal Parti'nin lideri, "İngiltere Beyaz, Hristiyan bir ülkedir" diyerek, bu göçmenleri dışlayabilmektedir. Geçtiğimiz Ağustos ayında yaşanan yağmalama olaylarında, sivil faşist gençlik örgütlenmelerinin, yağmacılara karşı mücadele etmek üzere sokaklara indiği haberleri de, İngiltere'de ciddi bir sivil faşist hareketin olduğunun göstergesidir.

Ekonomik kriz dönemlerinde, bütün yabancılar ve göçmenler hedefe çakılırlar. Burjuvazi, kitlelerin tepkilerini kendilerinden uzaklaştırmak için yabancı düşmanlığını ve ırkçılığı körükler. Kimi ülkelerde, bu propagandanın etkilenen işçiler,

işsizliğin ve krizin sorumlusu olarak, başka ülkelere gelen ve daha ucuza daha zor koşullarda çalışmayı kabullenen işçileri suçlarlar. Kendi burjuvalarına yöneltilmesi gereken öfkelerini, yabancı işçilere yöneltirler. II. Emperyalist Savaş öncesinde,

başta Almanya olmak üzere pekçok ülkede faşizmin bu kadar güçlü yükselbilmesinin, geniş kitlelerde taban bulabilmesinin önemli bir nedeni de buydu. **Ekonomik krizin gerçek nedenini gösterebilecek tek güç olan komünist partiler güçsüz olduğu için, burjuvazinin "hedef şaşırtma" çabası karşılık bulmuş, faşist partiler ekonomik krizin nedeni olarak, başta Yahudiler olmak üzere yabancıları hedefe çakmayı başarmışlardı.**

Bugün de Avrupa'da ırkçılık ve yabancı düşmanlığı, her geçen gün biraz daha yükselmektedir. Geçmişte bütün geri bırakılmış ülkelerin özlemle baktıkları 'burjuva demokrasisi'nin sınırları bu kadardır. Burjuvazi, kitlelerin düzenden hoşnutsuzlukları, arayışları arttığında, burjuva iktidarı tehdit edecek boyutlara geldiği anda, göstermelik demokratik hakları da adım adım geri alarak, faşizan yasa ve uygulamaları pervasızca gündeme getirmektedir.

Demokrasi kimin için?

Lenin "Proleter Devrim ve Dönek Kautsky" adlı kitabında, "demokrasi" kavramını savunan Kautsky ile yaptığı polemikte, bizlere saf bir "demokrasi" kavramının olmadığını anlatır. Demokrasi sınıflarüstü değildir. O yüzden "demokrasi" denildiğinde, "kimin için" sorusunu sormak gerekir. Çünkü toplumdaki herkesin ve her sınıfın çıkarlarını aynı anda savunmak, hepsinin çıkarlarını aynı biçimde korumak mümkün değildir. Sınıfsal karşıtlık sözkonusu olduğu sürece, bir sınıf için iyi olan, karşıt sınıf için kötü olacaktır. Burjuvazinin çıkarı, proletaryayı sömürmekten geçer; bu nedenle burjuvazinin karını gerçekleştirebilmesi için, proletaryanın hak arama mücadelesinin en sert yöntemlerle ve en çarpık demagogilerle yok edilmesi gerekmektedir.

Burjuvazinin sınıf egemenliğinin olduğu koşullarda, "demokrasi" de burjuvazi için geçerlidir. Burjuva demokrasisi, proletarya için bir diktatörlüktür. Diğer taraftan, proletarya için "demokrasi'nin hayata geçmesi, burjuvazi üzerinde tam bir diktatörlük kurarak mümkün olacaktır. Her toplum biçimi, egemen sınıfa "demokrasi", ezilen sınıfa ise "diktatörlük" getirmektedir.

Bu genel doğru, bugün "Batı demokrasisi" ya da "Avrupa demokrasisi" denilen kavram için de geçerlidir. Avrupa burjuvazileri, ucuz işgücüne ihtiyaç duydukları sürece, her tür göçü kolaylaştırıcı yasalar ve uygulamalar getirdiler. Ancak kriz ve savaş koşullarında kitlelerin artan yoksulluk ve işsizliğe karşı tepkisini, burjuva sömürü sistemine değil de, göçmen işçi ve emekçilere yöneltmek için harekete geçtiler. **2001 yılından bu yana, tüm Avrupa ülkelerinde göçmen yasalarının faşizan hükümlerle donatılmasının, ırkçı-faşist partilerin birçok ülkede seçimleri kazanmasının, Neo-Nazi gençlik hareketlerinin teşvik edilmesinin altında yatan gerçek budur.**

Bugün Oslo'da faşist Breivikleri yaratan siyasal-ekonomik konjonktür, ekonomik kriz ve savaş ortamında körüklenmekte olan faşist düşüncelerden beslenmektedir.

ABD'nin kırık notu

len vergi paketi, Cumhuriyetçilerin itirazına takılmış durumda; askeri harcamalardan ise kesinti yapıp yapılmayacağı belli değil.

Kredi notu da düştü

ABD hükümeti, temerrüde düşmeden borçlanma tavanını yükseltmeyi başardı. Ancak bu durum, kredi derecelendirme kurumu S&P'nin ABD'nin notunu AAA'dan, AA+'ya düşürmesini engelleyemedi. AAA notu, ABD'nin dünya finansal piyasalarında borcunu geri ödemesi en garanti ülke, tahvillerinin de en risksiz yatırım olduğu anlamına geliyordu. Notun düşmesi, ABD ekonomisinin güvenilirliğini sarstı. Üstelik S&P, harcama kesintilerinin beklenenden daha düşük olması, faizlerin yükselmesi ya da devlet borcunu artıracak yeni mali baskıların başgöstermesi durumunda iki yıl içinde notun biraz daha indirilebileceğini açıklayarak sorunu daha da ağırlaştırdı.

Notun düşmesi, bir anda dünya piyasalarının çökmesine, altının fırlamasına, ekonomik göstergelerin altüst olmasına yolaçtı. G7 ülkelerinin acil toplanarak krizi engellemek için her türlü tedbiri alacaklarını açıklamaları da bu sarsıntıyı engellemedi. **ABD'nin yaşadığı sorun öylesine büyüktü ki, şu ya da bu açıklamayla ve psikolojik etkiyle gözlerden gizlenmesi mümkün değildi.**

ABD'ye bir darbe de işsizlik rakamlarından geldi. Kriz sonrasının iki katına çıkan işsizlik yüzde 9.6'ya ulaşmıştı.

Ancak kötü durumda olan sadece ABD değildi. Son günlerde ortaya çıkan tablo ve açıklanan rakamlar, emperyalist ülkelerin de ciddi sorunlar yaşamakta olduğunu gösteriyordu. 2011 yılının 2. üç aylık dönemine ilişkin büyüme rakamları da bunu pekiştiriyordu. **Sadece ABD'de değil, emperyalist ülkelerin genelinde büyüme beklentilerin çok altında kalmıştı.** ABD yüzde 1.3, Euro bölgesi yüzde 0.8, Almanya yüzde 0.5, Fransa yüzde 0, Japonya -1.2 büyüme göstermişti. Kabul edilebilir eşik olan 1.5-3.0 aralığının çok altında kalan bu rakamlar, ekonomiyi yeniden sarstı.

İkinci dalga geliyor mu?

Son dönemde giderek artan bir biçimde, krizin ikinci dalgasının yaklaşmakta olduğuna dair yorumlar giderek artıyor. Açıklanan her veri, ortaya çıkan her ekonomik gösterge, bu yorumları güçlendiren bir etki yaratıyor. Çünkü dünya ekonomisi, tarihinde görmediği çarpıklıklar ve dengesizliklerle boğuşuyor. Çare bulmak için atılan her adım ise daha büyük ekonomik çöküşlere hazırlık anlamına geliyor.

Bu krizin '29 bunalımından daha şiddetli geçecek olmasının nedeninin, devletlerin kurtarma poli-

tikaları olduğunu daha önce çeşitli yazılarımızda ortaya koymuştuk. **Kapitalizmin krizinin atlatılabilmesinin tek yolu, "üretici güçlerin imha edilmesi"nden geçiyor.** Yani şirketlerin iflas etmesi, hammaddelerin imha edilmesi, ürünlerin çürümesi, yaygın ve kitlesel işsizlik yaşanması, işten atılanların, kriz bittikten sonra da işgücüne geri döneme-mesi gerekiyor. Üretimin bütün unsurlarındaki bu yıkım yaşandıktan sonra, yeni teknoloji, yeni makineler ve yeni-genç işçilerle üretim yeniden hız kazanmaya başladığında, kriz geride kalmış oluyor.

'29 bunalımında kriz öylesine şiddetliydi ki, bütün bu yıkım yaşanmış olmasına rağmen krizi atlatılmak 15 yıl ve bir emperyalist paylaşım savaşına malolmuştu. Ve sonrasında, asıl olarak ABD'nin yeni pazar alanlarına açılması, dünya üzerinde sömürgeci yayılmasını sağlaması, İngiltere'nin hegemonya alanlarına girebilmesi sayesinde kriz atlatılabilmişti.

Bugün yaşanan krizin en önemli farkı, üretim araçlarında yıkımın yaşanmasıdır.

Kriz patlak verdiğinde devletler, şirketlerin iflas etmesini engellemek için onlara yardım paketleri hazırlamış, bu sayede tekeller kar patlamaları gerçekleştirirken, devletler iflas noktasına gelmiştir. **Tekellerin borçları, devletlerin boyundadır artık. Ve devletler, devasa borçların bataklığında çırpınmaktadırlar.** Mesela krizde batma tehdidi altında olduğu söylenen Yunanistan'ın borcu 60 milyar dolar. Diğer taraftan, İtalya'nın 2 trilyon, İspanya'nın 1 trilyon dolar borcu var. ABD ise neredeyse temerrüde düşecekti.

Şimdi bu borç ve açık krizine çare olarak, bütçe kesintilerini gündeme getiriyorlar. Ama her ülkede büyük direnişler, bütçe kesintilerini gerçekleştirme-lerine izin vermiyor. Tekeller bir taraftan "kurtarma paketleri"ni hortumlayarak, diğer taraftan kriz bahanesiyle işgücü sömürsünü katmerlendirerek büyük vurgunlar vurdular, ama sonrasında sermaye birimleri yeniden yatırıma dönmedi; çünkü kar oranlarının düzeyi üretim ve yatırımı cazip kılmıyor artık. Ve son gelen büyüme rakamları, başta emperyalist ülkelerin, bütün şiddetiyle krizin ikinci dalgasının altında kalacağını gösteriyor.

Basit bir sarsıntı değil, hegemonya değişikliği nedeniyle ortaya çıkan büyük bir konjonktürel değişiklik ile karşı karşıyayız. ABD II. Emperyalist Savaş sonrasında dünya ekonomisini kendi kurallarına göre şekillendirmişti. Bugün ise ABD kendi pazar alanlarını kaybediyor, Çin ise ABD'nin pazar alanlarına her geçen gün biraz daha güçlü bir biçimde giriyor ve kök salıyor.

Son günlerde giderek tırmandırılmakta olan Libya işgali ve Suriye'ye dönük uyarılar, bu kadar boyutlu bir ekonomik krizin, her dönem en etkili çaresi olarak kullanılan "savaş" hazırlığının masaya sürül-mekte olduğunu gösteriyor.

Emperyalist ekonominin tarihinde bir ilk gerçekleşti ve ABD'nin notu düşürüldü.

Kredi derecelendirme kuruluşları, ABD hegemonyasının araçlarından biri olarak kurulmuştu. Bu kurumlar aracılığıyla, ABD, bağımlı ülkeler üzerinde kontrol kuruyor, istediği ekonomik kararların geçirilmesini sağlıyor, istediği zaman ülkenin ekonomik prestijini ve güvenilirliğini sarsabiliyordu. **Gün geldi, devran döndü; ABD'nin en etkili silahlarından biri, dönüp kendisini vurdu.** Hem de öyle bir vuruş ki, ABD emperyalizminin yaşadığı güç ve hegemonya kaybının, çarpıcı bir göstergesi oldu.

Borç batağındaki ABD

Aslında ABD'nin notunun düşeceğinin ilk belirtisi, devletin borçlanma tavanının yükseltilmesi konusunda Kongre'de yaşanan tartışmalar sürecinde ortaya çıktı. ABD, 2008 krizinde, krize çare olması bahanesiyle, milyarlarca doları tekellere peşkeş çekmişti. Bu "kurtarma paketleri", ABD bütçesinden finanse edilmiş, bu nedenle devasa bütçe açığı ve dış borcu oluşmuştu. Öyle ki, ABD'de dış borcun milli gelire oranı yüzde 10.5'i bulmuş, kamu borcunun milli gelire oranı ise yüzde 100'ün üzerine fırlamıştı. **ABD'nin borcu yasal tavana dayandığı için, teknik olarak devletin yeniden borçlanması ihtimali ortadan kalktı.** Bu durumda, boş kasayla karşı karşıya kalacak, temerrüde düşmüş olacaktı. Temerrüde düşmesi (borçlarını ödeyemez hale gelmesi) kredi notunun düşmesi, borçlanma maliyetinin artması, dolara güvensizliğin oluşması ve Çin ve Rusya gibi elinde yüksek dolar rezervi olan ülkelerin dolardan çıkmaya yönelmesi anlamına geliyordu.

Bu sorunun çözümü için, yönetimin iki adımı birden atması gerekiyordu. Bir taraftan bütçe açığını azaltmak adına sosyal harcamalardan bütçe kesintileri gerçekleştirmek, diğer taraftan kongre kararıyla borçlanma tavanını yükseltmek. Uzun tartışmaların ve gerginliklerin ardından Obama hükümeti, borç limitinin yükseltilmesi için kongreden karar çıkarttı. Böylece ABD'nin temerrüde düşmesi engellenmiş oldu.

ABD'nin toplam borcu bugün 14 trilyon 400 milyar dolara ulaşmış durumda. Kongre'de varılan anlaşmaya göre, bu rakam iki yıl içinde aşamalı olarak toplam 2.1 trilyon dolar yükseltilecek. Anlaşmanın bir yanı da bütçe kesintileri. Buna göre, **önümüzdeki 10 yıl içinde sosyal hizmetlerde, eğitim, sağlık gibi alanlarda, ABD tarihinde görülmemiş ölçüde önemli kesintiler yapılacak ve kitlelerin yaşam koşulları altüst edilecek.** İlk kesinti ise, emeklilerin maaş bordrolarından yüzde 4'lük kesinti olarak gerçekleşecek. Ancak bu arada, zenginlerden çok sınırlı biçimde alınması düşünül-

Şike şutu direkte patladı!

Polis, 2 Temmuz'da futbolda 'temizlik' adına şike operasyonu başlattı. 1.5 yıllık takiplerin sonucunda elde ettiklerini söyledikleri delillere dayanarak, birçok kulüp başkanı, antrenör, futbolcu, hakemler, menajerler gözaltına alındı, sorgulandı. Gözaltına alınanlardan başta Fenerbahçe kulübü başkanı Aziz Yıldırım olmak üzere 17 kişi tutuklandı.

Operasyondan sonrası, herşeyin çok güzel ve değişik olacağını söyleyeninden, Türk futbolunun marka değerinin yıprandığını iddia edenine kadar, birçok yorum yapıldı. En ileri, futbolun endüstrileşmesi ve kirlenmesi üzerineydi. Fakat işin asıl nedenine girilmedi. Verili hukuk çerçevesinde kısır tartışmalarla deyim yerindeyse topu dolaştırdılar.

Nihayetinde TFF (Türkiye Futbol Federasyonu) 15 Ağustos'ta kararını açıkladı. Kendi inisiyatifini kullanarak karar verme yetkisi olmasına rağmen, hukuki gerekçelere sığındı ve 'şimdilik' her şeyin eskisi gibi olacağını belirtti. Soruşturulan 52 kişiyi, Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'na (PFDK) sevk etti. Böylece Türkiye'deki futbol literatürüyle 'dört büyükleri düşüremezler' tezini haklı çıkardı. Ardından "kendinden şüphelenen takımlar varsa Avrupa Kupaları'na gitmesin" dedi. UEFA'nın takımları disqualifiye etmesi ihtimali var ve Türkiye'yle aynı dönemde yürüyen Yunanistan örneği bulunuyor. Orada da iki takım önce küme düşürülmüş, sonra karar iptal edilerek tekrar yerlerine döndürülmüştü, ama UEFA iki takımı da Avrupa'dan men etmişti. Tabi bu karar da birçok tartışmayı beraberinde getirdi. TFF, korkaklıkla, topu taca atmakla suçlandı. TFF, aldığı kararlarda tüm kulüplerin hem fikir olduğunu söylemişti, fakat üzerinden saatler geçmeden kulüpler sert açıklamalar yaptılar ve TFF'ye yüklendiler. Bu kulüpler de PFDK'ya sevk edildiler.

Futbolda "Ergenekon temizliği"

Asıl olarak şike operasyonunun zamanlaması, hedefleri, kapsamı vb. ile neden yapıldığına bakmak gerekiyor.

İlkin, bu operasyonun seçimlerden önce değil de hemen sonrasına denk gelmesi, bir tesadüf değildir. Çokça övdüleri ve yeni çıkarıldığı için uyguladıklarını iddia ettikleri yasa, yaklaşık 2 yıl önce çıkarıldı. AKP, seçimlerde etkilenmemek için operasyonu seçim sonrasına bıraktı. 'Suçun önlenmesi' bahanesiyle birçok devrimciyi gözaltına alıp tutuklayan devlet, futbolda suç işlenmesine göz yumdu! Kendi açıklamalarından 19 maçta şike yapıldığını öğreniyoruz. Polis, maçlardan önce şike yapıldığını bildiklerini söylüyor, fakat hiçbir işlem yapmıyor!

İkincisi, gözaltına alınan ve tutuklananların siyasal yapıları ve özellikleri dikkat çekici. Örgüt lideri olmakla suçlanan Fenerbahçe kulübü başkanı **Aziz Yıldırım'ın Rusya ile gerçekleştirdiği silah ihaleleri var** ve bu, Amerika'yı -tabi işbirlikçilerini de- rahatsız eden bir durum. Aziz Yıldırım, aynı zamanda, Ergenekon tutuklusunu ve CHP milletvekili **Mehmet Haberal'ın da kasası olarak da tanınıyor.** Aziz Yıldırım'ı tutuklamayı, 'biz herkese doku-

nuruz' diyerek övünen devletin, asıl niyeti onu 'yapıştırdığı' kulüp koltuğundan söküp atabilmek. Çünkü AKP, Fenerbahçe'nin başına Ülker Grubu'nu getirmek istiyor. Fenerbahçe basketbol takımının isim hakkını alan Ülker'i, seçim yoluyla kulübün başına getirmek mümkün olmayınca, 'hukuk' devreye sokuldu. Yıldırım, gözaltına alındığı günlerde, **Ülker grubunun Fenerbahçe Kulübü başkanlığına aday olacağı açıklandı.** Aziz Yıldırım da hapiste yaptığı son açıklamada da *"artık yıprandım ve sadece yürekten Fenerbahçe'yi destekleyeceğim"* diyerek, çekileceğinin sinyali verdi. Sivasspor Başkanı Mecnun Odyakmaz, Sedat Peker'le akraba ve ikisi de MHP'ye yakınlıklarıyla biliniyor. Sedat Peker, devletin kirliliğinde dönem dönem kullandığı, şimdi Ergenekon'dan içeride bulunan bir mafya lideri ve birçok maçı 'alıp-satan' biri. Sahalarda asker selamıyla ünlenen eski FB futbolcusu Bülent Uygun da Sivasspor teknik direktörüken Peker'le yakın ilişkiler içinde bulunmuş bir MHP'li. Hangi takımda çalışsa o takımda az ya da çok bir kirlenmişlik bırakıyor. Eski futbolcu Ümit Karan ise, Hakan Şükür'ün liderliğini yaptığı Galatasaray futbol takımının Nurcu örgütlenmesine karşı duran birkaç futbolcudan birisiydi. Bundan dolayı takımdan ayrılmak zorunda kalmış, Alevi kökenli solcu bir teknik adam.

Kısacası tutuklanan kişilerin hemen hepsi, CHP ya da MHP kimlikleriyle tanınıyorlar. **Ankaragücü yönetiminin başında Gökçek ailesi varken, onlar değil de Ankaragücü'nün bir yöneticisi alınıyor ve tutuklanıyor. Fenerbahçeli futbolcu Emre Belezoglu bu dönemde adı en çok şikeyle anılan kişi olmasına rağmen tutuklanmıyor. Çünkü Fethullahçı olarak biliniyor.** Galatasaray'a sadece göstermelik biçimde "evrak operasyonu" yapılmasının nedeni de, Fethullahçı örgütlenmenin düzeyi. Trabzonspor ise, seçimlerden önce tepkilerini bizzat AKP'ye yönelten bir kulüp olarak biliniyor. Şampiyonluğu son hafta kaçırmalarının sorumlusu olarak AKP'yi ve Başbakan Erdoğan'ı gören taraftarlar, AKP binalarına yürüyüşler düzenlemişlerdi. Eğer şikeye Başbakan'ın hemen şampiyonluk maçları öncesi Aziz Yıldırım'la görüşmesinin de bu kapsamda ele alınmasını istiyorlardı.

Bütün bunları alt alta sıraladığımızda, bugünkü operasyonun, futboldaki kirlenmeyi çözmek gibi bir amacı olmadığı, "futbolda Ergenekon temizliği" diyebileceğimiz bir operasyon olduğu görülür. Eğer gerçekten bir şike operasyonu olsaydı, yıllarca maçlarda şike yapıldığı bizzat kulüp başkanları tarafından, bu işle muhatap olan kişiler tarafından açıklandığında, müdahale edilirdi. O açıklamaları yapan futbolcular ve teknik direktörler çalışacak takım bulamadılar. FİFA ve UEFA başkanları ve yöneticilerinin adlarının dünya kupası maçlarına dahi müdahaleyle anıldığı bir ortamda,

kim kime 'temizlik' öğütleyebilir ki?!

Kirletenler temizleyemezler!

Şike operasyonları sürerken, hukuka müdahaleyi yanlış bulan kulüp başkanları, TFF'yi takımları küme düşürmemesi yönünde baskı altına aldılar. Kulüpler Birliği toplantısına Digitürk girip, *'eğer düşürürseniz ihaleyi iptal ederiz'* diyebildi. *'İtalyanlar, Juventus'u düşürdüler biz de düşürelim'* demekle bu işlerin olmadığı, farklı güç dengelerinin devreye girdiği ortada. TFF'nin aldığı son karar, bunun göstergesi. Herkes yaslandığı klişe göre pozisyonunu ve açıklamalarını belirliyor.

Sürecin devam ettiğini ve 25 ismin daha sorgulanacağı söylüyorlar. Bugüne dek yapılanlar, bundan sonrası için de fikir veriyor. Kesin olan; kirlenmenin gerçek müsebbiblerinin onu temizleyemeyeceğidir. **İlaç tekelleri elinde kobraya dönüştürülen sporcular mevcut. Doping yapıp madalya kazananlar var. Kazanmak adına her şeyi mübah görenler, futbolcuların sağlıklarını yok sayanlar, hayatlarını bitirenler, onların örgütlenmesi önüne engeller koyanlar, sorunları çözemezler.** Afrika'daki dünya kupasının verileri hatırlardadır. Stat inşaatlarında işçilerin öldüğü, ücretlerinin bile ödenmediği bir FIFA (Dünya Futbol Federasyonu) gerçeği varken, kim neyi temizleyecek?

Futbolun bugün dünyadaki sektör payı yaklaşık 250 milyar dolar. Kulüplerin şirketleştiği, sponsor gelirlerinin büyüdüğü, ihalelerde milyar dolarların döndüğü bir sektörden bahsediyoruz. Kitleleri uyuşturmanın en büyük araçlarından biri, sporadaki başarı. Ancak bu, parayla ölçülüyor. **Kulüp yönetimlerine devlet başkanlarının müdahale ettiği, klüplere yönetici olanların itibar ve güç kazandığı, parası olmayanın değil yönetici, üye dahi olamadığı bir durum var karşımızda.** Kulüp taraftarları ya da genel anlamıyla kitleler, bu oyunda birer araç ve ne kadar çok tüketirlerse o oranda değerlidirler. Ülkelerin birbirine savaş açabilecek bir noktaya geldiği, maçlarda çıkan kavgalarda onlarca insanın öldüğü bir ortamda 'temizlik'ten ya da şikenin olmadığından bahsetmek hayaldir. Nasıl rüşvet günlük hayatımızın bir parçasıysa futbolda da şike odur.

Yıllarca televizyonlarda teknik-taktik analizler yaptı yorumcular. Kitleler, 4-4-2 ve 3-5-2'ye sıkıştırıldı, futbolcuların kazandıkları milyon dolarlara özenmesi amaçlandı. Kapitalizmin taktiği de, stratejisi de, ruhu da azami kardı oysa.

İlk ortaya çıktığında futbol, işçilerin yemek molarlarında oynadığı kolektif bir spordur. Ancak kapitalizm, tüm insani değerleri kirlettiği gibi, başta futbol olmak üzere sporun her türünü kirletti. Temizlenmesi için önce onun yok edilmesi gerekiyor. Bu da ancak proleter ahlak ve proleter spor kurallarının geçerli olacağı sosyalist sistemle mümkün olacak.

Son dönemin moda reklam sloganlarından birisi de bu. Bir de “tatil seni özledi...”!

Eskiden “tatil” kavramı, erkekler için kahvede daha uzun zaman geçirmek; çalışan kadınlar için ise, evin kışlık yiyeceğini hazırlamak, yıllık temizliğini yapmak anlamına gelirdi. Ayrıca eş-dost ziyaretleri yapılır, uzun zamandır görülmeyen uzak akrabalara çoluk çocuk gidilir, bahçe ile uğraşılır, tamirat yapılır, genel olarak ev çevresinde birikmiş işler aradan çıkartılırken dinlenmiş de olunurdu. Toplumsal bir varlık olan insan, yine insanlarla kurduğu ilişkiler içinde ve yine bir şeyler üreterek dinlenir, yenilenir ve çalışmaya hazırlanırdı.

“Tatile gitmek” ise, zenginlerin ya da orta kesimlerin ayrıcalığıydı. Gezmek, görmek para gerektirdiği için, geniş kitleler bu ayrıcalıktan yararlanamazdı.

“Eskiden” derken birkaç kuşak değil, sadece bir on-onbeş yıl öncesinden söz ediyoruz. Sonra kapitalizm, aşırı üretimini eritmenin yeni bir yöntemi olarak, “tatil” kavramını soktu yaşamlarımıza. Yılın 11 ayında üretim bantlarında tüketildikten sonra, tüketim bantlarına uzandı emek ordusu. Tek tip çalışma ve tek tip tatil biçimi yaratıldı. Tek tip “eğlence” ve “dinlenme” anlayışı propaganda edildi. Reklamlar, televizyon programları, “uzman” görüşleri... Hepsi aynı şeyi söylüyordu: Yılın 11 ayı boyunca kan ter içinde, büyük bir hoşnutsuzluk ve bezginlikle çalışan insanlar, yılın bir ayında (ya da yıllık izinleri ne kadar sa) gezmeli, eğlenmeli ve cılgınca tüketmeli... **En önemlisi, para harcamalı, alışveriş yapmalı, gördüğü her şeyi satın almalı, yani bolca tüketmeli!** Yılın 11 ayı boyunca çalışıp kazandığı bütün parayı, alışveriş merkezlerinde ya da deniz kenarlarında harcamalı!

Üstelik bu öylesine bir “tatil” anlayışıydı ki; “tatile çıkmak” tanıdığı insanlardan, yaptığı işlerden, yaşadığı mekanlardan her türlü kaçış anlamına geliyordu. Her şeyden ve herkesten uzak bir biçimde, kendi çekirdek ailesi ile birlikte, hiçbir iş yapmadan, hiçbir şey üretmeden, sadece ve sadece haz odaklı yaşamak: Sabaha kadar müzikli yerlerde kafa şişirmek, öğlene kadar yataкта yatmak, öğleden akşama kadar deniz kenarında uzanmak... Ve her aşamada sınırsız para harcamak...

Böyle bir tatilin sonucunda ise, dinlenmiş, rahatlamış ve yoğun bir üretim temposu için yenilenmiş bedenler ve zihinler yerine, kaçmaya çalıştığı dünyaya yeniden sıkıştırılmış, daha yorgun ve daha stresli insanlar çıktı karşımıza. Daha işe başladığının ikinci günü, gelecek yılın tatili hayali ile yaşayan, mutsuz ve bu koşullarda mutlu olması imkansız insanlar...

İnsan olmak için; emek

Aslında, ekonomik krizin olduğu, yüzbinlerce işçinin asgari ücretle çalıştığı günümüz koşullarında, nüfusun ne kadarı böyle bir tatili gerçekleştirebilir, ayrı bir sorun. Ama yine de kitleler, buna özendirilmekte, kimileri bütçesinden kısarak, olanaklarını zorlayarak reklamlardaki gibi bir tatilin ancak karikatürünü gerçekleştirebilmekte, geniş bir kesim ise, erişemediği bu yaşamlarla ilgili hayaller kurmaya zorlanmaktadır.

Kullanılan reklam sloganı, insanın yaptığı işe yabancılaşmasının en çarpıcı ve en özlü ifadesi-

“Hepimiz tatil için çalışıyoruz”

ve bilinçleştire) yerine, düşünceleriyle açıklamaya alıştılar. Böylece zamanla, özellikle antik dünyanın batışından bu yana zihinleri etkilemiş olan idealist dünya görüşü oluştu.” (age. sf.194)

Bu aşama, artık devletlerin kurulduğu, insanın insanı sömürmeye başladığı aşamadır. Öncesinde, kafa emeği ile kol emeği arasında bir fark yoktur. Sömürücü toplumlarda ise, kafa emeği ile kol emeği her geçen gün biraz daha

ayrıştırılmış, kafa emeği yüceltilerek kol emeği küçümsenmiş, kol emeği ile çalışanlar aşağılanmıştır.

Kafa emeği ile kol emeği arasında yaratılan bu uçurum, işçinin emeğinin ürünlerine yabancılaşması ile birleşince, çalışmak, üretmek, emek harcamak bir angaryaya dönüşmüştür. Çalışmak boğucu bir hale gelmiş, çalışanlar bir taraftan işini kaybetme korkusunu yaşarken, bir taraftan da işten kaçmak için çok güçlü bir istek ortaya çıkmıştır. **Çalışma hayatı yabancılaştırıcı olunca, tatil dönemi de yozlaştırılmış, lümpenleştirilmiştir.**

Çalışmak ve üretmek

İnsanın sömürüsü üzerine kurulu olan sınıflı toplumlarda, tek tek bireylerin sevdiği işi ve zevk alarak yapması son derece zordur. En sevdiği işi yaparken bile, sömürü çarkları üretim sürecinin şu ya da aşamasını terörize edecek, çalışmayı boğucu hale getirecektir.

Ancak kapitalizmin çalışma anlayışı da, tatil anlayışı da, kafa emeğini yücelten, kol emeğini aşağılayan yaklaşımı da bize uzak olmalıdır. **Yaptığımız iş her ne olursa olsun, onu en iyi biçimde yapmak gerekir.** Doktorsak iyi bir doktor, işçiysek iyi bir işçi, sanatçıysak iyi bir sanatçı olmak en doğrusudur. İşini sevmeyen, kaçmak ya da kaytarmak dışında bir şey düşünmeyen, sürekli şikayetlenen işçiler, iş arkadaşları tarafından “güvenilmez” olarak damgalanırlar. İşinde başarılı olan işçilerin çevrelerinde güven oluşturmaları ve çalışma koşullarını düzeltme ve çalışma saatlerini azaltma mücadelesine arkadaşlarını katmaları da daha kolaydır. Zaten **“dinlenme hakkı”, sadece yılda birkaç hafta izin kullanmaktan ibaret değil, asıl olarak günlük çalışma süresinin kısaltılarak, farklı uğraşlara zaman ayırabilme hakkıdır.**

Diğer taraftan, burjuvazinin tüketim cılgınlığına dayalı yozlaştırılmış tatil anlayışı bize yabancıdır. **Tatil, üretimin farklılaşmış biçimi olmalıdır. İnsanın her zaman yaptığı işten farklı bir iş yapmasıdır en dinlendirici olan.** Bu dönem moda olan deyimle “kafayı boşaltmak” değil, farklı bir konuya yoğunlaşmak, beynin dinlenmesinin en doğru yöntemidir. Masabaşı işler yapanların toprakla uğraşması, kol emeği ile çalışanların sanat-edebiyatla ilgilenmesi, yeni şeyler öğrenmeye dönük geziler, kurslar vb çok çeşitli faaliyet alanları arasında tercih yapılabilir. Ancak iki unsur temel önemdedir; üretime dönük zaman geçirilmelidir ve toplumsal bir varlık olduğumuz unutulmamalıdır.

“Hayvan dış doğadan yalnızca yararlanır ve salt varlığı ile onda değişiklikler oluşturur; insan onda değişiklikler oluşturarak, amaçlarına yarar duruma sokar, ona egemen olur. İnsanın öteki hayvanlardan son ve temel farkı budur, bu farkı oluşturan da yine emektir.” (age. sf. 196)

dir. Üretmek için değil, yılda birkaç hafta da olsa üretimden kaçmak, çalışmaktan kurtulmak için yıl boyunca çalışmak... Hem de sevmediğin bir işte, bıkkın, hoşnutsuz, zoraki ve ölümüne çalışmak... Hem de sürekli işten atılma tehdidini, demoklesin kılıcı gibi tepende hissederek çalışmak...

Oysa insanın doğası üretmek üzerine kurulu dur. Üretmek, yaşama bir şey katmaktır. Üretmek, doğayı değiştirmektir. Ve her üretim, insana özgü yeni bir değer yaratır. Bu nedenle üretmek, başarmak, son derece özel bir mutluluk kaynağıdır. Ortaya çıkan her ürün, çözülen her sorun, fethedilen her makine, dönüşen her hammadde, insanın toplumsal gelişiminin basamaklarıdır.

Engels üretim ile “insanlaşma” arasındaki evreyi çok çarpıcı bir biçimde anlatır. **Üretmenin ve emeğin, “insanın insanlaşması süreci”nin en önemli parçası, maymundan insana evrimin en önemli unsuru olduğunu söyler.**

“Ekonomi politikçiler, emek bütün zenginliklerin kaynağıdır, der. Gerçekten de bir kaynaktır ona, zenginliğine çevirdiği materyali sağlayan doğa ile birlikte. Ama bundan da sınırsızca daha fazla bir şeydir. O, tüm insanların varoluşunun birincil temel koşuludur ve belirli bir anlamda, bu öyle bir ölçüdedir ki, emek, insanın kendisini yarattı demek gerekir.” (Doğanın Diyalektiği, sf. 186, Sol Yayınları)

Ağaçlara tırmanmak eli farklılaştırmış, el giderek kavrama, yiyeceği tutma işlevlerini üstlenirken vücut dikleşmiştir. Elin gelişmesi, organizmanın diğer kısımlarını da doğrudan etkileyerek değiştirmiştir. El bir kere serbest duruma geldikten sonradır ki, “insan”ın tarihi şekillenmeye başlamıştır. Ki bu yüzbinlerce yıllık bir değişim sürecini ifade eder.

Emekteki gelişime paralel olarak dil gelişmiş, bu ilerleme beynin gelişimini hızlandırmış, aynı süreç duyu organlarını da oluşturmuştur. Arkasından alet yapımı, aletlerin çeşitlenmesi, metallerin işlenmesi ve en sonu sanat ve bilimin ortaya çıkışı... Engels burada elin ve el emeğinin giderek arka plana geçmesini, onun yerine beyin ürünlerinin çok daha önemliymiş gibi görünmeye başlamasını da anlatır.

“Önce kafanın ürünü olarak ortaya çıkan ve insan toplumlarına egemen gibi görünen bütün bu oluşumlar karşısında, çalışan elin daha mütevazî ürünleri arka plana geçti; bu, emeği planlayan kafa henüz ilk başlangıç durumundaki toplumsal gelişme basamağında (örneğin ilkel bir aile durumunda) kendisinininkinden başka illerle planlanmış emeğe sahip olabildiği ölçüde daha fazla oldu. Toplumun hızlı gelişmesinin bütün kazançları zihne, beynin gelişmesine ve etkinliğine dayandırıldı; insanlar etkinliklerini gereksinimleriyle açıklamak (gene de bunlar zihinde yansır

İNGİLTERE'DE

“geleceği çalınanlar”ın isyanı

İngiltere'nin başkenti Londra'nın Tottenham bölgesinde 4 Ağustos akşamı, polisler Mark Duggan isimli siyah bir genci öldürdüler. Duggan'ın ailesi cesedi teşhis etmeye giderken, karakolun önünde 300-400 kişilik bir kitle toplandı. Barışçıl bir protesto eylemiydi bu. Fakat polis, 16 yaşındaki bir genç kızı coplamaya başlayınca, protesto eylemi isyana dönüştü. Polis arabaları, belediye otobüsleri yandı. Büyük mağazalar ve dükkanlar yağmalandı. Olaylar ertesi gün Londra'nın diğer semtlerine de yayıldı. Ve ardından diğer illere...

Olayların patlak vermesinden 3 gün sonra Başbakan tatilini yarıda keserek Londra'ya döndü. Ve gelir gelmez de

“güveni sağlamak için her şeyi yapacağız” diyerek baskı ve şiddeti arttıracaklarının ilk işaretini verdi. Ardından eylemci gençlere tehditler savurdu. “Bu suçları işlemek için yeterince büyük olduğunuzu düşünüyorsanız, cezalandırılmak için de yeterince büyüksünüz!”

Eylemciler, çalışmak için de “yeterince büyümüşlerdi” ama büyük çoğunluğu işsizdi. İngiltere'deki bazı gazeteciler, 30'lu yaşlarındaki birçok gencin bugüne kadar bir işte çalışmadığını, bundan sonra da çalışmasının mümkün olmadığını yazdılar.

İngiltere, ekonomik krizin yaşandığı ve bunun en fazla yoksul kesimleri vurduğu bir ülke. 1930'lardan beri en adaletsiz dönemini yaşadığı söyleniyor.

Londra'nın en zengin yüzde 10'luk kesimi, en fakir yüzde 10'luk kesiminden 273 kat daha fazla kazanıyor. Protestoların başladığı Tottenham ve yayılan diğer bölgelerin ortak özelliği de, yoksulların ve göçmenlerin yaşadığı bölgeler olması. Bu bölgelerde oturanlar, sosyal hakların da hükümetin kesintileriyle ellerinden alınması sonucu iyice yoksullaştı. İşsizlik, yoksulluk ve gelecek güvencesizliği içinde

yaşayan gençler, “potansiyel suçlu” muamelesi görüyor, polis tarafından coplanıyor, hatta son olayda yaşandığı gibi öldürülüyorlar.

29 yaşındaki Mark Duggan, bindiği taksinin durdurulması sonrasında polis kurşunuyla öldürüldü. Polis, Duggan'ın kendilerine ateş ettiğini söylüyordu, fakat görgü tanıkları farklı anlatıyordu. Bağımsız Polis Şikayetleri Komisyonu'nun yürüttüğü soruşturmanın sonucu da polisin ateş ettiğini ortaya koydu.

Guardian gazetesinin yayınladığı verilere göre İngiltere'de siyahların beyazlara oranla polis tarafından durdurulma ve aranma oranı 26 kat daha yüksek! 2005 ve 2009 yılları arasında polisin arama yaptığı Asya kökenlerin sayısı yüzde 84 siyahların sayısıysa yüzde 51 artmış. Ocak ve Mayıs ayları arasında Tottenham'da 5497 kişi durdurulup aranmış. **Aramalarda, özellikle de ev baskınlarında sürekli ölüm olayı yaşanıyor. 1998'den bu yana gözaltı sırasında 333 kişi polis tarafından öldürülmüş ve hiçbir olayda polis ceza almamış.**

Bunlara son olarak Mark Duggan eklendi. Bu “yargısız infaz” üzerine başlayan isyan, yaklaşık bir hafta sürdü. Sadece siyahlar değil, diğer göçmenler de protesto eylemlerine katıldılar.

Olayların, 80'lerden sonraki en büyük halk hareketi olduğu söyleniyor. Tottenham ve Brixton'da 1981 ve 1985'te de aylanmalar yaşanmıştı.

Dönemin İngiltere Başbakanı “Demir Lady” lakaplı Teatcher da krizin yükünü halkın sırtına yıkarak aşmaya çalışmış, işsizlik ve yoksullukla birlikte ırkçılık da artmıştı. 1985'teki isyan, siyah bir gencin tutuklanması ve sonrasında evine yapılan baskında annesinin kalp krizi geçirecek ölmesinin ardından, Broadwater Farm adlı belediye evlerinde patlamıştı. Son isyan da yine aynı yerden toplanan kitlenin protesto yürüyüşü ile başladı. Bu, kitlelerin “toplumsal hafıza”sını gösterdiği gibi, geçen sürede bölgenin yapısında değişen bir şey olmadığını da anlatıyor.

Aradan geçen 25 yılda Tottenham'ın nüfusu, gelen göçmenlerle birlikte daha da arttı. Genç nüfusu çoğaldığı halde, bir kez daha ekonomik krizin pençesinde, artan işsizlik ve yoksullukla karşı karşıya kaldılar. **Gençlik ara-**

sındaki işsizlik yüzde 23 civarında. Tottenham'da ise her iki işsizden biri genç. Gençlerin yüzde 40'ı yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Ayrıca Gençlik Kulüpleri gibi kurumların kaynaklarını keserek dayanışma ağlarını çözerek yalnız ve çaresiz bırakıldılar. **Uyuşturucu ve gangsterlik, tek geçim kaynağı; çete ve silah, tek güvenceleri halini aldı.** Bu bölgenin bir kaç kilometre ötesinde zenginlerin lüks yaşamı da ayrı bir öfke kaynağı. Bütün bunlar birleştiğinde, yoksul ve göçmen gençlerin her an patlamaya hazır bir volkan haline gelmesine şaşmamak gerekiyor.

Bir İngiliz yazarı, “25 yıldır Tottenham'da oturuyorum. Bu semt, futbol takımı ve gençlerin polisle girdiği çatışmalarla ünlüydü. 25 yıl sonra hiçbir şey değişmedi” diye yazıyordu, olayların ardından. Bir başkası, “gelecekleri çalınan gençler, dünyaya

Duggan'ın yakınları soruyor: “NEDEN ÖLDÜRDÜNÜZ?”

Londra'nın Tottenham bölgesinde 300 kişilik bir grup, 4 Ağustos'ta polis tarafından öldürülen 4 çocuk babası 29 yaşındaki Mark Duggan için protesto yürüyüşü düzenledi.

Mark Duggan adlı genç, polis tarafından silahla vuruldu. Mark Duggan'ın yakınları, cenaze günü polise Duggan'ın neden öldürüldüğünü sorular, fakat hiçbir cevap alamadılar.

4 Ağustos'taki protesto, ilk önce sakin bir şekilde Tottenham Polis Karakolu'nun önünde başladı, sorularına cevap alamayan Mark Duggan'ın yakınları, öfkelenip bazı yerleri yakmaya başladılar. 2 tane polis arabasını ve 1 yolcu otobüsünü yaktılar, bankaların camlarını kırıp, bankamatiklerdeki paraları aldılar.

Olaylar büyüdükçe sayıları da büyüyen gençler, polis karakolunu taş yağmuruna tuttular. İtfaiye, kalabalıktan dolayı, yanan yerlere hemen ulaşamadı, gelmeleri uzun sürdü.

Bu sırada Başbakan da İtalya'da lüks villasında tatildaydı. Olayların üçüncü günü Londra'ya gelme gereği duydu. O güne kadar polisler de yetkileri olmadığı için silah, tank gibi şeyler kullanamadılar. Kimi İngilizler, facebook gibi sosyal paylaşım sayfalarında İngiliz askerlerinin olaylara müdahale etmesini istese de bunu yapmadılar. Bu arada Londra Belediye

Başkanı da tatildaydı. Geldiğinde büyük bir tepki aldı.

Olaylar kısa sürede Londra'nın diğer semtlerine sıçradı. (Hackney, Enfield, Croydon vb) Ayrıca Londra dışına da uzandı. Birmingham, Manchester, Liverpool gibi şehirlerde de en

küçüğü 7 yaşında olan göçmen çocuklar ve gençler sokaklara çıktılar. Olayların başlama sebebi, siyahi gencin öldürülmesiydi. Ancak sonra çeşitli ev ve işyerlerini yağmalamaya dönüştü. Londra'nın Dalston bölgesinde Türk ve Kürt esnaf birleşip işyerlerini koruma altına aldılar.

Olayların bitmesinden sonra Tottenham'da belediye yardım kampanyası başlattı, 1 haftadan kısa bir sürede 16 bin sterlin toplandı. Yıkılan, yakılan yerlerin onarımı için de ellerini halkın cebine daldırıyorlar.

Şimdi polisler baskın düzenliyor. 16 bin polisin görev yaptığı Londra'da yüzlerce gözaltı oldu, 160'tan fazla kişi tutuklandı. Çocuklarını akşam saatlerinde dışarı yolladıkları için bazı ailelere de ceza verecekleri söyleniyor. Başbakan, bu olayları bahane ederek, polise daha fazla yetki verdi ve cezaları arttırdı.

İngiltere'den PDD okuru

öfkelerini kusu-
yor” diyordu. Ve
ekliyordu: “Lon-
dra, sadece bir
başlangıç, genç-
lerin protestosu
tüm Avrupa’ya
yayılacak”

Bir yılı aşkın
süredir Yunanis-
tan’da başlayan

sokak eylemleri ve genel grevler, İspanya ve İtalya’yı da içine aldı. İngiltere’de ise, ilk olarak geçen yıl üniversite öğrencileri sokaklara dökülmüştü. Hükümetin, ‘tasarruf’ planı kapsamında, harçları 3 binden 9 bin Pound’a kadar çıkarmak istemesi üzerine yüz binlerce öğrenci sokağa çıktı. Günler süren eylemlerde öğrenciler, Muhafazakar Parti binasını işgal etmiş, camları indirmiş, eşyaları tahrip etmişlerdi. Ardından 26 Mart’ta son yılların en büyük işçi eylemi gerçekleşti. Hükümetin işten çıkarma planlarını da içeren kamu kesintilerine karşı sadece Londra’da beş yüz bin kişi yürüdü, bazı göstericiler banka ve büyük mağazaların camlarını kırdı, polisle çatıştı. 30 Haziran’da emeklilik haklarındaki kesintileri protesto eden 750 bin kamu emekçisi, ülke çapında greve gittiler. Son olarak da yoksul mahallelerin gençleri ve göçmenler isyan bayrağını çekti.

* * *

Elbette devrimci bir örgütlülüğün ve önderlikten yoksun kitlelerin isyanı, yanlış hedeflere de yönelebiliyor, yağmacılık baş gösterebiliyor. İngiltere’de de banka ve büyük mağazaların yanı sıra küçük dükkanlara ve evlere de saldırılar oldu. Bu durum, benzer sorunları yaşamasına karşı küçük esnafın ve halkın diğer kesimlerinin tepkisini topladı. Devletin de kullanmasıyla bu kesimler, karşı karşıya geldiler. Türk ve Kürt göçmenlerin, isyancılara karşı ev ve işyerlerini koruması, bunun İngiliz basını ve devleti tarafından övülerek örnek gösterilmesinde yaşandığı gibi...

Büyük oranda ekonomik güçlükler nedeniyle oraya yerleşen ve en ağır işlerde çalışarak tüm kazancıyla küçük bir dükkan açan Türkiyeli göçmenlerin onu korumaya çalışması kadar doğal bir şey olamazdı. O dükkan, onun her şeyidir çünkü. Ancak İngiltere dahil Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli göçmenler de diğerleri gibi ekonomik krizin etkilerini ve artan ırkçılığın sonuçlarını bizzat yaşıyorlar. Onların da safı, bulundukları ülkelerin egemenlerinin değil, işçi ve emekçilerin, diğer göçmenlerin yanındır. Egemenlerin klasik “böl-parçala-yönet” politikasına alet olmamalıdır. Hele ki, EDL (İngiliz Savunma Birliği) gibi faşist örgütlerin sokaklara inceklerini açıklamasından sonra. Zaten olaylardan ardından 3 bin kişinin katıldığı “Kesintilere Karşı İnisiyatif”in düzenlediği protesto yürüyüşüne, Türkiyeli göçmenler de katıldı. Yürüyüşte “Esas yağmacılar bankerler” denildi. Ayrıca, “yerimiz, haksızlığa karşı isyan edenlerin yanındır” denilerek, yoksul semtlerdeki polis abukası kınandı, devletin uyguladığı kesintilere karşı “genel grev” çağırısı yapıldı.

İngiltere’deki isyancıların bir kısmı, kendilerinin yağmalama olaylarına karışmadıklarını, bunları onaylamadıklarını söylüyorlar. Kendiliğinden patlayan isyanlarda, bu tür olayları durdurabilmek kolay değildir. Gerçekten devrimci bir örgütlülük ve disiplinle bunlar önlenabilir veya asgariye çekilebilir. Bankalardan ve büyük mağazalardan alınanların kamulaştırılması ve eşit biçimde halka dağıtılması sağlanabilir.

İşsizlik ve yoksulluk girdabıyla pençelesen, üstüne üstük aşağılanan, katledilen işçi ve emekçiler, giderek daha örgütlü ve disiplinli hareket etmeyi öğrenecektir. Benzer sorunlar yaşayan kesimleri karşılarına almamayı, aksine bunları birleştirmek gerektiğini kavrayacaktır. İşte o zaman egemenlerin üzerine daha güçlü bir şekilde yürüyecekler, haklarını söke söke alacaklardır.

12 Eylül’ün hesabını halk soracak!

“Bir düdük çalınacak denilmişti /Bir düdük /Üfürüğü Newyork’ta, Washington’da /Sesi kulaklarımızda bir düdük” demişti şair, 12 Eylül’ün nasıl geldiğini anlatırken. Yükselen halk hareketini ve devrimci dalgayı bastırmak için ABD ve işbirlikçilerinin son çaresiydi 12 Eylül askeri faşist cuntası. Çünkü daha önce ileri sürülen sivil faşist piyonlar, onların cinayet ve katliamları, durduramamıştı halkın coşkun akan selini.

Ardından devletin kolluk güçleri polis ve askerin saldırıları başladı. Maraş’ta, Çorum’da, Sivas’ta kontrgerillanın katliamları gerçekleşti. Ve bu katliamlar, 13 büyük ilde sıkıyönetim ilânına gerekçe yapıldı. Başta İstanbul, Ankara, Adana gibi hareketin yüksek olduğu illerde sıkıyönetim uygulandı, askerler cadde ve sokaklarda dolaşmaya başladı. Bu, cuntanın provası niteliğindeydi. Fakat sıkıyönetim de sökmeydi. Sınıf mücadelesi daha da büyüyerek devam etti.

İran ve Nikaragua devrimleriyle sarsılan ABD, Türkiye’yi de kaybetmekten korkuyordu. İran’ı yitirince, bir ayağı topal kalmış ve Türkiye’ye duyduğu ihtiyaç artmıştı. Diğer yandan ABD tekellerinin ve işbirlikçilerinin azami karı, yükselen işçi-emekçi hareketiyle zora girmişti. Tüm dünyada başlattıkları neo-liberal politikaları Türkiye’de de yaşama geçirmek istiyorlardı. 24 Ocak Kararları bu yüzden alınmıştı. Fakat bunun uygulanabilmesi için, grev ve direnişlerin bitmesi, işçi ve emekçilerin bu direnişlerle elde ettiği hak ve özgürlüklerin gaspedilmesi gerekiyordu.

12 Eylül askeri faşist cuntası, işte böyle bir çok faktörün birleşmesiyle ama aslolarak Türkiye tarihinin en büyük halk hareketini bastırmak amacıyla tezgahlandı. Onun içindir ki, işbaşına gelir gelmez, komünist ve devrimcilere yöneldi. Grev ve direnişlerin son bulması, işçi ve emekçilerin ağır sömürü koşullarında çalıştırılması, ancak bu şekilde mümkün olacaktı çünkü. O yüzden yüzbinlerce insanı gözaltına aldı, işkenceden geçirdi. Komünist ve devrimci önderleri, işkencede, evde, sokakta, darağaç-

larında katletti. Sendikalar ve her türlü örgütlülük, grevler, direnişler yasaklandı. Kitaplar yakıldı, sansürlendi. İlerici aydın ve öğretim üeleri görevlerinden uzaklaştırıldı. Tüm halkın üzerinde bir terör ve vahşet uygulayarak sindirmeye çalıştı.

Tabi ki, dikensiz bir gül bahçesi yoktu önünde. Bu vahşete direnenler de vardı. İrili-ufaklı işçi, emekçi direnişleri gerçekleşti. İhtilalci komünistler bulundukları tüm alanlarda faaliyetlerini sürdürdüler. Yeraltı yayın organlarıyla, bildiri ve afişleriyle işçi ve emekçilere ulaştılar, onlara güç ve moral verdiler. Örgütleri tarafından yüzüstü bırakılan birçok devrimci kadro ve taraftarı toplamaya, faaliyetin içine çekmeye çalıştılar. Ancak Türkiye devrimci hareketinin önemli bir kesimi, cuntanın daha ilk günlerinde “geri çekilme” kararı almış ve büyük bir kısmı kapağı yurtdışına atmıştı. Bu koşullarda bir avuç komünist ve devrimcinin direnişi, sonucu değiştirmeye yetmedi.

12 Eylül, Türkiye Devrimci Hareketi’nin geneli açısından dövüşsüz bir yenilgi oldu. Bugün hala devrimci hareketin kendini toparlamamasında bu yenilginin büyük rolü vardır. Keza 12 Eylül generallerinin hala yargılanmamış, 12 Eylül anayasasının değişmemiş olması da, bununla ilgilidir.

Bugün burjuva klik çatışmalarında “darbe karşıtlığı” ile prim yapmaya çalışanlar, 12 Eylül geldiğinde bırakalım en küçük bir karşı koyuşu, ona nasıl yaltaklanacağını şaşırانlardır. Zaten dinci gericiğin en fazla yaygınlaştığı dönem de 12 Eylül dönemi olmuştur. Devrim tehdidi karşısında faşizm ve gerici her zaman kol koladır. Bugün de işçi ve emekçilere de saldırıda, komünist ve devrim düşmanlığında aralarında en küçük bir fark yoktur. Onların darbe karşıtlığı da, anti-emperyalistlikleri de, kitleleri yedeklemek için başvurdukları demagojiden ibarettir.

12 Eylül’ü tüm uygulamalarıyla birlikte tarihin çöp kutusuna atacak olacak yine işçi ve emekçilerin mücadelesi olacaktır. Onu gerçek anlamda halk yargılayacaktır!

12 Eylül darbesi ile birlikte

650 bin kişi gözaltına alındı

1 milyon 683 bin kişi fişlendi

210 bin tane dava açıldı

230 bin kişi sıkıyönetim mahkemelerinde yargılandı

14 bin kişi vatandaşlıktan çıkarıldı

388 bin kişiye pasaport verilmedi

23 bin 700 dernek faaliyetten men edildi

644 cezaevinde 52 bin kişi tutuklu ve hükümlü vardı

171 kişi işkencede katledildi

18 devrimci idam edildi

39 ton kitap, gazete, dergi yakılarak yok edildi;

40 bin tonu, yok edilmek üzere depolara saklandı

927 yayın yasaklandı

1980’de sendikalı işçi sayısı 5 milyon 721 bin 74 iken,

1985’te sendikalı işçi sayısı bir milyon 711 bin 74 oldu.

Bir işçinin 1979’da günlük ücreti 8.4 dolar iken, 1985’te günlük ücreti

4.0 dolara düştü

Dış borç; 1979 yılında 14.2 milyar dolar iken, 1987’de 36.0 milyar dolara yükseldi.

☆ **1 Eylül 1939: II. Emperyalist paylaşım savaşı başladı**

☆ **1 Eylül 1987-Didar Şensoy Öldü**

1986'da kurulan İHD'nin kurucu üyelerisidi. Ankara'da tutsak yakınlarının yaptığı eylemde polisin saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

☆ **2 Eylül 1969-Vietnam Devrimi'nin Önderi Ho Chi Minh Öldü**

1941 yılında Vietminh'i kurarak direnişe önderlik etti. Direniş 1945 yılında başarıya ulaştı, fakat 1946'da Fransa'nın saldırmasıyla 1954'de kadar sürececek bir gerilla savaşı başladı. Birleşmiş Milletler'in kararıyla Vietnam ikiye bölündü. Savaştan sonra Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'nin başında bulunan Ho Chi Minh, 1961'de görevinden ayrıldı. ABD'nin saldırması üzerine 1965'te tekrar direnişin başına geçti ve 1969'da yaşamını yitirdi. Vietnam direnişi, tüm ezilen halklara esin kaynağı oldu.

☆ **6-7 Eylül 1955 İstanbul ve İzmir'de gayri müslimlere ırkçı saldırılar düzenlendi.**

☆ **8 Eylül 1943- Julius Fuçik idam edildi**

Nazi işgali yıllarında yeraltı faaliyetini örgütleyen Çek komünisti Fuçik, 1942 Nisan'ında Gestapo tarafından tutuklandı ve bir yıl sonra Berlin'de idam edildi. İçerdeki günlerini "Darağacından Notlar" adlı kitabında topladı ve dışarıya ulaştırdı.

☆ **9 Eylül 1976- Mao Zedung öldü.**

Uzun süreli halk savaşı stratejisiyle devrimi gerçekleştiren ÇKP ve Mao, bu stratejinin yarı-sömürge, yarı-feodal tüm ülkeler için geçerli olduğunu ileri sürdü. ML'den etkilenmekle birlikte felsefi olarak Konfonçyüs'e dayandı. Devrim sonrasında ise, bir çok konuda revizyonist bir çizgi izledi. Devrim sonrasında milli burjuvaziyi palazlandıran ÇKP, devlet kapitalizminin yollarını düzlemiş oldu. Mao'dan sonra ÇKP'nin başına geçen Deng Siao Ping, bu süreci daha da ileri götürerek Çin'i sosyal-emperyalist bir ülke haline getirdi.

☆ **10 Eylül 1920-TKP Kuruldu**

Türkiye'nin ilk komünist partisi Türkiye Komünist Partisi Mustafa Suphi önderliğinde Bakü'de kuruldu. Emperyalizme karşı mücadele vermek için Türkiye'ye gelen Mustafa Suphi ve 15 yoldaşı, Kemalist gerici tarafından Karadeniz'de katledildi.

☆ **12 Eylül 1977-Steve Bico Katledildi**

Güney Afrika Cumhuriyeti direniş örgütlerinden SASO'nun kurucusu Bico, ırksal ayrıma karşı mücadele ettiği için ağır işkenceler altında katledildi.

☆ **14 Eylül 1973-Victor Jara Katledildi**

Şili'de askeri faşist darbenin ardından gitarını bir devrim aracı haline getiren Victor Jara, Unidad Popular'ın müzik grubunda yer alan sanatçıydı. Stadyumda tutsak edilince, direniş marşları ve şarkılarını orada çalmaya başladı. Ancak faşistler, Jara'nın önce ellerini kırdılar. Jara bu kez de gitarsız şarkılarını söylemeye devam etti. Bunun üzerine katledildi.

☆ **16 Eylül 1976-DGM Direnişi gerçekleşti**

☆ **20 Eylül 1985-Ruhi Su Öldü**

Türkiye'de halk müziğinin önemli sanatçılarından biridir Ruhi Su. Devletin icazetinde müzik yapmayı reddettiği için, hedefe çıktığı isimlerden biri. Türküleri, marşları, onun sesinden tanıdı genç nesiller. Bu nedenle beş yıl hapis cezasına çarptırıldı. Kanseri tedavisi için yurtdışına gitmesi gerektiğinde de ona pasaport ver-

9 Eylül 1984 -Yılmaz Güney yaşamını yitirdi

Türkiye Devrimci Hareketi'nin ender sanatçılarından biridir Yılmaz Güney. Sinema salonlarında bilet satışıyla başlayan sanat hayatı, Fransa'da Cannes film festivalinde taçlandırılan bir başarıya dönüşmüştür.

Kendi deyimiyle "sanatı bir silah gibi" kullandı. "*Devrimci sanat, toplumsal, siyasal, kültürel değişimleri ve kavgayı, hem tanık olarak anlatan, hem de onu etkileyen sanattır. Sadece tanık olmak, izlemek ve yansıtmak yeterli değildir, aynı zamanda bu süreci etkileyen bir yönü olmalıdır.*" diyordu. Söylediği gibi tanık olmak ve yansıtmakla yetinmedi, süreci etkileyen bir kişi oldu.

Halkın yaşadığı yoksulluğun, sömürünün, acının, baskının içinde geliyordu. Onu yetiştiren toprağı iyi tanıyordu. Ne burjuvaziye duyduğu sınıf kını, ne de devrime beslediği ateşli tutku bir an bile sönmedi. "*Asıl dayanağımız kendi topraklarımızdır. Umut kendi topraklarımızda ve kendi halkımızdadır.*" diyerek ifade etmişti bunu. Eserlerinin düşündüren, sorgulatan, dönüştüren ve yol gösteren özelliği kaynağını tam da buradan alıyordu. Tüm filmlerinin ortak paydası UMUT'tu. Umut ise devrimde, sosyalizmdeydi.

Bu yüzden faşizmin ona yönelen saldırıları hiç bitmedi. Filmleri yasaklandı, yakıldı. Yaşamının 12 yılını cezaevlerinde geçirdi. Fakat o, duvarlardan taşan bir yaratıcılıkla senaryo, öykü, roman yazdı, cezaevinden dışardaki filmlerini yönetti.

12 Eylül yıllarında cezaevinden firar ederek Fransa'ya kaçtı ve yaşamını burada sürdürdü. Ülkesinden hiçbir dönem kopmadı ve verdiği eserlerle hep halkını anlattı. Ağır cezaevi koşulları sağlığını aşırı derecede bozmuştu, kansere yakalandı. 1984 yılında hastalığı yenemeyerek genç yaşta ve en verimli yıllarında aramızdan ayrıldı. Şimdi Paris'te komünarların yanında yatıyor. Komünarların battenyisiyle ısınmıyor.

mediler. Öldüğünde 73 yaşındaydı.

☆ **20 Eylül 1992- Kürt aydını Musa Anter katledildi.**

☆ **21 Eylül 1995-Buca Cezaevi'nde Katliam**

Acılan ateş sonucunda DHKP-C tutsakları Turan Kılıç, Uğur Sariaslan ve Yusuf Bal şehit düştü.

☆ **22 Eylül 1976 Profilo Direnişi**

☆ **23 Eylül 1973-Pablo Neruda Öldü**

"*Halkım ben, parmakla sayılmayan/Sesimde pırıl pırıl bir güç var/Karanlıkta boy atmaya/Sessizliği aşmaya yarayan... / Biz halkız, yeniden doğarız ölümlelerle*" dizeleriyle bilinen Şili'li ozan, yazdığı şiirler, kitlelere direnme ruhu ve coşku taşımıştır. Şiirleri dünya dillerine çevrildi ve 1971 yılında Nobel ödülü kazandı.

☆ **24 Eylül 1969-'68 Hareketinin Devrimci Önderlerinden Taylan Özgür polisler tarafından katledildi.**

☆ **25 Eylül 1996-Diyarbakır Cezaevi'ne demir çubuklarla ve silahlarla saldıran devletin işkencileri, 10 PKK'li tutsağı katletti**

☆ **26 Eylül 1999-Ulucanlar Cezaevi'nde Katliam**

F Tipi Cezaevleri'ne tutsakların taşınmasının ön günlerinde devlet, Ulucanlar'da yaptığı katliamla bir prova gerçekleştirdi. Özel yetiştirilmiş işkenceci katiller silahlarla tutsaklara saldırdı ve işkencelerden geçirerek vahşice katletti. Saldırıda Önder Gençaslan, Zafer Kırbıyık, İsmet Kavaklıoğlu, Habip Gül, Ümit Altıntaş, Aziz Dönmez, Ahmet Savran, Abuzer Çat, Mahir Emsalsiz ve Halil Türker şehit düştü. Öldü

☆ **28 Eylül 1864-I. Enternasyonal kuruldu**

☆ **29 Eylül 1902 Emile Zola Öldü**

İhtilalci Komünistlerin Eylül Şehitleri

8 Eylül 1981- Selma Aybal

Henüz 18'inde ama Osman'ın, Fatih'in iyi bir öğrencisi olduğunu çoktan kanıtlamış... Baskı komitesinde çalışan Selma, darbenin en zor ve karanlık günlerinde dahi, fabrikaları, emekçileri yoksun bırakmadı ihtilalcilerin bildirilerinden....

Fakat hain Adil Özbek sayesinde yoluna pusu kurmuştu polisler... Yaralı halde işkenceye aldılar onu. İşkence tezgahında bir ihtilalci komünist susuyor, ölümüne direniyor.

9 Eylül 1979-Vedat Çataltepe

Genç yaşında tanıştığı örgütüyle kısa sürede bütünleşti. Semtinde sivil faşistlere karşı nöbet halindeyken karşısına çıkan gece bekçisini göndermek istemişti. Fakat arkasını döner dönmez gece bekçisinin açtığı ateş sonucu şehit düştü.

29 Eylül 1980-Osman Yaşar Yoldaşcan

TİKB MK üyesi Osman Yaşar Yoldaşcan, 12 Eylül'den 17 gün sonra, İstanbul-Bağcılar'da devletin kolluk güçleriyle girdiği çatışmada şehit düştü. Osman, 12 Eylül'e sıkılan ilk kurşun oldu.

12 Eylül ve askeri hapishaneler...

Selimiye ve Metris'te Kadın Tutsaklar...

12 Eylül faşist rejimi, devrimci ve komünistlere, işçi ve emekçilere, halkın tüm kesimlerine karşı başlattığı “sindirme ve ezme hareketi” kapsamında cezaevlerini teslim almaya, baştan itibaren özel bir önem verdi.

Basın ve tüm iletişim araçlarıyla yaptığı propaganda; yüzlerce devrimcinin katledilmesi, on binlercesinin cezaevlerine doldurulmasını, karakolları ve karargahlarını yetersiz buluyordu. Cezaevlerine hapsettiği devrimcilerin bilinçlerine, ruhsal dünyalarına hükmetmeyi ve onları her açıdan teslim almayı hedefliyordu. Kaleyi içten fethetmeyi amaçladılar.

Askeri hapishaneler bu temeller üzerine inşa edildi ve öncelikle tüm hapishaneleri teslim alma faaliyetine başlamak için azgın bir terör estirdi.

Siyasi tutsaklar bundan böyle askerdil! Devrim-devrimcilik bitmişti! Boyun eğmeyi, itaati öğrenecek, adam olacaklardı!

“Er Politikası” adı altında hedeflenen, cezaevlerindeki tüm devrimci tutsakların siyasi kimliğini yok etmek, onları faşist rejimle uyum içinde ve her emre uysalca boyun eğen, siyasi- ideolojik-politik, tüm değerlerini yitirmiş insanlar haline getirmektir. Sonra da yoğurdukları pişman, yılgın, döneke, hain hamuruna dilediklerince şekil vereceklerdi.

* * *

“Er Politikası” adı altında, Selimiye Askeri Cezaev’ndeki devrimci kadın tutsaklara saldırının resmen uygulamaya konulduğu tarih 5 Ocak 1981...

Selimiye Askeri Cezaevi Müdürü Önder Murat, siyasi kadın tutsakların karşısında savaş esirleriyle konuşuyormuşçasına komutan edalarındaydı: *“Bugünden itibaren hepiniz askersiniz. Burada olduğunuz müddetçe her kurala bir asker olarak emir ve komuta zinciri dahilinde kayıtsız-şartsız uyacaksınız.”* Ama onun komutan bozması halleri siyasi kadın tutsaklara sökmezdi. Cevapları da hazır: *“Siyasi tutukluyuz biz, asker değiliz ve asla olmayacağız. Her şart ve koşulda devrimciliğimizin gerektirdiği gibi davranacağız. Bu kadar!”*

Aralarında konuştular. Uzun uzun tartıştılar. Ve kararları kesindi: Hiçbir askeri yaptırıma uyulmayacak... Şubeye ve hücreye almak isterlerse direnecek... Şubeye zorla götürülürlerse de, bunu protesto etmek için açlık grevi yapılacak, slogan atılacak ve marş söylenilecek...

Cezaevi İdaresinin ilk önlemlerinden biri, kadın tutsakları bölmektir. Bir

grubu tecrit bölümüne atarak iletişimlerini engellemek ve güçlerini zayıflatmak istedi. Ama anında hepsi 3 günlük protesto açlık grevi yaptılar.

Yasaklardan ibaret bir yaşamla önce dirençlerini kırmayı amaçlıyordu idare, ama işin özü hepsine diz çöktürmekti. **Devrimci tutsaklar ise, diz çökmek nedir bilmezlerdi. Onlar ideallerini yaşatmakta da kararlıydılar. Devrim mücadelesinde yitirdikleri arkadaşlarını anmak için saygı duruşunda bulunuyor, marş söylüyor, şiir okuyorlardı. Önemli mücadele günlerinin yıldönümlerinde etkinlik düzenliyor, örgütlerinin kuruluş yıldönümlerinde kutlama yapıyorlardı.**

12 Mart faşizmini protesto etmek ve devrim şehitlerini anmak için de bir program düzenlediler. Ama bu sefer sloganlarını yüksek sesle attılar ve gürül gürül marş söylediler. Askerler, kadın polis ve kadın gardiyanlar koğuşları bastı. *“Kesin sesinizi”* diyorlardı. Tutsakların hiçbiri ne kımıldadı ne de sesini alçalttı. Programlarını kesmeden devam ettiler. Koğuşları basanlar tutanak tutup geldikleri gibi geri gittiler. Tutsakların haklarında dava açıldı. Gerekçe “topluy isyan ve Enternasyonal marşını söylemek”ti. Koğuşça gidiyorlardı mahkemeye... Dava düştü ama idare üç kişiye 3 ay görüş yasağı verdi.

Tutsakların kararlılıkları, yaptırımları işlemez hale getiriyordu. Bu durumda idare, zulmetmeyi amaçlamaya başladı ve atakları gecikmedi: havalandırmaya çıkma süresi azaltıldı. Yemek ve ekmeklerin miktarı kısıldı. Kantin ve banyo yasakları başladı. Yetinmedi: Havalandırma yasaklandı... Koğuş kapıları kilitlenerek tuvalete çıkma ihtiyacı günde üç kez ile sınırlandı... Gazete almak ve görüşe çıkmak yasak kapsamına alındı...

Kadın tutsaklardan biri şubeye işkenceye götürüldü. Koğuştakiler, arkadaşlarının işkenceye götürülmesini protesto etmek için topluca slogan attılar, marşlar söylediler önce. Ardından açlık grevine başladıklarını dilekçe ile bildirdiler.

Askerler elektrikli coplarla cezaevinin içine girdi. Devrimci tutsaklar da ranzalarla koğuş kapılarına barikat kurdular. Askerler koğuşlara giremiyorlardı. Tutsakların direnişini etkisizleştirmek için kapılara elektrik verdiler. Yağlı sular döküyorlardı aralardan. Yağlı suyun içinde kum ve çakıl da vardı. Eşyalar pislik içinde kalmıştı. Su yoktu... Tuvalete gidemiyorlardı... Ama kadın tutsakların marş sesleriyle inliyordu duvarlar. Gece yanlarına dek marş sesleri kesilmedi. *“Arkadaşımız şubeden getirilsin”* sloganı yırıyordu gecenin sessizliğini. Koğuşlar Birinci Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığının altındaydı. **BURASI SELİMİYE’YDİ.**

Üç gün dayanabildi idare. **Üçüncü gün, tüm yasakların kalkacağını ve şubedeki arkadaşlarının getirileceğini söylediler.** Tutsaklar ancak bu söz ile direnişlerine son verdiler. Ve aynı gün şubede işkence altında olan arkadaşları koğuşa getirildi.

Fakat yasakların kalkacağı sözünden

sonraki rahatlama fazla uzun sürmedi. Yeniden koğuş kapıları kilitlendi ve her koğuş başına bir de asker dikildi. Tuvalet ihtiyacını gidermek için günde sadece üç kez izin vardı. Daha fazla çıkabilenler, böbreklerinde hastalık olduğunu doktor raporuyla kanıtlayabilenlerdi. Eşi-benzeri olmayan bir kepaçelik! İşkencede sınır yok!

Devrimcilere kara çalma furysı ise tüm hızıyla sürüyordu. Devrimcileri canı, terörist olarak göstermek ve toplumda korku, panik ve yılgınlık yaymak için akıl almaz bir kara propaganda yapılıyordu. Gazete sayfaları Mamak cezaevi’nin nasıl örnek bir cezaevi haline getirildiğine dair resim ve yazılarla doluydu. Her sayfa ve her köşe yazısı, 12 Eylül faşizmine itaat vaazlarıyla döşeniyordu. Sokak ortasında, çatışmalarda kurşunlanan devrimcilerin fotoğraflarıyla yüklüydü sayfalar. TV ekranları nedamet getiren, yaptıklarından pişmanlık duyanlarla doluydu. **“Kayıtsız şartsız itaat, yoksa ölüm”... Komünist ve devrimcilere, toplumun tüm kesimlerine verilmek istenen mesaj buydu.**

Devrimci tutsaklara işkence yapmakla görevlendirilmiş askerler, özel olarak faşist eğitimden geçiriliyordu. Komünist ve devrimcilerin “vatan haini” ve “terörist” olduğu yönünde özel ve kapsamlı dersler veriliyordu. Devrimci tutsaklar, her fırsatta bu propagandanın yalan olduğunu, nasıl bir dünya gerçekleştirmek istediklerini, ideallerini, yapılması gerekenleri, “politik tutsak” olmanın anlamını anlatıyor, yorulmak bilmez bir karşı-propaganda yürütüyorlardı. Askerler arasında devrimci tutsaklara sevgi ve sempatiyle yaklaşanlar da vardı, yardımcı olanlar da.

Bu askerlerden birinin koğuş kapısı önünde ağlarken gördü kadın tutsaklar. Erkekler koğuşunda 60 yaşlarında bir tutsağın istiklal marşı söylemiyor diye askerlerin elektrikli coplarla kafası parçalanıncaya dek dövdüğünü ve adamın hastaneye kaldırıldığını anlattı ağlayarak. *“Hiç insan babası yaşında bir adama el kaldırır mı? Böyle bir dünyanın Allah belasını versin”* diyordu. Dayanamadığını söylüyordu.

Selimiye esasında sadece kadın tutsakların kaldığı bir cezaeviydi. Fakat şubede işkenceye uğramış erkek tutsaklar, başka cezaevlerine gönderilmeden önce, Selimiye’de “gözetim koğuşu”nda iki-üç ay bekletiliyorlar, sonra değişik cezaevlerine sevk ediliyorlardı. Onlara “er politikası” harfiyen uyguluyorlardı. Sayımda tekmiil vermek, “komutanım” dedirtmek, istiklal marşı söyletmek, zorla spor yaptırmak, yemek duası okutturmak gibi askeri yaptırımlar işkence altında sürüyordu. **Amaçları, başka cezaevlerine daha “gözetim”deyken devrimci değerleri yok edilmiş, cezaevi idaresinin her istediğini yapan “iyi halli tutsaklar” olarak göndermekti. Onursuzlaştırmaktı... Yaptırımlara uymayanlara ise, sürekli olarak işkence yapıyorlardı.**

Kadın tutsakların büyüyen direnişleri, Sıkıyönetim Komutanlığı için işin içinden çıkılmaz bir hal almıştı. Birinci Ordu’nun ortasında ve Sıkıyönetim Komutanlığı’nın içinde böyle bir direniş odağının bulunmasından son derece rahatsızdılar. Ve yakında Metris Askeri Cezaevi açılıyordu. Selimiye’deki kadın tutsaklar da oraya götürülecekti.

Yeni bir direniş odağı doğuyordu...

(Gelecek sayıda; Metris Askeri Hapishanesi)

Emperyalistler arası kapişmada TÜRKİYE'DE EGEMEN SINIFLARIN KLİK ÇATIŞMALARI - 3

Elimize posta kanalıyla ulaşan
TİKB(B) 5. Konferans Belgeleri'ni
yayınlamayı sürdürüyoruz.

B- II. EMPERYALİST SAVAŞ DÖNEMİNDE EMPERYALİSTLERİN ve KLİKLERİN KAVGASI

Anadolu'daki emperyalist işgal, Türk-Kürt işçi ve emekçilerin büyük direnişle-riyle kırıldı. Mustafa Suphi önderliğindeki komünistler de ulusal kurtuluş savaşının yanında yer aldılar. Lenin önderliğinde yeni kurulan sosyalist Sovyetler Birliği, bu savaşa maddi-manevi büyük bir destek sundu. Bütün bu koşulların bir araya gelmesiyle, emperyalist işgal kırılabilir. Ne var ki, bu hareketin siyasi önderliği, ulusal ticaret burjuvazisini temsil eden Kemalistlerin elindeydi. Kemalist önderlik, sınıfsal yapısı gereği, Osmanlı'nın yarı-sömürgeleşme-sinde aracı rolünü üstlenen azınlık burjuvazisine karşıydılar. İşgalci emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı mücadeleleri ise sınırlı bir nitelik taşıyordu.

Lenin'in söylediği gibi emperyalist barış, "savaşlara verilen ara"dan ibarettir. I. Emperyalist Savaş sonrası yapılan barış da, bir sonraki savaşın zeminini hazırladı. Savaştan yenik çıkan ve kolu-kanadı kırılan Almanya, bu işin başını çekiyordu. Alman karşıtı emperyalist blokun en büyük korkusu, Almanya'nın Basra Körfezine kadar yayılma arzusu ve bu yönde katettiği mesafe olunca, savaş sonrası yapılan anlaşmaların başlıca hedefi de, Almanları Balkanlar ve Ortadoğu'dan koparmak olmuştur.

"Hasta adam" Osmanlı'yı parçalayıp paylaşma planları ise, kısmen gerçekleşti. Savaş sonrası Türkiye'de başlayan ulusal kurtuluş hareketi, işgal planının en azından bir kısmını başarısız kıldı. Buna karşılık, zengin petrol bölgesi olan Irak ve Suriye, İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin hakimiyeti altına girdi. Balkanlar, zaten I. Emperyalist Savaş öncesi Osmanlı'dan kopmuştu. Geriye kalan Anadolu toprakları üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kuruldu. Anti-emperyalist niteliği cılız olan bu burjuva-demokratik devrim, tamamlanamadan yeniden emperyalizmin kucağına oturdu.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk dönemi

I. Emperyalist Savaşın sonuna doğru, Alman emperyalistlerinin savaşı kaybettiği sıralarda Osmanlı topraklarının

önemli bir bölümü İngiliz, Fransız, İtalyan emperyalistleri ve Yunan gericileri tarafından işgal edilmişti. Bu işgale karşı Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde ayaklanmalar başladı. Ve bu ayaklanmalar, ulusal kurtuluş savaşına dönüştü.

Savaşın temel gücünü geniş köylü yığınları oluşturuyordu. İşçi sınıfı, şehir küçük-burjuvazisi de bu savaşta etkin rol oynadılar. Marks, daha 1800'lü yılların ortalarında, o keskin bakışı ile şunları söylüyordu: "Türk köylüsünü -dolayısıyla Türk halk yığınlarını- inceledik ve onun kişiliğinde Avrupa köylülüğünün kesinlikle en akıllı ve en dürüst temsilcilerinden birini gördük." (aktaran Novicev-Osmanlı İmparatorluğu'nun Yarı-Sömürgeleşmesi-Onur yayınları sf:154)

Emperyalist işgal, Türk-Kürt işçi ve emekçilerin büyük direnişleriyle kırıldı. Mustafa Suphi önderliğindeki komünistler de ulusal kurtuluş savaşının yanında yer aldılar. Lenin önderliğinde yeni kurulan sosyalist Sovyetler Birliği, bu savaşa maddi-manevi büyük bir destek sundu. Bütün bu koşulların bir araya gelmesiyle, emperyalist işgal kırılabilir.

Ne var ki, bu hareketin siyasi önderliği, ulusal ticaret burjuvazisini temsil eden Kemalistlerin elindeydi. Kemalist önderlik, sınıfsal yapısı gereği, Osmanlı'nın yarı-sömürgeleşmesinde aracı rolünü üstlenen azınlık burjuvazisine karşıydılar. İşgalci emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı mücadeleleri ise sınırlı bir nitelik taşıyordu. Zaten daha zafer

kazanmadan işgalci emperyalistlerle uzlaşma yoluna girdiler. 1920 yılında İtalya, 1921'de Fransa gibi işgalci emperyalistlerle, 1923 yılında ise Amerikan emperyalistleriyle, onlara çeşitli imtiyazlar tanıyan anlaşmalar yaptılar. Ulusal kurtuluşun zaferinden sonra da, yabancı sermayeye davetiye çıkarıldı. 1924 İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlar bunun açık ilanı oldu.

Önderliğin burjuva sınıf karakteri, emperyalizmle ve feodalizmle bağları korumanın yanı sıra, devrim korkusuyla hareket etmesinde de kendini gösterdi. Mustafa Suphi ve yoldaşlarını alçakça katlederek bu niteliğini baştan belli etti. Hem devrimin demokratik bir muhteva kazanarak ilerlemesini dururdular, hem de emperyalistlere kendilerini kanıtlamış oldular.

Ulusal kurtuluş savaşı ile elde edilen, sadece "siyasi bağımsızlık"tı. Emperyalistlerle sürdürülen ilişkiler, ekonomik bağımlılığı getiriyor ve dolayısıyla yarı-sömürge yapı devam ediyordu. Kemalist iktidarın ulusal özelliği, yalnızca azınlık burjuvalar sözkonusu olduğunda ortaya çıktı. O zamana kadar ticareti elinde tutan ve emperyalistlerin doğrudan bayiliğini üstlenen Yahudi, Rum, Ermeni gibi azınlık burjuvalara karşı, Türk burjuvazisi kendi pazarına hakim olma savaşını verdi.

Kısa bir süre sonra da kitlelere dönük faşizan saldırılar başladı. İşçi birlikleri kapatıldı, sendikal harekete ve grevlere önderlik eden işçiler zindanlara atıldı, grevler yasaklandı. Kürt halkına dönük olarak da baskı ve zulüm politikaları artarak sürdürüldü. Bu amaçla İstiklal Mahkemeleri kuruldu, faşist Mussolini İtalya'sının yasaları alındı ve uygulandı.

1929 bunalımı tüm dünyayı sarınca, burjuvazi ve toprak ağaları, faturayı işçi ve emekçilerden çıkardılar. Bunalım koşullarında, emperyalist burjuvazi de Türkiye'ye yatırım yapmaya fazla rağbet etmiyordu. Cılız olan burjuvazi, dış kredi imkanlarından büyük oranda yoksun kalınca, devletçiliğe yöneldi. Bunu, palazlanmanın kaldıracı yaptılar. Bu dönem, sömürü daha da yoğunlaştı, faşist terör arttı.

Yaygın kanının aksine **devletçilik, Kemalizmin temel felsefesi olduğu için değil, o günkü koşulların burjuvazinin çıkarları açısından devletçiliği gerektirdiği için uygulanan bir model olmuştur.** Zaten Atatürk de "özel girişim ve bireysel etkinlik, temeli meydana getirir" demiş ve içinde bulunan koşullardan dolayı, "devletin ekonomiye el atmak zorunda" kaldığını belirtmiştir. Gerçekte devlet, ekonomide sermaye bi-

rikimini çabuklaştırma rolünü oynamış, sanayi burjuvazisinin ve büyük toprak sahiplerinin çıkarlarını desteklemiştir.

Buna karşın **II. Emperyalist Savaşa kadar ağır sanayinin kurulması sağlanamadı.** Makine sanayi yok denecek düzeydeydi. 1950’de bile makine sanayi ülke ihtiyacının ancak yüzde 5’ini karşılayabiliyordu. Silah sanayi, başlangıç döneminde çakılıp kalmıştı. Bu alanlarda emperyalizme bağımlılık sürdü. Sadece hafif sanayinin bazı dallarında gelişme kaydedildi.

Esasında **Osmanlı döneminde hangi emperyalist güç, bu topraklarda egemenlik kurmuşsa, TC’den sonra da aynı güçler ağırlıklarını korudular.** Farklı olarak **ABD’nin daha etkin bir giriş yaptığını ve ikinci emperyalist savaş sonrasında diğerlerini geride bıraktığını söyleyebiliriz.** Örneğin 1927 yılı rakamlarına göre, Türkiye’de İngiliz sermayeli 32 şirket faaliyet gösteriyordu. Ardından 21 şirketle Fransa, 9 şirketle Almanya geliyordu. Türkiye’nin en büyük yatırımlarından Karabük Demir Çelik Fabrikası, Amerikan firmasının İngiltere şubesi tarafından kurulmuştu. Keza Türk Hava Kuvvetleri, Amerikan ve İngiliz uçaklarıyla donatılmıştı.

Finans ve sanayi burjuvazisi güçlenmeye başladıkça, devletçiliğin eleştirisi de arttı. Egemen çevreler içinde tabakalaşmalar ve gerginlikler ortaya çıktı. İsmet İnönü ve Celal Bayar isimlerinde somutlanan klik çekişmesi, kendini daha fazla gösterir oldu. İnönü’den sonra 1937’de Bayar’ın başkanlığında kurulan yeni hükümet, devletçiliğin geriletilmesi, özel sermayenin daha etkin hale getirilmesi görevini üstlendi. Başlangıçta tek parti durumunda olan CHP içerisinde yer alan bu iki klik, sonraki yıllara damgasını vuracak ve devletin yapısında önemli çatlaklar oluşturmaya başladı. Daha koyu bir devletçilik yanlısı olan ve bürokrat kapitalist eğilimi temsil eden İnönü kliği ile, devletçiliğin frenlenmesini isteyen özel sektörün, daha çok da bankerlerin temsilcisi olarak kendini gösteren Bayar kliği arasındaki çatlak, 1930’lu yıllarda başladı ve giderek büyüdü. İkinci emperyalist savaş sonrasında bu çelişki, kopma noktasına gelecek ve Bayar kliği, Demokrat Parti adıyla siyaset sahnesindeki yerini alacaktı.

1938’de Atatürk’ün ölümünün ardından cumhurbaşkanlığa getirilen İnönü, ikinci emperyalist savaşın sonuna kadar geçen sürede ipleri elinde tuttu. Adına “milli şef dönemi” denilen bir dönem başladı.

Almanya’nın artan etkinliği

I. emperyalist savaştan yenik çıkan Almanya, kendini hızla toparladı. 1933 yılın-

Almanya, Alman silah tekeli Krupp’un başlattığı Türk ordusunun silah ihtiyacını karşılama geleneğini, sonraki yıllarda da sürdürdü. Alman silahlarıyla donatılmış bir ordu, yedek parça, teknik bilgi ve öğreticiler konusunda da Almanya’ya muhtaç olacaktı. Böylece Alman malları ve donatımı ile birlikte uzmanlar da Türkiye’ye akın etti. Bu uzmanlar, doğal olarak Alman şirketlerin çıkarına çalışıyor, diğer emperyalistlere güçlük çıkarıyorlardı. Aynı şekilde askeri danışmanlar da Türk ordusunu Alman ordusu gibi eğitiyorlardı.

da faşist diktatörlüğün kurulmasından sonra da dünya egemenliğini ele geçirme savaşına yeniden hazırlanmaya başladı. Hedef yine aynıydı: Balkanlar ve Ortadoğu’ya açılmak, buralarda hegemonya kuran diğer emperyalistlere darbeler vurarak üstünlüğü ele geçirmek. Fakat bu kez Ortadoğu’ya girmek, sosyalist Sovyetler Birliği’ne de saldırmak, onun güney kanadını koparmak anlamına da geliyordu. O yüzden Türkiye, Almanya için yeniden fethedilmesi gereken bir hedef haline geldi. Bu hedef doğrultusunda ‘30’lu yılların ikinci yarısından itibaren, bir yandan yoğun bir Alman propagandası bombardımanı yaptılar, bir yandan da ekonomik ve siyasi olarak Türkiye ile ilişkilerini geliştirmeye çalıştılar.

1933-1938 yılları arasında Almanya, Türkiye’nin başlıca hammadde alıcısı ve sanayi tesisleri satıcısı durumundaydı. 1941-44 yılları arasında ise, Türkiye’nin en büyük ticaret ortağı haline geldi. I. emperyalist savaş dönemine atıfta bulunan Almanlar, sıkça Almanya-Türkiye arasındaki “silah kardeşliği”nden dem vurdular. Bunu o yıllarda Türkiye’yi yanlarına çekmenin argümanı yapmışlardı. Ardından artan ticari ilişkileri kullanarak, “ekonomi kardeşliği” terimini de eklediler.

Almanya, İngiltere’yi Türkiye’nin dış ticaretinde birinci sırayı tutmaktan uzaklaştırdı. **Türkiye’nin ithalatında İngilizlerin payı 1924-36 yılları arasında yüzde 17.7’den 6.6’ya, ihracattaki payı yüzde 14.7’den 5.4’e düştü. Aynı durum Fransa için de geçerliydi.** 1937-38 yıllarında İngiliz-Amerikan karşı-saldırısı ol-duysa da, Almanya bu saldırıyı da durdurmayı başardı. **Alman tekelleri, ikinci emperyalist savaşa kadar Türkiye’deki sanayi tesislerinin yüzde 80’nini kurmuştu.** Alman tekellerinin ekonomik gücü ve Almanya’nın siyasi etkisi, İngiltere ve Fransa’dan daha baskın durumdaydı. Bu da Türkiye’yi Almanya ile işbirliği yapmaya itiyordu.

Türkiye, herşeyden önce Almanya’nın silahlanması için gerekli olan hammadde-lere sahipti. Bunların içinde krom ve pamuk, Almanya’nın en fazla ihtiyaç duyduğu maddelerdi. 1938’de Türkiye’den yapılan ithalatın yüzde 29’u Almanya’nın “hayati önemde” dediği bu mallardan oluştu. Krom, silah sanayisinde çeliğe katılan bir maden olduğu için Almanya’nın “olmazsa olmazlar”ındandı. Türkiye, kromda dünya üretiminin yüzde 17’sine sahipti. Almanya, savaş boyunca krom ihtiyacının büyük bir kısmını Türkiye’den karşıladı.

Krom, ikinci emperyalist savaşta iki ayrı kampta yer alan emperyalistlerin, Türkiye’yi kendi saflarına çekme çabala-

rında önemli bir yer tuttu. Savaş sırasında İngiltere ve Fransa, Türkiye ile bir gizli anlaşma yaparak piyasaya çıkacak bütün krom cevherini almaya çalıştı. Fakat savaşın ilerleyen yıllarında iyice zorlanan bu iki emperyalist ülke, sadece kromu değil, diğer malları da söz verdikleri oranda alamaz duruma düştüler. Bu durum Almanya’ya yaradı. Ve krom dahil bir çok hammadde, Almanya’ya verilmeye devam etti.

Türkiye ağır sanayiye sahip olmadığı için silahları dışarıdan almak zorundaydı. Almanya, Alman silah tekeli Krupp’un başlattığı Türk ordusunun silah ihtiyacını karşılama geleneğini, sonraki yıllarda da sürdürdü. Alman silahlarıyla donatılmış bir ordu, yedek parça, teknik bilgi ve öğreticiler konusunda da Almanya’ya muhtaç olacaktı. Böylece Alman malları ve donatımı ile birlikte uzmanlar da Türkiye’ye akın etti. Bu uzmanlar, doğal olarak Alman şirketlerin çıkarına çalışıyor, diğer emperyalistlere güçlük çıkarıyorlardı. Aynı şekilde askeri danışmanlar da Türk ordusunu Alman ordusu gibi eğitiyorlardı. Türk genelkurmayı dahil, ordunun üst ve orta dereceli subayları, Alman faşist generaller tarafından eğitildi.

Oysa I. emperyalist dünya savaşında, Almanya ile birlikte savaşa katılan Türk ordusu ağır yenilgiler almış, arkasından yıkıma uğramıştı. Buna rağmen Almanya, TC kurulduktan sonra da geliştirdiği ekonomik-ticari ilişkilerle, siyasi olarak da etkinlik kurmayı başardı ve I. emperyalist savaşta olduğu gibi, ikincisinde de Türkiye’den azami oranda yararlandı.

İngiltere ve ABD’nin TC ile ilişkileri İngiltere, Osmanlı dönemindeki gücünü, TC’nin ilk yıllarında da korudu. Almanya kadar özel bir yönelim içine girmese de, eski ilişkileri ona belli bir avantaj sağlıyordu. Diğer yandan **Almanya’dan farklı olarak daha yaygın sömürgelere sahipti. O yüzden de Türkiye’ye ihtiyacı, Almanya kadar yaşamsal değildi. Ancak Türkiye’nin başka bir emperyalist gücün etkinliğine girmesine de seyirci kalamazdı.** 1927 yılı verilerine göre, Türkiye’de İngiliz sermayeli 32 şirket bulunuyordu. Ardından 21 şirketle Fransa, 9 şirketle Almanya geliyordu. Türkiye’nin en büyük yatırımlarından Karabük Demir Çelik Fabrikası da, Amerikan firmasının İngiltere şubesi tarafından kurulmuştu. Dolayısıyla **İngiltere, Osmanlı’nın yıkılmasından sonra da bu topraklar üzerinde en fazla söz sahibi olan emperyal bir güç durumundaydı.**

Her şeyden önce Türkiye, İngiltere’nin en büyük sömürgeleri olan Hindistan ve Avusturalya’ya, Süveyş kanalı yoluyla uzanan deniz bağlantısıydı. Mısır, Filistin

ve Kıbrıs'ta bulunan İngiliz üsleri için uçuş yolu ve petrol boru hatlarını koruyacak bir siperdi. O yüzden Almanların Türkiye'ye sızması, İngiltere'nin candamarlarını tıkaması anlamına geliyordu. Almanya'nın savaş öncesi bu atağına, gözyumması düşünülemezdi. Türkiye'yi kendi safına çekmek için çok uğraştı. Fakat savaş yıllarında ekonomik gücü ve buna bağlı olarak siyasal etkisi giderek azaldığı için başarılı olamadı. **Türkiye, savaş boyunca Almanlara desteğini gizli-açık sürdürdü. Ta ki, Almanya'nın yenilgisi kesin bir hal alınca dek...**

Buna karşın İngiltere'nin Türkiye ile ilişkilerini geliştirme çabası hep sürdü. Bu doğrultuda kimi tavizler vermeye de yanaştı. Türkiye-Fransa arasında anlaşmazlık konusu olan Hatay'ın Türkiye'ye verilmesi için Fransa'yı zorladı. Çünkü Almanya, Türkiye'yi bu konuda kışkırtıyor, Fransa'ya karşı savaştırmak istiyordu. 1938 yılında yapılan anlaşma ile Hatay, Türkiye'ye verildi. Bunda o yıllarda gelişen Arap ulusal kurtuluş hareketlerinin de payı oldu.

SSCB, Türkiye'nin emperyalist ülkelerce silahlandırılmasından haklı olarak kuşku duyuyordu. Bunun savaş sonrasına hazırlık olduğunu düşünüyorlardı. Sonraki gelişmeler, bu kuşkularını doğruladı. Türkiye, savaş sonrasında ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı üssü durumuna geldi.

Churchill, Roosevelt ve Stalin
Yalta Konferansı'nda

Savaş sonrası SSCB Dışişleri Bakanlığı, savaş süresi boyunca kendi yazışmalarını ve İngiltere başbakanı Churchill, ABD Başkanı Roosevelt ile SSCB Başkanı Stalin arasında gidip-gelen yazılı mesaj ve mektupları yayınladı. Cumhuriyet Yayınları tarafından Türkçe de basılan bu belgelerde, Türkiye'nin savaş boyunca ne denli kaypak bir politika izlediği, İngiltere ve ABD'nin de SSCB'ye karşı bu politikaya nasıl çanak tuttukları görülüyor. Stalin'in, Churchill ve Roosevelt'e verdiği yanıtlar ise, hem Türkiye'nin Alman yanlısı tutumunu, hem de ABD ve İngiltere'nin oyalama taktiğini ortaya seren niteliktedir. Bu yazışmalardan, konumuzla ilgili bazı bölümleri yayınlıyoruz.

SSCB Dışişleri Halk Komiser Vekili'nden SSCB Dışişleri Halk Komiserliği'ne

Ankara 24 Kasım 1938

İnönü, bizi bu alt-üstlüklerin patlak vermesi halinde, Türkiye'nin asla SSCB'ye düşman kampta yer almayacağına temin etti. Eğer SSCB'ye bir saldırı girişi mi olursa, Türkiye onun yanında saldırmanın yolunu tıkayacak ve onu sınırımızdan bırakmayacaktı. İnönü bunu açıkça bildirdi ve sözlerinin Sovyet hükümetinin dikkatine sunulmasını istedi. -Potemkin (sf 15)

SSCB Dışişleri Halk Komiser Vekili'nden SSCB Dışişleri Halk Komiserliği'ne

Ankara 30 Nisan 1939

Menemencioğlu, Türkiye'ye yapılacak iktisadi yardımın Almanya'nın satın almadığı Türk mallarını İngiltere'nin satın alması biçiminde olabileceğini açıkladı. Türkiye'nin parasal yardıma da ihtiyacı vardır ve askeri ikmaller ise hayatidir. İngiltere, Türkiye'nin bütün bu hususlardaki somut taleplerini taahhüt edene değin karşılıklı bir yardım anlaşması imzalanamaz. Bu nedenle İngiltere'yle ilkede anlaşma yapıldıktan sonra, Tür-

kiye'ye neyi ne miktarlarda verebileceğini belirlemek için özel bir komisyon kurulması gerekmektedir. Menemencioğlu'nun ifadesiyle Türkiye "paranın önüne konmasını" talep edecektir. -Potemkin (sf 42)

SSCB Dışişleri Halk Komiser Vekili'nden SSCB Dışişleri Halk Komiserliği'ne

5 Mayıs 1939

İsmet (İnönü-bn) Türkiye'nin Almanya'nın saldırısına uğrayabilecek ilk ülke olabileceğini kabul ediyordu. Böyle bir saldırının büyük bir ihtimalle Romanya ve Bulgaristan yoluyla Kuzey'den gelebileceğinde Sovyet hükümetiyle mutabıktı. İsmet için böylesi bir durumda SB'nin yardımının ne olabileceğinin önceden bilinmesi çok önemlidir. İngiltere ve Fransa, Türkiye'ye bir hayli vaadde bulunuyorlardı, ancak niyetleri ne kadar iyi olursa olsun, Türkiye ile Batı arasındaki ulaşımı kesebilecek bir savaşın çıkması halinde, Türkiye'ye yardım sağlayabilecek durumda olamayacaklardı... Eğer Türkiye SB'den böylesi bir yardımın geleceğini güvenceye alırsa, faşist Almanya ile bir çatışmaya girmekten kaçınmayacaktı. -Potemkin (sf 48)

Hatay'ın Arap ulusalcıların eline geçmesinden sonra, Türkiye'ye vermeyi tercih ettiler. Böylece Türkiye'ye bir jeste bulunup, karşılığında İngiliz-Fransız bloğunun yanında yer almasını istediler.

I. emperyalist savaşla birlikte Ortadoğu'da söz sahibi olmaya başlayan emperyalistlere ABD de eklenmişti. Savaş sonrası gücünü arttıran ABD, Musul petrol rollerinin yüzde 25'ini elde etti. Keza Osmanlı'nın parçalanması üzerinden manda projesiyle dikkatleri üzerine çekti. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra da ilişkilerini geliştirdi. Türkiye'nin stratejik önemi ve hammadde kaynakları, ABD petrol tekellerinin iştahını kabartıyordu. Ancak Cumhuriyetin ilk yıllarında ABD'nin etkisi sınırlı kaldı. Bunda Sovyetler Birliği ile kurulan ilişkilerin de rolü vardı. Türkiye'nin ilk beş yıllık planının neredeyse yarısı, SB'den gelen kredilerle gerçekleştirilecekti. O yüzden ABD'nin o dönem için hazırladığı planlar, Türkiye tarafından reddedildi.

Buna karşın ABD, 1936

Bay Churchill'den Bay Stalin'e kişisel mesaj

19 Eylül 1941'de alınmıştır

Güney'de büyük ödül Türkiye'dir. Eğer Türkiye kazanılabilirse, bir diğer kuvvetli ordu elde mevcut olacaktır. Türkiye bizimle birlikte savaşa girmek ister, ancak bir korkusu vardır ki, bu da sebepsiz değil. Türklerin yoksun bulunduğu teknik malzeme ikmali ve önemli ölçüde İngiliz kuvveti sağlanması konusunda söz verilmesinin üzerinde kesin bir etki yapması muhtemeldir. (sf 71)

(...) 21 Eylül 1941

En çabuk ve en etkili yardımın Türkiye'nin Almanların birliklerini geçirme taleplerine karşı direnmeye ikna edilmesi ya da daha iyisi savaşa bizim yanımızda katılmasıyla gelmiş olacağı kanısındayım. Buna gereken ağırlığı vereceğizden eminim... Winston Churchill (sf 74)

Başbakan bay Churchill'den Başkan Stalin'e çok gizli ve kişisel mesaj

Başkan Roosevelt'e Türkiye hakkında bazı ön düşüncelerimi bildirdim ve onun da benden bağımsız olarak benzer görüşlere sahip olduğunu öğrendim. Bana göre Türkiye'yi baharda bizim yanımızda savaşa sokmak için yoğun bir biçimde çaba harcamalıyız. Bu amaçla Türkiye'nin statüsünü ve toprak bütünlüğünü garanti eden bir İngiliz-Sovyet anlaşmasına Birleşik Devletler'in de katılmasını isterim... (10 Ağustos 1941'de Ankara'daki Sovyet ve İngiliz Büyükelçileri,

yılından sonra, Türkiye'nin dış ticaretinde Almanya'dan sonra ikinci sıraya oturdu. Türkiye'yi Almanya'ya kaptırmamak için yoğun ataklar yaptı. İkinci emperyalist savaş öncesinde Türkiye'nin İngiltere'nin başını çektiği kampa geçmesi için çaba sarfetti. Almanya'yı kendisi açısından daha tehlikeli bir rakip gördüğünden İngiltere'nin yanında saf tutmuştu.

Almanya'nın saldırıları karşısında Fransa'nın teslim olması, İngiltere'nin ise sıkışması, ABD'ye yaradı. Her iki emperyalistin Akdeniz ve Ortadoğu'daki etkinlik alanlarını yavaş yavaş ele geçirdi. Bunların içinde Türkiye de vardı. İlk İngiltere ve Fransa'ya ayrılan, fakat içine düşükleri durumdan dolayı alamadıkları Türk krom cevherini İngiltere'den devraldı. 1940-41 yıllarında Amerikan tarım makineleri ve silahları da Türkiye'ye geldi.

ABD, Türkiye ile İngiltere kanalıyla ilişki kurmayı, savaş dönemiyle birlikte giderek ortadan kaldırdı. ABD Başkanı Roosevelt, 1941 yılında Türkiye'nin savunmasının, ABD savunması için hayati önem taşıdığını açıkladı. 1942 yılından itibaren de Amerikan silahları Türkiye'ye doğrudan gelmeye başladı. Bu yıldan sonra Türkiye'nin ABD ile ilişkileri arttı.

ülkelerinin bu kararını Türk hükümetine bildirdiler.) Eğer Türkiye'yi savaşa sokabilirsek, Karadeniz'de sizin sol cənahınıza bir sevkıyat güzergahı açma ile ilgili harekatta bir ilerleme kaydetmiş olmakla kalmayıp aynı zamanda sizin Kafkaslardaki ana petrol ikmal yerlerini başarıyla savunmanız açısından Mihver için hayati önem kazanan Romen petrol sahalarını Türk üslerinden ağır bir şekilde bombalayabiliriz... 24 Kasım 1942 (sf 91)

Stalin'den Başbakan bay Churchill'e kişisel ve gizli mesaj

27 Kasım 1942'de gönderilmiştir

Türkiye'yi bizim yanımızda baharda savaşa sokmak için her şeyi yapmanın gerekliliği ile ilgili olarak Başkan Roosevelt ve size katılıyorum. Bu kuşkusuz Hitler ve onun suç ortaklarının kısa sürede yenilgisi için çok şey ifade eder. (sf 93)

Başbakan bay Churchill'den bay Stalin'e çok gizli ve kişisel mesaj

30 Ocak'ta Adana'da bütün önemli Türklerle buluşum ve uzun dostça konuşmalarımız oldu. (Churchill, 30 Ocak 1943'te Türkiye'nin 1943 Ağustos'una kadar savaşa katılması için yollar hazırlamak amacıyla Adana'ya geldi ve görüşmelerde bulundu) Her ikimize de yakınlaşmakta epey mesafe katetmiş olduklarına kuşku yok ve Almanya'dan gelen haberler de onları oradaki koşulların kötü olduğuna inandırmış bulunmaktadır. İlk iş, şimdiye kadar çok az

ABD, 1945 yılında Türkiye'nin ihraca-tında yüzde 43.8'e ulaştı. Türk piyasasın-dan Alman mallarını uzaklaştırdı ve İngil-tere'nin aracılığını tümünden kaldırdı.

Türkiye'nin savaştaki "tarafsızlığı"

Türkiye, ikinci emperyalist savaşta sözde tarafsız kaldı. Gerçekte ise, iki kamp şekline bölünmüş olan emperyalist devlet-ler arasında rüzgara göre tavır geliştirdi, "denge" politikası izledi.

Türkiye'nin savaş süresince izlediği "tarafsızlık" politikası, aslında faşist Al-manya'dan yana taraf olmaktı. Her ne ka-dar Almanya'nın başını çektiği "mihver devletleri" safında savaşa girmediyse de, savaş boyunca Almanya'ya büyük hizmet-ler sundu. Açıkta Almanya tarafına geç-memesi, İngiltere ve daha sonra artan öl-çüde ABD ile gelişen ilişkilerdendi.

Esasında egemen sınıflar içinde her iki emperyalist kampın da sözcüleri bulun-u-yordu. Savaş boyunca kimi zaman biri, ki-mi zaman diğlerinin üstünlüğü ele geçirdi-ği oldu. Fakat mutlak bir üstünlük sağlana-mayınca ve Almanya'nın savaşın sonlarına doğru yenileceği anlaşıncı, Türkiye'nin tutumu da değişmeye başladı. Eğer Al-manya, sosyalist Sovyetler Birliği'ni yıka-bilseydi, hatta bazı bölgeleri koparabilsey-

Türkiye'nin savaş süre-since izlediği "tarafsız-lık" politikası, faşist Al-manya'dan yana taraf ol-maktı. Savaş boyunca Al-manya'ya büyük hizmet-ler sundu. Açıkta Al-manya tarafına geçme-mesi, İngiltere ve ABD ile gelişen ilişkilerdendi. Egemen sınıflar içinde her iki emperyalist kam-pın da sözcüleri bulun-u-yordu. Savaş boyunca ki-mi zaman biri, kimi za-man diğeri üstünlüğü ele geçirdi.

di, Almanya'nın safına geçmesi an mese-lesiydi. Savaş sonrası ortaya çıkan belge-ler, bunu açıkça ortaya koyuyor. (*)

Almanya, Türkiye'yi kendi safına çekmek için, ele geçirdiği topraklardan bazılarını Türkiye'ye vermeyi bile dü-şündü. Yer yer bunu Türk yetkililerin ku-laklarına fısıldadı da. Kuzey Suriye, Mu-sul, birkaç Ege adası, Türkiye ile görüş-melerde dile getiriliyor, kesin sözler veril-memekle birlikte, egemenlerin bu konu-daki zaaflarına oynanıyordu. Türk yetkili-ler ise daha açık taleplerde bulundular. Kafkaslarda Almanya ile işbirliği yapma-ya hazır Türkler olduğunu bildirdiler. Bu-nun karşılığında **Türkiye, Kafkaslarda kendi etkinliği altında tampon devletle-rin kurulmasını istiyordu. Zaten Al-manya'nın Sovyetler Birliği'ne saldır-masının ardından, Türkiye'de Turancı-lık yeniden hortlamıştı.** Almanya ise bu teklifi reddetmeyerek Türkiye'nin heves-lerini hep canlı tuttu.

Türk egemen sınıfları içindeki İngi-liz ve Alman işbirlikçileri, sosyalist SB'ye düşmanlıkta birleşiyor, ona kar-şı birlikte hareket ediyorlardı. O yüzden de Türkiye'nin savaşın dışında kalması, daha sonra göstermek istedikleri gibi, em-

peryalist savaşa karşı olmalarından değil, aksine bu savaşı, emperyalist devletlerin sosyalist SB'ye karşı savaşı olarak görme-lerindendi. Türk yetkilileri, her fırsatta İn-giltere ve Almanya'yı bu konuda birlikte hareket etmeye çağırdılar.

Savaş boyunca Boğazlar konusu baş-ta olmak üzere Sovyetler Birliği'nin alehi-ne, faşist Almanya'nın ise çıkarlarına uy-gun tutum aldılar. Alman-Sovyet çatışma-sında Türkiye'nin yürekten Almanya'nın yanında olacağını bildirdiler. Alman-ya'dan tek istekleri, bu konuda İngiltere ile görüş birliği içinde hareket etmeleriy-di.

Sovyet işgali süresince Almanya'ya eşsiz hizmetlerde bulundular. Alman or-dusu, Türkiye'den herhangi bir saldırı gel-meyeceğini bildiği için, o tarafa birlik ayırma gereği duymadı. Böylece **Türki-ye, 1944 yılına kadar Almanya'nın bir kanadını korumuş oldu.** Hitler, 1942 yı-lında Türkiye'yi açıktan "güney kanadı-nın siperi" olarak tanımladı. Aynı zaman-da Boğazlar ve Anadolu üzerinden, mütte-fiklerin SB'yi malzeme bakımından des-teklenmesini önlemiş oldular; bu durum, SB'ye yardımda isteksiz olan İngiltere ve ABD'nin de işine geldi. Diğer yandan Al-man savaş gemilerine, çeşitli kamuflajlar-

verebildiğimiz modern silahlarla onları donatmaktadır... Benim görüşüme göre yıl bitmeden bizim yanımızda savaşa gire-bilirler... SB'nin büyük gücü açısından savaş sonrası konumlarından doğal olarak endişe duymaktalar. Kendi dene-yimlerime dayanarak SSCB'nin şimdiye kadar hiçbir anlaşma ya da taahhüdünü bozmamış olduğunu kendilerine söyle-dim. İyi bir antlaşma yapmanın zamanı-nın şimdi olduğunu ve Türkiye için en emin yerin barış masasında bir muharip gibi muzafferlerle birlikte oturması oldu-ğunu belirttim... SSCB'den gelecek her-hangi bir dostça davranışa, eminim ki cevap vermeye hazır olacaklardır. 1 Şubat 1943 (sf 97)

Başkan Stalin'den Başbakan bay Churchill'e kişisel mesaj

6 Şubat 1943'te gönderilmiştir Türklerin SB'den gelecek herhangi bir dostça davranışa cevap vermeye hazır olabilecekleri yolundaki açıklamanıza atfen, bizim Türkiye ile ilişkili olarak ge-rek Sovyet-Alman savaşının patlak ver-mesinden birkaç ay önce, gerekse sa-vaş başladıktan sonra dostça niteliği İn-giliz hükümetince de bilinen birçok açık-lama yaptığımızı belirtmenin uygun ola-cağını düşünüyorum. Türkler, Almanları kızdırmaktan korkarak buna bir karşılık vermediler. Önerdiğiniz bu davranışa da aynı biçimde karşılık verecekleri var-sayılabilir. Türkiye'nin uluslararası konumu oldu-ğu nazik kalmaktadır. Bir yandan SB'ye dostluk ve tarafsızlık anlaşması ve İn-giltere'ye karşılıklı yardım ve saldırıya

karşı koyma anlaşması ile bağlıdır; öte yandan Almanya'nın Sovyetlere saldırı-sından üç gün önce tamamlanan dost-luk antlaşması ile Almanya'ya bağlıdır. Şimdiki koşullarda Türkiye'nin SB ve İn-giltere'ye olan yükümlülüklerini yerine getirmesiyle, Almanya'ya olan yükümlü-lüklerini yerine getirmeyi nasıl bağdaş-tırmayı düşündüğünü bilemiyorum. Bu-na rağmen Türkler, SB ile daha yakın ve dostça ilişkiler istiyorlarsa, bırakın öyle söylesinler. Böyle bir durumda SB onları yarı yolda karşılayacaktır.(sf 100)

Roosevelt'ten Stalin'e

18 Mart 1944'te alınmıştır Türk kromunun Almanya için önemin-den çok etkilemem nedeniyle krom ko-nusunda kişisel bir mektubu, bugün Başkan İnönü'ye uçakla yolladım... Başkan İnönü'ye yazdığım mektubun metni şerhen şöyledir: "... Farkında olduğunuz gibi Ruslar Ni-kopol'un (Niğbolu-ç) ele geçirilmesiyle, Almanları önemli manganez kaynakla-rından yoksun bırakmayı başardı. Bir-çok amaçla Türk krom cevheri manga-nezin yerini alabilir ve Almanların Niko-pol'den gelen manganezden yoksun kalmaları sonucunda Alman savaş üre-timi için Türkiye'den sağlayacağı kro-mun önemi artar. Türkiye'den Alman-ya'ya nakli devam eden büyük krom cevheri ikmallerinin şimdi Birleşmiş Mil-letler için derin endişe yaratan bir me-sele haline gelmiş olduğu açıktır. Al-manların Türk krom cevherinden daha fazla yararlanmasından nasıl alıkonula-bileceğine en iyi siz karar verebilirsiniz.

Yaratıcı dehanızı bildiğim için bunun üstesinden gelecek bir yöntem bulaca-ğınızı ümit ederim..." (sf 123)

Stalin'den Roosevelt'e kişisel-gizli

Türklerin korumu Almanya'ya teslimi hakkındaki Türkiye Başkanına gönder-diğiniz mektubun taslağını zikreden me-sajınızı almış bulunmaktayım. Türklerle yapılmasını tavsiye ettiğiniz önerinin, olumlu sonuçlarından ümidimizin az ol-duğunu söylemem gerekmesine rağ-men, yapılmasının tam zamanıdır sanı-rım. 20 Mart 1944 (sf 125)

Bay Churchill'den Mareşal Stalin'e kişisel ve çok gizli mesaj

12 Temmuz 1944'de alınmıştır Türkiye, Mihver Güçleri'yle ilişkilerini derhal koparmaya isteklidir. Savaş ilan edilmesi gerektiği konusunda sizinle mutabıkım, ancak bunu onlardan istedi-ğiniz taktirde korkarım, hem şehirlerini korumak amacıyla şu an için onlara tahsis etmemize imkan olmayan uçak-lardan talep ederek, hem de Bulgaris-tan'da ve Ege'de şu anda bizim için mümkün olmayan müşterek harekate girmemizi isteyerek kendilerini savuna-caklardır... Bence ilk adım olarak Al-manya ile ilişkilerini koparması daha akıllıcadır. Ondan sonra kendilerine ha-vadan yapılacak intikam saldırılarına karşı birkaç şey gönderebiliriz. Böylece birlikte olduğumuz süre içinde savaşa girebilirler. Bundan önceki savaşta Türklerin ittifakı Almanlar için çok de-ğerliydi. Türkiye'nin ilişkilerini koparma-sı, Alman ruhuna indirilmiş bir darbe

olacaktır. Bence böyle bir darbeyi indir-memin oldukça iyi bir zamanıdır.(sf127)

Başkan Stalin'den Başbakan bay Churchill'e gizli ve kişisel

12 Temmuz tarihli mesajınız alındı... Türkiye sorunu, Büyük Britanya, Sov-yetler Birliği ve ABD hükümetlerinin ge-çen yıl sonunda Türk hükümetiyle yapı-lan görüşmelerden pek iyi bildikleri ger-çekler ışığında incelenmelidir. Kuşku-suz Türkiye'nin daha Kasım veya Aralık 1943'de Hitler Almanyası'na karşı Müt-tefiklerin yanında savaşa girmesi için ülkelerimiz hükümetlerinin ne kadar ısr-ar ettiğini hatırlayacaksınız. Bunlardan bir sonuç alınmadı. Bildiğiniz gibi Türk hükümetinin girişimiyle görüşmeleri ge-çen Mayıs ve Haziran aylarında ta-mamladık. Üç müttefik hükümetince ge-çen yıl sonuç alınmadı. Türkiye'nin atacağı gönülsüz bir adıma ilişkin ola-rak, bunun müttefiklere nasıl bir yararı dokunacağını şu anda göremiyorum. Türk hükümetinin Almanya ile ilişkilerin-de aldığı kaçamak ve belirsiz tavra ba-kıldığında, Türkiye'yi kendi başına bıra-kıp üzerinde daha fazla baskı yapmak-tan vazgeçmek daha iyi olacaktır. Tabii ki, bu, Almanya ile savaşmaktan kaçınan Türkiye'nin savaş sonrası mesele-lerdeki özel hak taleplerinin dikkate alınmayacağı anlamına gelir. 15 Temmuz 1944 (sf 128-129)

Kaynak: "SSCB Dışişleri Bakanlığı, 2. Dünya Savaşı'nda Stalin, Roosevelt ve Churchill'in Türkiye Üzerine Yazışmala-rı" (Cumhuriyet Yayınları)

la boğazları açtılar. Almanya'ya her koşul altında verdikleri krom ile, Alman silah sanayine yaptıkları yardım ve Alman casuslarına ev sahipliği yapmaları ile, bu liste uzuyordu.

Aslında Türkiye'nin 1939 yılında İngiltere ve Fransa ile yaptığı bir anlaşma vardı. Bu anlaşmaya göre "mihver devletleri"nin (İtalya, Almanya, Japonya) Balkan ülkelerine saldırması durumunda, Türkiye, onlara savaş açmakla yükümlüydü. Fakat bu anlaşmadan bir yıl sonra 1940 yılında, İtalya'nın Balkanlara müdahalesine rağmen, Türkiye "mihver devletleri"ne savaş açmadı. Gerekçe olarak da, İngiltere ve Fransa'nın söz verdiği yardımları yapmadığı, Türkiye'nin yeterince silahlandırılmadığını söylediler. Türkiye, savaşın sonuna kadar İngiltere ile olan ittifak yükümlülüğünü yerine getirmede.

Almanlar, savaş döneminde Türkiye'nin Dışişleri Bakanı ve ardından Başbakanı olan Şükrü Saraçoğlu'nu İngiliz-Amerikan yanlısı olarak görüyordu. Buna karşılık Savunma Bakanı (sonradan Dışişleri Bakanı olan) Numan Menemencioğlu, Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak ile Harp Akademileri Başkanı Ali Fuat Erden'i kendi saflarında görüyordu. İngiliz yanlılarını sınırlamaya çalışırken, kendilerine taraf olanları cesaretlendirmeye ve daha aktif kılmaya çabalıyordu. 1943 yılında, İngiliz yanlısı kesimlerin Türkiye'de darbe yapmaya hazırlandığını yaydılar. Bu darbe ile İngilizlerin Türkiye'yi kendi safına çekeceğini söylediler. Gerçekten öyle bir darbe planı vardiysa, bozmuş oldular, yokduysa da İngilizlere karşı tepki oluşturdular.

Sadece İngiltere için değil, Sovyetler Birliği hakkında da manipulasyon yaptılar. Alman Büyükelçisi Von Papen'e Türkiye'de bir suikast girişimi oldu, fakat Papen bu saldırıdan yara almadan kurtuldu. Suikastin arkasında SSCB büyükelçiliği olduğu ve suikasti Türkiyeli komünistlerin yaptığı söylendi. Bunun üzerine yeni bir komünist avı başlatıldı, birçok kişi tutuklandı, Türkiye-SSCB ilişkileri daha da gerildi. Sonradan bu suikastin bir provokasyon olduğu anlaşılabilecekti.

Dünya hegemonyası için birbirine giren emperyalist ülkeler, bağımlı ülkeleri de savaşın içine çekmek için birçok provokasyon yapıyor, entrikalar çeviriyordu. Bu durum, şu ya da bu emperyalistin işbirlikçisi olan kliklere de yansıyor, içte klik çatışmaları iyice şiddetleniyordu.

Sovyetler Birliği'nin Alman ordusunu geri püskürtmesi ve savaşı kazanacağını anlaşılmaması üzerine, Türk egemen sınıfları da değişen dünyanın durumuna uymak zorunda kaldılar. İnönü'nün "yeni bir dünya kurulur, Türkiye'de orada yerini alır" sözü, boşuna söylenmemiştir.

II. emperyalist savaş boyunca Türkiye'nin faşist Almanya ile ilişkilerine, işçi ve emekçilerden tepki yükseliyordu. Bu tepki, Almanya'nın SSCB'ye saldırmasıyla daha da arttı. Fakat bu eylemler, faşist baskı ve terörle bastırılıyordu.

Almanya, SSCB tarafından yenilgiye uğratılınca, Türk egemen sınıfları büyük bir tedirginlik duydular. O güne dek komünizme karşı savaşta Almanya'ya güvenmişler, hatta SSCB'nin yıkılmasından sonraki planları bile yapmışlardı. Savaştan sosyalist Sovyetler Birliği zaferle çıkınca ve tüm Avrupa'da ayaklanmalar patlak verince, "Avrupa'nın bolşevikleşmesi" korkusu hepsini sardı. Bu noktada tek güvence olarak ABD'yi gördüler. Ve ABD ile ilişkileri daha fazla geliştirmeye yöneldiler.

Başından beri Almanya ile ilişkileri iyi tutmaya çalışan Numan Menemencioğlu ile Fevzi Çakmak görevlerinden alındı. Ardından Almanya ile ilişkilerini kesdiklerini açıkladılar. Buna karşın savaş boyunca Türkiye'de Alman Büyükelçiliği yapmış olan Von Papen'i dostça uğurladılar; İnönü, bir kez daha "aracılık hizmetlerine hazır olduğunu" yineledi. (**)

Ve 23 Şubat 1945'te Türkiye, mihver devletlerine savaş ilan etti. Bu, biçimsel bir ilandan başka bir şey değildi. İnönü'nün dediği gibi, yeni bir dünya kuruluyordu. Türkiye'nin de buna ayak uydurması gerekiyordu. Örneğin Birleşmiş Milletlere girmesi için, savaşta müttefiklerin safında görünme zorunluluğu vardı. ABD, 1 Mart'a kadar süre vermişti, Türkiye de bu süre dolmadan müttefiklerin safına geçmiş oldu.

Türk egemenlerinin komünizm korkusu

II. emperyalist savaş boyunca Türkiye'nin faşist Almanya ile olan ilişkilerine, işçi ve emekçilerden tepki yükseliyordu. Bu tepki, Almanya'nın SSCB'ye saldırmasıyla daha da arttı, işçilerin ve gençlerin protesto gösterileri başladı. Fakat bu eylemler, faşist baskı ve terörle bastırılıyordu. Diğer yandan Turancı-faşist görüşlere kapılar sonuna dek açılıyordu. Yukarıda belirtildiği gibi çeşitli provokasyonlar da yaratarak devrimci-demokratlar tutuklanıyor, üzerlerindeki baskı arttırılıyordu.

Almanya, SSCB tarafından yenilgiye uğratılınca, Türk egemen sınıfları büyük bir tedirginlik duydular. O güne dek komünizme karşı savaşta Almanya'ya güvenmişler, hatta SSCB'nin yıkılmasından sonraki planları bile yapmışlardı. Bu savaştan sosyalist Sovyetler Birliği zaferle çıkınca ve tüm Avrupa'da ayaklanmalar patlak verince, "Avrupa'nın bolşevikleşmesi" korkusu hepsini sardı. Bu noktada tek güvence olarak ABD'yi gördüler. Ve Almanya'nın gerilemeye başlamasından itibaren ABD ile ilişkileri daha fazla geliştirmeye yöneldiler.

Sovyetler Birliği'nin Almanya'yı geri püskürtmesi, sadece Avrupa'da değil, tüm dünyada ulusal ve sosyal kuruluş hareketlerine büyük bir moral ve güç kattı. O tarihten itibaren emperyalist savaş, bir anda anti-faşist bir niteliğe büründü. Türk egemenlerini korkutan ve müttefiklerin safına geçmede bu kadar ikircimli davranmasına, son ana kadar beklemesine neden olan da, savaşın bu değişen yönüydü. Onlar, tüm emperyalistlerin birlikte SSCB'ye saldırılarını istiyorlardı. Almanya ve İngiltere arasında böyle bir ittifakın yapılması için çok uğ-

raştılar. Gerçekte de her iki emperyalist kamp, SSCB'nin yıkılması konusunda hemfikirlerdi. Fakat bunu diğerinin yapmasını bekliyor, o yönde birbirlerini kışkırtıyorlardı. Saldıran tarafın güç kaybedeceğini biliyor, onu bekliyorlardı. Girdiği her yeri kısa zamanda ele geçiren Almanya'nın, erken zaferlerle başı döndü, zafer sarhoşluğuna kapıldı ve SSCB'ye saldırıya taraf oldu. Onun bu hatasının İngiltere ve ABD çok iyi değerlendirdiler. Fakat onlar da SSCB'nin böylesine güçlü bir direniş göstereceğini beklemiyorlardı. Bu büyük direniş tüm dünyayı etkileyip de emperyalist-kapitalist sistemin üçte birini koparıp alınca, kaldırdıkları taşı ayaklarına düşürmüş oldular. Yoksa Almanya karşısında blok oluşturan emperyalistlerin gönlünde yatan, İngiliz işbirlikçisi Türklerin ağzından açıktan söylenmişti zaten. "Biz Rusya'nın mezarda, Almanya'nın ise ameliyat masasında olmasını istiyoruz." (Türkiye'de faşist Alman propagandası, Onur yayınları- sf :163)

Türkiye'nin savaşla birlikte arttırdığı silahlanma yarışı da geleceğe dönük bir hazırlıktı. Hem Almanya'dan hem de İngiltere ve Amerika'dan bol miktarda silah alındı. Buna karşın savaşa girmemekte büyük bir direnç gösterildi. Almanya'nın yenileceği anlaşıncı, ABD ve İngiltere, Türkiye'nin savaşa girmemesinden yana oldular. Bunun üzerine Sovyet Dışişleri Bakanı Molotof, Ekim 1943'te İngiliz ve ABD'li yetkililere -Türkiye'ye çok sayıda silah sattıklarını bildiğinden- "eğer savaşa girmeyeceklerse bu silahları neden alıyorlar" diye sordu. (age sf:246)

Molotof ve SSCB, Türkiye'nin emperyalist ülkelere silahlandırılmasından haklı olarak kuşku duyuyordu. Bunun savaş sonrasına hazırlık olduğunu düşünüyorlardı. Sonraki gelişmeler, bu kuşkularını doğruladı. **Türkiye, savaş sonrasında ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı üssü durumuna geldi.**

Diğer yandan egemen sınıflar, savaşın tüm yükünü, işçi ve emekçilerin, ezilen halkların sırtına yıktılar, kendileri ise kar üzerine kar yaptılar. **1943-44 yıllarında bütçenin yüzde 54'ü orduya ayrılmıştı.** Bir milyonluk ordunun seferber durumda tutulması ve alınan yüksek miktardaki silahlar, bu durumu yaratmıştı. Bütçedeki kronik açık, borç alınarak veya para basılarak kapatılmaya çalışıldı. Bu da hayatın daha da pahalılaşmasına yol açtı. 1938'de geçim endeksi 100 iken, 1945'te 354'e yükseldi. İşçi ve köylülerin durumu daha da kötüleşti. Düşük gelirle pahalılaşan malları alamaz hale geldiler. Gerçek ücretlerin de düşmesi ile işçilerin satınalma gücü yüzde 50 oranında azaldı.

Buna karşın **savaş vurguncuları ve**

karaborsacılar arttı. Sermaye birikimi özendirildi. İki bin Türk kapitalisti milyoner oldu. 1942 yılında çıkarılan “varlık vergisi yasası”, savaş zenginlerini yaratmada önemli bir işlev gördü. Bu yasa ile savaşın önemli bir yükü de gayri-müslim burjuvaların ve esnafların sırtına yıkıldı. Hem de asıl olarak Rum, Yahudi ve Ermeni azınlıkların. Çünkü diğer yabancıların devletleri devreye girerek vergileri büyük oranda düşürmeyi sağladılar. Örneğin İngiliz uyruklulardan istenen 7 milyon, 2,5 milyona indirildi. Amerikan uyruklu şirketlerin vergisi 300 bin liradan 30 liraya çekildi. Türk burjuvaları gelirlerinin yüzde 5’ini vergi olarak verirken, Rumlardan gelirlerinin yüzde 156’sı, Yahudilerden yüzde 179’u, Ermenilerden yüzde 232 oranında vergi aldılar. **Bu yalnız yıllık gelire değil, servetin önemli bir kısmına el koymak anlamına geliyordu.** Yasa 1944’te kaldırıldı. Yaklaşık iki yıl için Türk devletine 221 lira gelir sağlamıştı.

Savaşın ardından Türkiye üzerine çekişen emperyalistlerden Fransa ve İtalya çok kısa zamanda geride kaldılar. Almanya, savaştan sonra büyük bir çöküş yaşadığından hiç şansı kalmamıştı. Savaşı galip bitirmesine rağmen bitkin düşen İngiltere ise, Osmanlı devleti ve TC’nin ilk kurulduğu dönemdeki birinci konumunu yitirdi. Bu büyük emperyalist güçler arasında en karlı çıkan ABD oldu.

Sürecek

Dipnotlar

(*) Savaş sonrasında ele geçirilen Alman belgelerinde bu durum tüm açıklığı ile ortaya serilmiştir. Bu belgeleri kaynak gösteren Johannes Glasneck, “Türkiye’de Faşist Alman Propagandası” adlı eserinde şunları yazıyor: “Önde gelen Türk politikacılarının Alman görüşme ortaklarına, İngiltere ile ittifakı salt bir ‘dekor’ olarak gördüklerini, bolşevizmin yokedilmesine karşı hayati önemde ilgi duyduklarını söylemeleri, herhalde yalnız taktik gereği değildi. Örneğin Numan (Menemencioğlu) Türkiye’nin tutumunun, ‘Alman çıkarlarına uygun düşüğünü, çünkü Türkiye’nin tarafsızlığı ile Rusya’ya karşı savaşta Almanya’nın sağ kanadını koruduğunu, bunun Almanya’nın askeri güç kullanmasına gerek kalmadığını’ Clodius’a (Alman ticari temsilcisi-bn) kanıtlamaya çalışıyordu.” (sf 163)

(**) İkinci emperyalist savaş döneminde SSCB’nin Dışişleri Halk Komiser vekilliği yapan Potemkin’in SSCB Dışişleri Halk Komiserliği’ne gönderdiği 3 Mayıs 1939 tarihli mektupta, 1941-43 yılları arasında Almanya’nın Türkiye’deki büyükelçisi olan Von Papen’in misyonu şu şekilde aktarılıyor. “Çin Büyükelçisi Toungh beni göremeye geldi ve Viyana’da bulunduğu sıralardan beri tanıdığı Von Papen ile aralarında geçen bir konuşmadan söz etti... Kendi sözcükleriyle, Papen, Türkiye’ye Mihver ve karşıt kamptaki devletler arasındaki tarafsızlığını sağlamak göreviyle gelmiştir. Almanya, İngiltere’den tek bir şey istemiştir: Doğu Avrupa ve Balkanlar’da hareket özgürlüğü...” (Stalin, Churchill ve Roosevelt yazışmaları, sf 43)

YEDİVEREN YAYINLARI

Köklerimiz Toprakta Tarlıktan Geliyoruz
Derleyen: Devrim Zafar
Şehitler Albümü...
Herbiri mücadelenin farklı bir cephesinde şehit düşmüş komünistlerin, rehber olan yaşamları...

Yol Ayrımı
Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşanan tasüyecilik ve buna karşı ideolojik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleştirilen çıkışın siyasal belgesi... Tasüyeciliğin çözümlenisi...

İlk Kurşun
Derleyen: A. İsmail
12 Eylül’den 17 gün sonra, faşist cuntaya ilk kurşun olan komünist önder Osman Yaşar Yıldız’ın biyografisi... Ölümsüz proletarya kahramanının öğreten yaşamı...

İnancın Sınandığı Zor Mekanlar, Hücreler
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara ve hücre saldırısına karşı en zor koşullarda bile direnmenin onurunu anlatan kitap.

Duvarlarınızın Hükümü Yok
Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri katliamı ve hücre saldırısına karşı yürütülen büyük ölüm orucu direnişinin siyasal dersleri... Tutsakların direniş günceleri...

Savaş ve Devrimci Duruş
Derleyen: Sezal Ekinçi
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist paylaşım savaşının ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve sosyal koşullarının çözümlemeleri, emperyalistlerin hazırlık düzeyleri...

TİKB(B) 1. Kongre Belgeleri
Derleyen: İsmail Cüneyt
TİKB(B)’nin yeni emperyalist paylaşım savaşının öngününde yaptığı ve örgütsel-siyasal hattını gözden geçirip, program ve tüzüğünü oluşturarak yeni döneme hazırlandığı 1. Kongre’sinin belgeleri...

Stalin Üzerine Gerçekler
Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya’da 1970’li yıllarda yayınlanan ve Stalin’e dönük karıştırmalara önemli cevaplar veren kitabın Türkçe baskısı.

Savaş Hazırlıklarında Bir Dönemeç 3 Kasım Seçimleri
Derleyen: Azmi Akan
Türkiye’de bir savaş hükümeti kurulması için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri ve Türkiye Devrimci Hareketi’nin “taktik”, “devlet” ve “demokrasi” konusundaki yanlış yaklaşımları.

İşkencede Direnme Savaşı
Derleyen: Remzi Basalak
Adressiz Sorgular kitabının devamı...
Son yıllarda işkencede direnme oranının düşme nedenlerini, yeniden direniş yükseltmenin gereklerini ve şehit komünistlerin direnişlerini anlatıyor...

İşçi Sınıfı Hareketi ve Görevler
Derleyen: Hamit Tekin
İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve gerçek gücünün bu deneyimlerde yatıp yatmadığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketinin tıkanma noktalarını ve aşma yönünü ortaya koyuyor.

Pişmanlık Yasaları ve İtirafçılığa Karşı Mücadele
Derleyen: Osman Akgün
“Topluma kazandırma” adı altında karşınıza çıkartılan pişmanlık yasalarına, itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşım, komünistlerin bu konudaki tarihsel tutum ve belgeleri.

Yeni Emperyalist Savaşın Ekonomi Politikası
Derleyen: Selma Aybal
Savaş ve Devrimci Duruş kitabının devamı... ABD emperyalizmini yeni emperyalist savaşa başlamaya iten ekonomik ve siyasal koşullar ile Irak’ta derinleşen ABD bataklığı...

Kutup Yıldızı
Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük sevgisini ve saygısını kazanan, Türkiye Devrimci Hareketi’nin direnme geleneğinin oluşmasında tarihsel bir rol üstlenen, komünist önder Mehmet Fatih Öktülmüş’ün yaşam öyküsü.

Emperyalist Savaş ve Kürt Sorunu
Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve Kürdistan’a temel yaklaşımlarıyla birlikte, emperyalist savaş koşullarında Kürt hareketinin evrimi...

TİKB(B) 4. Konferans Belgeleri
Derleyen: Ataman İnce
TİKB(B)’nin, örgütsel durumunu, emperyalist paylaşım savaşını ve Türkiye’nin savaşa karşı konumunu değerlendirdiği 4. Konferansı.

İnancın Sınandığı Zor Mekanlar, Hücreler Kitabı Dava Dosyası
Derleyen: Nevin Berktaş
“Hücreler” kitabının ve yazarının ceza almasının ardından, kitabın dava süreci ve yürütülen kampanya ile birlikte yayınlanan son hali.

12 EYLÜL'ÜN HESABINI

HALK

SORACAK!

